Bundel - Raadsplein Bespreekronde Ia van 29 oktober 2026

Besluitenlijsten wegingstafel en technische commissies
- 2026-10-20_Wegingstafel tbv Raadsplein_Besluitenlijst

1 Opening

2 Spreekrecht burgers

3 Vaststelling agenda

4 Bibliotheekvoorzieningen Edam-Volendam
- Raadsvoorstel Bibliotheekvoorzieningen
- Raadsbesluit Bibliotheekvoorzieningen
- Vraag en antwoord wegingstafel 20 oktober 206 - Bibliotheekvoorzieningen Edam-Volendam
- Vraag en antwoord wegingstafel BIJLAGE Schetsontwerp Bibliotheek Edam
- Vraag en antwoord wegingstafel 20 oktober 206 - Bibliotheekvoorzieningen Edam-Volendam
- Vraag en antwoord wegingstafel BIJLAGE Schetsontwerp Bibliotheek Edam
- Vraag en antwoord raadsvergadering 29 oktober 206 - Bibliotheekvoorzieningen Edam-Volendam
- Vraag en Antwoord Verbouwing Singel-Bibliotheekvoorziening Edam-Volendam
- Vraag en antwoord BIJLAGE-2026-DorpswerkNH_Handreiking-Voorzieningen
- Motie Toekomstige functie bibliotheek Edam
- Amendement Volledig openhouden Bibliotheek Edam
- Amendement Bibliotheekvoorziening Edam-Volendam

5 Verbouwing De Singel
- Raadsvoorstel: realisatie Buurt- en Gezondheidscentrum in De Singel
- Raadsbesluit: realisatie Buurt- en Gezondheidscentrum in De Singel
- Vraag en antwoord wegingstafel 20 oktober 2026 - Verbouwing De Singel
- Vraag en antwoord wegingstafel BIJLAGE - VO-01 begane grond Singel
- Vraag en antwoord wegingstafel BIJLAGE - VO-02-Verdieping Singel
- Vraag en antwoord wegingstafel BIJLAGE - VO-03 gevels en doorsneden Singel
- Motie Onderzoek verhuizen bibliotheek naar de Singel

6 Sluiting

7 De bespreekronde is afgelopen er is nu pauze. Klik voor het vervolg op de webcast van de raadsvergadering

Besluitenlijst Wegingstafel tbv Raadsplein

Datum	20-10-2026
Tijd	19:00 - 19:30
Locatie	Amvo Commissiekamer Julianaweg 106 Volendam
Voorzitter	De heer R.J. Beukers
Griffier/Secretaris	M.C.A. (Ingrid) Karregat-Eerdhuijzen
Aanwezigen	D. (Dirk) Dijkshoorn (ZB), C.J.A.N. (Nick) Doevendans (ONS), S.J.M. (Saul) Jonk (BVNL), T.J. (Theo) Kwakman (FvD), J.W.A. (John) Schokker (CDA), C. (Kees) Sietsema (D66), J.J. (Jan Jaap) Surie (VVD), S. (Sean) Tol (PRO) en W.J.M. (Iwan) Visscher (VD80)

Uiterste inleverdatum vragen fracties voor stukken op deze agenda d.d. 7 oktober 2026

1 Opening

Besluit:
Om 19.00 uur opent de voorzitter de vergadering.

2 Aangeleverde stukken Raadsplein

2.a Bibliotheekvoorzieningen Edam-Volendam

Besluit:
Bespreken in het raadsplein
Voorstel PRO: oordeelsvormend behandelen net als de Singel. Is verbonden met elkaar.

2.b Integraal Beleidskader Sociaal Domein Zelf, Samen en Organiseren 2.0

Besluit:
Stemagenda met stemverklaring CDA en PRO

2.c Vaststellen gladheidbeleidsplan 2026-2030

Besluit:
Stemagenda met stemverklaring CDA, ZB en PRO

2.d Verbouwing De Singel

Besluit:

Het agendapunt wordt oordeelsvormend aangeboden voor het raadsplein van 29 oktober en besluitvormend op een later moment dit jaar
De fracties gaan hiermee akkoord.

2.e Zienswijze gewijzigde verordeningen Recreatieschap Twiske-Waterland

Besluit:

Stemagenda met stemverklaring CDA

2.f Zienswijze herontwikkeling Julianaweg 106 Volendam (AMVO)

Besluit:

Bespreken in het raadsplein:
motie CDA

3 Indeling Raadsplein

Besluit:

Bespreekronde Ia
19.30 - 20.30 Plenaire in beslotenheid
20.30 - 21.30 Bibliotheek
21.30 - 22.30 De Singel

Bespreekronde Ib:
20.30 - 21.30 Julianaweg

4 Sluiting

Besluit:

De voorzitter sluit de vergadering om 19.30 uur

Raadsvergadering

Zaaknummer Z26161308
Onderwerp: Bibliotheekvoorzieningen Edam-Volendam
Portefeuillehouder: Wethouder J. Veerman

Aan de raad.

Voorstel

1. Te kiezen voor optie 3, waarbij de bibliotheekvestiging Edam in gebouw De Meerwijk tijdelijk wordt opengehouden in beperkte vorm, in combinatie met faciliteiten zoals de Buurtkamer en De Toegang.
2. De mogelijkheid te bieden het gebouw De Meerwijk tevens te gebruiken als alternatieve locatie voor clubs en het buurthuiswerk tijdens de verbouwing van de Singel.
3. Er kennis van te nemen dat in de begroting 2027 wordt voorgesteld het aangevraagde subsidiebedrag van Bibliotheek Waterland op te nemen, het meest uitgebreide scenario, waarbij de financiële consequenties, zodra deze bekend zijn, in een tussentijdse nota worden verwerkt.

Kern van het voorstel, samenvatting

Met de aanstaande wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob) worden gemeenten verplicht om te zorgen voor volwaardige bibliotheekvoorzieningen binnen redelijke afstand van hun inwoners. De nieuw te openen volwaardige bibliotheekvoorziening in het gezondheidscentrum in Oosthuizen is nodig om aan de nieuwe richtlijnen te voldoen. Met ook twee volwaardige vestigingen in de kernen Edam en Volendam moet de gemeente kritisch kijken naar de manier waarop voorzieningen worden georganiseerd, zonder dat de dienstverlening voor inwoners onnodig onder druk komt te staan. Daarbij geldt dat in Volendam een bibliotheekfunctie in de nieuwe AMVO terugkomt en het de wens is een uitleenfunctie en ontmoetingsplek in de nieuw te ontwikkelen school De Trimaran (Edam) te realiseren. Daarmee wordt een belangrijke samenwerking met het onderwijs gecreëerd, die ook in de nieuwe Wsob is opgenomen. Voor de overbrugging tot het schoolgebouw opgeleverd wordt, wordt voorgesteld de huidige bibliotheekvestiging Edam open te houden in een beperkte vorm, in combinatie met andere faciliteiten zoals de Buurtkamer en De Toegang. Dit alles in afstemming met het brede voorzieningenaanbod in Edam, waarbij verschillende voorzieningen tijdelijk in De Meerwijk kunnen worden ondergebracht ivm de (her)ontwikkeling of verplaatsing van het brede voorzieningenaanbod in Edam. Dit voorstel wordt op verzoek aan de gemeenteraad voorgelegd, gezien het politieke en publieke belang.

Beleidsdoelstelling / Maatschappelijk effect

Met voorliggend voorstel wordt een herinrichting van het bibliotheeknetwerk op de korte en langere termijn beoogd, die aan de voorwaarden uit de Wsob voldoet, zonder dat de dienstverlening voor inwoners onnodig onder druk komt te staan. Voor onze inwoners worden ontmoeting, ontwikkeling en educatie blijvend gestimuleerd, waarbij ons uitgangspunt is (kosten)efficiëntie en duurzame inzet van de ruimte in het licht van de toekomstige herinrichting van het totale voorzieningenaanbod in Edam.

Toelichting en argumenten
Met de aanstaande wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob) worden gemeenten verplicht om te zorgen voor volwaardige bibliotheekvoorzieningen binnen redelijke afstand van hun inwoners. Met de ontwikkeling van een nieuwe bibliotheekvoorziening in Oosthuizen en het vraagstuk rondom de openbare voorzieningen in Edam ('de Edamse puzzel'), is het goed in het licht van de Wsob naar de herinrichting van het bibliotheeknetwerk in onze gemeente in z'n geheel te kijken.

Criteria Wsob
In de Wet is het volgende opgenomen:

1. Reikwijdte en Toegankelijkheid: Er moet minimaal één volwaardige fysieke bibliotheekvestiging per gemeente aanwezig zijn.
2. Nabijheid: Het uitgangspunt is dat alle inwoners binnen een redelijke reisafstand toegang hebben tot een bibliotheek. Wat een redelijke reisafstand is wordt niet nader gespecificeerd.

Er worden specifieke voorwaarden in de Wsob gesteld aan de bibliotheekvoorzieningen, om de maatschappelijke taken goed uit te kunnen voeren:

- **Openingstijden:** Er gelden minimumeisen voor het aantal uren dat de vestiging wekelijks geopend is voor publiek (minimaal 10 uur per week met professioneel en betaald personeel, daarnaast eventueel open met een zelfservice-systeem);
- **Fysieke collectie:** Er is altijd een actuele fysieke collectie aanwezig.
- **Professionele bezetting:** De bibliotheek moet bemand worden door deskundig en professioneel personeel.
- **Educatie en ontwikkeling:** Lokale bibliotheken moeten actief bijdragen aan leesbevordering, digitale vaardigheden en een leven lang ontwikkelen

De wetswijziging vraagt ook om een **structurele verankering** van de samenwerking tussen bibliotheken en het onderwijs (primair en voortgezet onderwijs). Dit omvat onder meer afspraken rondom leesbevordering en schoolbibliotheken.

Het gaat dus niet alleen om de gebouwen zelf (de stenen) en de materialen (collectie), maar ook om de ontmoetingsfunctie, ontwikkeling en educatie en de bijbehorende programmering (activiteiten, workshops, lezingen en debatten). Om daar ook in financiële zin ruimte voor te behouden, is het nodig naar het bibliotheeknetwerk in z'n totaliteit te kijken.

Nieuwe bibliotheekvoorziening gezondheidscentrum Oosthuizen
In de afgelopen jaren is er een sterke groei geweest binnen de dorpskern Oosthuizen en de aangrenzende dorpskernen (Beets, Hobrede en Warder). De totaal ruim 5.000 inwoners zijn voor de bibliotheekvoorziening aangewezen op Edam (minimaal 8 km afstand). Om die reden is al in 2024 door de gemeenteraad besloten om een kleine maar volwaardige bibliotheekvoorziening te huisvesten in het nieuw te realiseren gezondheidscentrum in Oosthuizen. Hiervoor is destijds een SPUK aangevraagd bij het rijk. Deze wordt ingezet voor het ontwerp (met de buurt) en de realisatie van de inrichting. Deze locatie wordt naar verwachting eind 2026/begin 2027 geopend. Met deze extra bibliotheekvoorziening in Oosthuizen, voldoen wij aan de criteria van de Wsob.

Bibliotheek Volendam en de herontwikkeling van de Amvo
De bibliotheek in Volendam is gevestigd in de Foksiastraat. Deze zal op termijn naar een nieuw te ontwikkelen gebouw op de huidige plek van de AMVO verhuizen. Hier worden woningen en maatschappelijke functies gerealiseerd, waaronder de nieuwe bibliotheeklocatie.

Gebouw De Meerwijk en 'de Edamse puzzel'
De bibliotheek Edam is gevestigd in De Meerwijk, aan de Dijkgraaf Poschlaan. Het gebouw is eigendom van Wooncompagnie en Bibliotheek Waterland is hier hoofdhuurder van, met verschillende onderhuurders. In dit gebouw zijn ook het Wijksteunpunt en Vluchtelingenwerk gevestigd en heeft Zorgcirkel een locatie voor dagbesteding. De bibliotheek heeft een volwaardige collectie en er worden diverse activiteiten ter ontmoeting, ontwikkeling en educatie aangeboden.

Het gebouw wordt gezien als praktische oplossing voor het realiseren van tijdelijke uitwijklocaties voor de verschillende voorzieningen in Edam, die met een renovatie of (her)ontwikkeling te maken hebben. Er spelen in Edam op dit moment namelijk diverse facilitaire vraagstukken en ontwikkelingen waarbij op de korte of middellange termijn de (ver)bouw of verplaatsing van een voorziening/huisvesting gaat plaatsvinden[1]:

1. De Nieuwe School (basisonderwijs) – renovatie, start begin 2027, onderwijs wordt na de kerstvakantie 2026 tijdelijk geboden in oude basisschool De Piramide
2. De Trimaran (basisonderwijs) - nieuwbouw op locatie oude basisschool De Piramide, zodra renovatie De Nieuwe School is afgerond.
3. De Singel (ontmoetingscentrum, buurthuiswerk en diverse sociale en culturele partijen en kinderopvang) - renovatie, planning naar verwachting 2028 (besluitvorming moet nog plaatsvinden in de gemeenteraad), clubs en het buurthuiswerk hebben tijdelijk onderkomen nodig tijdens verbouwing
4. De Meermin (woningen met een ontmoetingsfunctie voor de buurt) - oplevering 2028
5. De Toegang (dienstverlening 0-100) - nu in leegstaande basisschool De Piramide, per half december 2026 nieuwe locatie nodig omdat De Nieuwe School hier in de kerstvakantie intrekt
6. De Buurtkamer Singelwijk (ontmoetingsfunctie) - nu in leegstaande basisschool De Piramide, per half december 2026 nieuwe locatie nodig omdat De Nieuwe School hier in de kerstvakantie intrekt
7. CJG (dienstverlening jeugd) - op dit moment ondergebracht in de Wieringenlaan in Volendam, voornemen deze te verplaatsen naar De Singel per 2028, ivm kostenefficiëntie en integrale dienstverlening, reeds in de begroting verwerkt
8. Wijksteunpunt (dienstverlening 0-100) - op dit moment ondergebracht in gebouw De Meerwijk, voornemen deze te verplaatsen naar De Singel na verbouwing, ivm integrale dienstverlening
9. Huisartsenpraktijk Mulder & Stroeve en Scheltens & Van de Kamp - verzoek om op een nieuwe locatie te huisvesten, ivm duurzaamheid gebouw en integrale dienstverlening, mogelijk De Singel per 2028.

De oplossing voor de verschillende vraagstukken zien wij in verplaatsing en daarmee in sommige gevallen bundeling van voorzieningen. Dit ter bevordering van de duurzaamheid, de samenwerking en de efficiëntie. Hiermee creëren wij een voorzieningenlandschap waarin efficiënt wordt omgegaan met schaarse ruimte en middelen, de spreiding over het gebied bijdraagt aan de bereikbaarheid en deelname en de bundeling van het aanbod laagdrempelige toegang tot en samenwerking tussen deze voorzieningen bevordert.

In de carrousel van herontwikkelingen van al deze voorzieningen kan het gebouw De Meerwijk in praktische zin een cruciale rol spelen, door aan deze functies tijdelijk onderdak te bieden. Door de collectie terug te brengen tot een kleine/actuele collectie inclusief uitleenfunctie op basis van

[1] Niet alle besluitvorming heeft hiervoor reeds plaatsgevonden.

reserveringen kunnen de andere functies van de bibliotheek zoals de ontmoetingsfunctie behouden blijven en ontstaat er ruimte in dit gebouw voor de andere voorzieningen, waaronder het Wijksteunpunt, De Toegang en de Buurtkamer (meer hierover onder het kopje *Bibliotheekvoorziening Edam op de korte termijn*).

Bibliotheekvoorziening Edam op de lange termijn
Voor een gemeente als Edam-Volendam, met twee kernen en een buitengebied, is de spreiding van de bibliotheekvoorzieningen op grond van de aangepaste Wsob en gezien de financiële realiteit een lastig vraagstuk. Drie volwaardige bibliotheekvestigingen binnen één gemeente op relatief korte afstand van elkaar is niet noodzakelijk om goede dienstverlening te kunnen bieden, en brengt ook nog eens hogere kosten met zich mee ten aanzien van huisvesting en personeel om alle drie de vestigingen bemenst te houden. Er gaat relatief gezien veel geld naar huisvesting waardoor er minder geld over blijft voor de dienstverlening. Vanuit de nieuwe wetgeving is dit ook niet nodig.

De gemeente moet reëel zijn en binnen het sociaal domein keuzes maken. De vraag is welke keuzes maatschappelijk het meest verantwoord zijn. Het behouden van de bibliotheekvoorziening in Edam in de huidige vorm leidt tot hoge kosten voor huisvesting en exploitatie, die leiden tot ofwel een bezuiniging op de dienstverlening ofwel dat andere voorzieningen, zoals buurthuiswerk, preventieve ondersteuning, talentontwikkeling of culturele voorzieningen, onder druk kunnen komen te staan. Die afweging moet in samenhang worden bekeken.

Hoe kunnen we het bibliotheeknetwerk ook in de toekomst bereikbaar, toegankelijk en toekomstbestendig houden, waarbij we een goede verhouding vinden tussen kosten voor huisvesting en kosten voor dienstverlening? Met:

- een sterke, moderne bibliotheek in Volendam,
- een nieuwe bibliotheekvestiging in het gezondheidscentrum Oosthuizen en
- een bibliotheekfunctie inclusief ontmoetingsfunctie in Edam in de nieuwe locatie van De Trimaran.

Op die manier blijft de bibliotheek voor alle inwoners van Edam-Volendam beschikbaar, terwijl tegelijkertijd ruimte wordt behouden voor andere belangrijke maatschappelijke voorzieningen.

Met een bibliotheekuitleenpunt met ontmoetingsfunctie in de nieuw te bouwen Trimaran blijft ook in de toekomst een bibliotheekvoorziening en plek voor ontmoeting, ontwikkeling en educatie in Edam aanwezig, terwijl tegelijkertijd structureel wordt bespaard op huisvestings- en exploitatielasten. Ook wordt voldaan aan de eis uit de Wsob om een structurele verankering van de samenwerking tussen bibliotheken en het onderwijs, ten behoeve van leesvaardigheid, leesplezier en mediawijsheid.

Hoe de bibliotheekfunctie in het nieuwe gebouw vorm krijgt, hoeveel ruimte daarvoor beschikbaar wordt gesteld, wordt uiterlijk in de tweede helft van 2027 mede door uw raad bepaald. Het is daarbij van belang te realiseren dat de locatie Edam nu ook nog bezocht wordt door een deel van de inwoners uit de kern Zeevang, voor wie de nieuwe vestiging in Oosthuizen straks dichterbij is.

Bibliotheekvoorziening Edam op de korte termijn
Met zicht op een nieuw te ontwikkelen bibliotheekvoorziening in De Trimaran en met de ‘Edamse puzzel’ én de financiële realiteit in het achterhoofd, heeft de gemeente het voornemen gehad de vestiging in Edam te gaan sluiten. Het gebouw De Meerwijk kon dan optimaal gebruikt worden voor het tijdelijk onderbrengen van de voorzieningen tijdens de (ver)bouw van hun onderkomen. Echter, hier is

veel weerstand tegen gekomen. Tijdens het Raadsplein van 7 mei 2026, waar het brede voorzieningenaanbod in Edam centraal stond, is door insprekers en belanghebbenden gepleit dat de locatie Edam een belangrijke rol speelt in ontmoeting, ontwikkeling en participatie. Daarbij werd aangegeven dat zowel de bibliotheek als De Singel een belangrijke fysieke plek in de samenleving vormen. Ook is er een burgerinitiatief gekomen met een petitie.
Het is duidelijk dat het voor de leefbaarheid en maatschappelijke samenhang met name voor de kwetsbare inwoners van belang is om na te gaan denken welke alternatieve mogelijkheden er zijn om het voorzieningenniveau niet tijdelijk te “ontmantelen”.

Er worden op dit moment 3 opties voor de korte termijn (overbrugging) gezien:

1. Sluiting vestiging Edam: gebouw De Meerwijk kan optimaal gebruikt worden voor de huisvesting van andere voorzieningen tijdens (ver)bouw, budgetneutraal en geen verdere meerkosten, want er hoeft niet gezocht te worden naar uitwijklocaties, materialen (ICT/technische infrastructuur en deel meubilair) en collectie gaan over naar Oosthuizen. Maatschappelijke impact is groot.
2. Openhouden vestiging Edam: hogere financiële kosten voor exploitatie en huisvesting 3 locaties, voor vestiging Oosthuizen moeten extra materialen (ICT en meubilair) en collectie aangeschaft worden, voor huisvesting andere voorzieningen tijdens (ver)bouw van hun onderkomen moet gekeken worden naar tijdelijke uitwijklocaties, waar extra kosten mee gemoeid zijn en die mogelijk van tijdelijke aard zijn of op een locatie die inloop of samenwerking niet op een natuurlijke wijze bevordert. Voor inwoners Edam blijft de bibliotheek in de huidige vorm open tot nieuwe locatie in De Trimaran opent.
3. Vestiging Edam blijft open in beperkte vorm: financiële consequenties beperkt door bibliotheekvoorziening in te krimpen, professionele inzet te beperken tot het minimum, ontmoeting en educatie worden geborgd, met een uitleenpunt voor reserveringen en een kleine actuele collectie, een leestafel, programmering en lesaanbod, deel van de materialen (ICT/technische infrastructuur en deel meubilair) en de collectie gaan naar Oosthuizen, gebouw De Meerwijk kan deels gebruikt worden voor de huisvesting van andere voorzieningen (waaronder De Toegang en de Buurtkamer en mogelijk vanuit De Singel) tijdens (ver)bouw van hun onderkomen. Maatschappelijke impact is beperkt, omdat de functie gedeeltelijk blijft bestaan en inwoners nog steeds in het gebouw terecht kunnen voor brede dienstverlening, waaronder de bibliotheekfuncties in beperkte vorm.

Optie 3 is de variant die grotendeels aansluit bij de wensen en behoeften van de inwoners, relatief beperkte financiële consequenties met zich meebrengt (ten opzichte van volledig openhouden van de locatie tot aan de opening van De Trimaran), en is ook een werkbare variant tijdens de verbouwing en renovatie van de voorzieningen in Edam[2]. De beperkte uitleenfunctie en de ontmoetings- en educatiefunctie worden hier ter overbrugging voortgezet, in combinatie met andere voorzieningen, tot er een uitleenpunt in de nieuw te ontwikkelen locatie van De Trimaran is gerealiseerd en de ontmoetingsfuncties in de verbouwde Singel en nieuwe Meermin zijn geopend. De Toegang en de Buurtkamer zullen ook in dit gebouw hun intrek nemen, al zullen er enige facilitaire aanpassingen gerealiseerd moeten worden en goede samenwerkings- en beheersafspraken moeten komen tussen de partijen. De Nieuwe School kan op haar beurt tijdelijk intrek nemen in De Piramide. Als de verbouwing van De Nieuwe School klaar is kan op de locatie van De Piramide de nieuwbouw van De Trimaran

[2] Optie 1 en 2 worden onder “Kanttekeningen en alternatieven” nader inhoudelijk toegelicht met afwegingen, en een financiële onderbouwing.

starten. Of en zo ja, welke clubs uit De Singel evt ook tijdelijk uitwijken naar De Meerwijk hangt af van de planning van de ontwikkeling aldaar.

Kanttekeningen en alternatieven
Op termijn zal er in Edam een bibliotheekvoorziening met uitleenfunctie en ontmoetingsfunctie gerealiseerd worden in De Trimaran. Voor de korte termijn (tot de voorziening in De Trimaran gereed is) wordt de hierboven weergegeven optie 3 gezien als een variant die het beste past bij de huidige realiteit. Dit voorstel sluit grotendeels aan bij de behoeften van de inwoners, heeft relatief beperkte financiële consequenties en is een werkbare variant in de 'Edamse puzzel'.

De alternatieven betreffen het sluiten van de bibliotheek in De Meerwijk (optie 1) of juist het open houden hiervan (optie 2). Beide opties worden afgeraden.

Met het sluiten van de vestiging Edam verliest de wijk een voorziening die ontmoeting, ontwikkeling en educatie stimuleert. Er komt weliswaar een bibliotheek in Oosthuizen en een deel van de huidige bezoekers zal juist naar deze locatie gaan (m.n. uit de kernen Oosthuizen, Beets, Hobrede en Warder), maar voor de inwoners van Edam zal het een groot gemis zijn. Jong en oud komt hier binnen voor een praatje, een boek, deelname aan culturele of educatieve activiteiten of om te lezen, te studeren of huiswerk te maken. Dat ook De Singel op de planning staat om gerenoveerd te worden, zorgt voor grote onrust onder de inwoners.
Bij het sluiten van de vestiging Edam valt de financiering van deze locatie (huur en frontoffice) weg uit de subsidie voor Bibliotheek Waterland. Het gaat om een bedrag van ca € 262.000. De gemeente moet dit bedrag uiteraard wel financieren om De Meerwijk te huren voor de huisvesting van de andere voorzieningen tijdens verbouwing/ nieuwbouw van hun onderkomen. Dit is dus niet direct een besparing voor de gemeente, op termijn wel. Echter, materialen (ICT/technische infrastructuur en deel meubilair) en de collectie gaan over naar Oosthuizen. Een bedrag van ca € 47.000 wordt dan door hergebruik bespaard.

Bij het openhouden van de vestiging Edam in de huidige vorm blijft financiering van de locatie Edam (huur en frontoffice) onderdeel van de subsidie voor Bibliotheek Waterland. De locatie Oosthuizen (opening eind 2026/begin 2027) wordt hier per 2027 aan toegevoegd, voor een bedrag van € 197.000, waarmee het totaal uitkomt op een bedrag van € 1.510.000,-. Daarbij is ook de aanschaf van extra materialen voor de vestiging Oosthuizen (ICT/technische infrastructuur en meubilair) en collectie inbegrepen. De Specifieke Uitkering (SPUK) die voor de realisatie van deze vestiging is ontvangen biedt daarvoor onvoldoende ruimte, omdat vanuit het project rekening werd gehouden met hergebruik van materialen uit Edam. Levertijd speelt hier ook een rol en is daarmee een mogelijk risico voor de opening. Uiteraard komt hier ook nog bij dat voor huisvesting van de andere voorzieningen tijdens de verbouwing/nieuwbouw van hun onderkomen gekeken moet worden naar tijdelijke uitwijklocaties. Mogelijk kan de Buurtkamer wel bij het gebouw De Meerwijk ingepast worden, of anders is De Singel of De Trimaran een (kortdurende, dus niet ideale) optie om te onderzoeken, maar voor De Toegang moet uitgeweken worden. Dit kan bijvoorbeeld naar ten minste 2 op een nader te bepalen locatie te plaatsen kantoorunits, wat een kostenplaatje van ca € 70.000 tot € 100.000 eenmalig en een huurbedrag van ruim € 30.000 per jaar, voor meerdere jaren. Een andere optie zou een leegstaand gebouw kunnen zijn, maar de vraag is of dat wenselijk is qua duur, toegankelijkheid en samenwerking binnen het sociaal domein.
Dit scenario leidt tot hoge kosten voor huisvesting en exploitatie, die leiden tot ofwel een bezuiniging op de dienstverlening ofwel een bezuiniging op andere voorzieningen, zoals buurthuiswerk, preventieve

ondersteuning, talentontwikkeling of culturele voorzieningen. Tegelijkertijd hebben we op deze manier geen geschikte ruimte voor de tijdelijke huisvesting van de andere voorzieningen tijdens de (ver)bouw van hun onderkomen. Hiermee zijn extra kosten gemoeid zijn, de locaties zijn mogelijk van tijdelijke aard of zijn op een locatie die toegankelijkheid en inloop voor inwoners of samenwerking tussen partners niet op een natuurlijke wijze bevordert.

Tegelijkertijd vinden wij de bibliotheekfunctie té belangrijk om tijdelijk te laten verdwijnen in Edam. De afstand naar de locatie Volendam is voor sommige (kwetsbare) inwoners te groot en de maatschappelijke functie te relevant. De voorgestelde doorontwikkeling van de locatie Edam naar een uitleenfunctie (op basis van reserveringen) met een kleine actuele collectie en een brede ontmoetings- en ondersteuningsfunctie in combinatie met andere voorzieningen in het huidige gebouw heeft uiteraard wel financiële consequenties, maar die wegen niet op tegen de mogelijke consequenties die het tijdelijk verdwijnen van deze functie met zich mee kan brengen.

Financiële middelen en effecten begroting
De gemeente subsidieert de bibliotheekactiviteiten. In de begroting 2027 wordt rekening gehouden met het scenario "open houden". Dit scenario is ook het scenario met de hoogste kosten, namelijk € 1.510.000.
De verwachting is dat het scenario "beperkte vorm" uiteindelijk zal leiden tot besparingen. Deze kunnen echter nog niet worden berekend, mede ook door de samenhang met de andere projecten zoals besproken tijdens het Raadsplein van 7 mei 2026. Voorgesteld wordt om de reeds beschikbaar gestelde middelen voorlopig te behouden in de begroting en zodra de financiële consequenties bekend zijn, deze in een tussentijdse nota te verwerken.

Uitvoering of vervolgproces
Na een positief raadsbesluit zal de bibliotheek de locatie Edam voor moeten bereiden op de vernieuwde functie per 1 januari 2027. Half december moet het gebouw de ruimte bieden voor het onderbrengen van De Toegang en de Buurtkamer. Op een later moment wordt hier ook de mogelijkheid geboden diverse clubs en het buurthuiswerk vanuit De Singel te huisvesten, zodra de verbouwing daar gestart wordt.
Door de betrokken partijen, m.n. Bibliotheek Waterland, Civic (Wijksteunpunt en De Toegang), Club en Buurthuiswerk Edam-Volendam (de Buurtkamer en gebruiker van De Singel) en Wooncompagnie (partner in de Buurtkamer), is positief gereageerd op de ontwikkeling. Zij zien de samenvoeging van de dienstverlening en het aanbod in dit gebouw als een meerwaarde. Niet alleen in de samenwerking en de mogelijkheid diensten en aanbod op elkaar af te stemmen, maar ook in de toegankelijkheid en bereikbaarheid voor inwoners. Zo kan bijvoorbeeld binnenkomen voor een boek leiden tot ondersteuning bij een persoonlijk vraagstuk, een vraag over een formulier tot deelname aan een taalles, of een krant lezen aan de leestafel tot samen soepen in de Buurtkamer.
Met de eigenaar van gebouw De Meerwijk (Wooncompagnie) moeten afspraken gemaakt worden over het afsluiten van een nieuwe overeenkomsten (het eventueel overnemen van het huurcontract) en met de verschillende partijen over samenwerking en beheer. Het contact hierover is al gelegd.

Participatie en communicatie
Op 7 mei 2026 is de ‘Edamse puzzel’ gepresenteerd tijdens een Raadsplein, waarbij er is ingesproken door diverse inwoners en belanghebbenden. Men pleitte voor behoud van de bieb, als waardevolle plek voor ontmoeting, educatie en ontwikkeling. Ook is men een actie met bijbehorende petitie gestart (ruim 3.000 keer getekend). Op 16 juni 2026 is er op ambtelijk niveau een gesprek geweest met een vertegenwoordiging van het actiecomité en de directeur van Bibliotheek Waterland. De signalen zijn

meegenomen in voorliggend voorstel en doorvertaald in het advies om de bieb voorlopig in dit gebouw te behouden, met een beperkte actuele collectie en een uitleenfunctie op basis van reserveringen, in combinatie met de andere voorzieningen. Daarmee worden ontmoeting, ontwikkeling en educatie blijvend gestimuleerd, waarbij ons uitgangspunt is (kosten)efficiëntie en duurzame inzet van de ruimte in het licht van de herinrichting van het totale voorzieningenaanbod in Edam, zonder dat de dienstverlening voor inwoners onnodig onder druk komt te staan.

Rapportage en evaluatie
Na oplevering van de bibliotheek in afgeslankte vorm, in combinatie met de Buurtkamer, De Toegang en diverse clubs en het buurthuiswerk vanuit De Singel, houden wij uw raad op de hoogte van de ervaringen en eventuele aandachtspunten. Dit zal worden meegenomen in de communicatie inzake 'de Edamse puzzel', zowel richting raad als betrokken partijen als inwoners.

Achterliggende documenten en eerder genomen besluiten
Presentatie Edamse Puzzel (inclusief De Singel) bespreekronde raadsvergadering 7 mei

Bijlagen
Geen

Edam-Volendam, d.d.

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,	de burgemeester,
N.A. Hellingman-Kuiper	R.J. Beukers.

Dit voorstel is elektronisch ondertekend. Dit is na besluitvorming zichtbaar op de volgende pagina.

Zaaknummer Z26161308

De raad van de gemeente Edam-Volendam;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;

B e s l u i t :

1. Te kiezen voor optie 3, waarbij de bibliotheekvestiging Edam in gebouw De Meerwijk tijdelijk wordt opengehouden in beperkte vorm, in combinatie met faciliteiten zoals de Buurtkamer en De Toegang.
2. De mogelijkheid te bieden het gebouw De Meerwijk tevens te gebruiken als alternatieve locatie voor clubs en het buurthuiswerk tijdens de verbouwing van de Singel.
3. Er kennis van te nemen dat in de begroting 2027 wordt voorgesteld het aangevraagde subsidiebedrag van Bibliotheek Waterland op te nemen, het meest uitgebreide scenario, waarbij de financiële consequenties, zodra deze bekend zijn, in een tussentijdse nota worden verwerkt.

Aldus besloten door de gemeenteraad van
Edam-Volendam in zijn vergadering
d.d. 29 oktober 2026.

De griffier,	De voorzitter,
M.C.A. Karregat-Eerdhuijzen	R.J. Beukers

Dit besluit is elektronisch ondertekend. Deze is na de besluitvorming zichtbaar op de volgende pagina.

©ev2020

Vraag en antwoord wegingstafel 20 oktober 2026		
Bibliotheekvoorzieningen Edam-Volendam		
Datum vraag	Fractie(s)	Vraag en antwoord
07-10-2026	D66	Vraag 1: Als we kijken naar het aantal inwoners en het aantal leden van de bibliotheek per kern, wat is de overweging geweest van het college om de bibliotheek van de kern van Volendam “een sterke, moderne bibliotheek” te beloven en de kern van Edam “een bibliotheekfunctie inclusief ontmoetingsfunctie in Edam in de nieuwe locatie van De Trimaran”? Antwoord 1: De vestiging in Volendam is altijd de hoofdvestiging van de bibliotheek Waterland geweest. In de gesprekken met de bibliotheek is geconcludeerd dat twee volwaardige vestigingen binnen een straal van 1,3 km van elkaar leidt tot hoge huisvestingslasten en beperktere dienstverlening binnen het beschikbare geld. Het geld kan immers maar 1 keer uitgegeven worden. Daarom is de inhoudelijke afweging gemaakt om te kiezen voor 1 hoofdvestiging, waarbij is gekozen voor de toekomstige locatie in de Amvo, en de locatie in Edam op te nemen in de nieuwe Trimaran. Op die manier zouden de huisvestingslasten dalen en zou er meer budget ontstaan voor betere dienstverlening. De keuze is dus voortgekomen vanuit het feit dat de locatie in Volendam de hoofdvestiging is en blijft. Uiteindelijk gaat de Raad bij de projectopdracht van de Trimaran bepalen in welke omvang de bibliotheek in Edam blijft bestaan inclusief bijbehorend kostenplaatje. Op grond van de Wsob is samenwerking tussen bibliotheek en onderwijs een vereiste, waardoor dit een logische keuze zal zijn die direct ook veel meerwaarde heeft voor de wijkfunctie van de Trimaran. Vraag 2: Wat zijn zo concreet mogelijk de financiële of strategische voordelen van het tijdelijk openhouden de bibliotheek in beperkte vorm, ten opzichte van het voorlopig openhouden van een volwaardige bibliotheekvestiging in Edam? Kunt u het financiële verschil tussen de scenario's twee en drie uitdrukken in bedragen aan incidentele en structurele kosten? Antwoord 2: Bij het gezamenlijk herindelen van de plattegrond bleek dat met een efficiëntere en compactere inrichting van de ruimte ondanks een halvering van het aantal vierkante meters de bibliotheek circa 90% van de collectie zou kunnen behouden.

		Daarmee behoudt de bibliotheek in Edam tevens haar volwaardige functie. Daarnaast kunnen binnen het gebouw de verschillende elementen ter ontmoeting, educatie en participatie efficiënter gebruikt worden, wanneer deze door de verschillende aanwezige partijen gedeeld kunnen worden. Feitelijk krimpt in dit scenario de collectie met 10% maar blijft de dienstverlening bestaan. Bijkomend voordeel is dat er ruimte ontstaat voor tijdelijke huisvesting van de Toegang, de buurtkamer en mogelijk een aantal andere activiteiten van het CBW. Indien deze ruimte niet beschikbaar zou komen omdat het gebouw niet efficiënter wordt ingedeeld (optie 2), dan zal de gemeente een alternatieve ruimte moeten zoeken en/of kantoorunits huren met bijkomende kosten en investeringen. Vraag 3: Door de wettelijke verandering die is gekomen vanuit de Wsob, is het sluiten van de bibliotheek niet gunstig en de optie om de Bibliotheek in Edam open te houden er bijgekomen. Wetten veranderen, kan het college een garantie geven, losstaand van de huidige verplichting, dat het terugkomen en ten alle tijden open houden van de Edamse Bibliotheek haar prioriteit is? Antwoord 3: De WSOB is nog niet in werking getreden. Zelfs met het sluiten van de vestiging Edam zouden wij aan de vereisten voldoen, omdat deze zeggen dat er minimaal één volwaardige fysieke bibliotheekvestiging per gemeente aanwezig moet zijn en dat het uitgangspunt is dat alle inwoners binnen een redelijke reisafstand toegang hebben tot een bibliotheek. Wat een redelijke reisafstand is wordt niet nader gespecificeerd. Het college heeft op grond van het geluid uit de samenleving besloten te kijken hoe de vestiging in Edam open kan blijven tot er een nieuwe locatie in de Trimaran geopend kan worden. Dat is scenario 3. De Raad gaat medio 2027 besluiten over de projectopdracht van de Trimaran en daarvan wordt de bibliotheek een onderdeel. Vraag 4: De Culturele Broedplaats zit momenteel gevestigd in de Gymzaal van de Pyramide. Na gesprekken met hen blijkt dat de tijdelijke aard van het huurcontract niet de voorkeur heeft zoals eerder richting de raad geschetst is. Daarom stellen wij nogmaals de vraag, waarom word de Culturele Broedplaats niet meegenomen in de Edamse Puzzel? Wat gaat er met de huisvesting gebeuren tijdens en na alle wisselingen van scholen en verbouwingen op de locatie Pyramide? Antwoord 4: Het faciliteren van een structurele plek vraagt iets heel anders dan de huidige constructie waarbij de

		Broedplaats van tijdelijke locaties gebruik kan maken voor een leegstandsvergoeding zoals hiervoor ook in de Maria Goretti locatie. Vooralsnog wordt ervoor gekozen om op dat moment met de Culturele Broedplaats in overleg te gaan over welke mogelijke nieuwe locaties beschikbaar zijn, en er geen rekening mee te houden dat de Broedplaats een structurele plaats krijgt in een nieuw gebouw binnen de Edamse puzzel.
07-10-2026	PRO	Het voorstel is om voor de korte termijn de “bibliotheekvoorziening in te krimpen, professionele inzet te beperken tot het minimum, ontmoeting en educatie worden geborgd, met een uitleenpunt voor reserveringen en een kleine actuele collectie, een leestafel, programmering en lesaanbod”. Vraag 1. Het voorstel is de professionele inzet te beperken tot het minimum. Hoeveel dagen per week en hoeveel uur per dag zal er personele bezetting zijn in de bibliotheek? Antwoord 1: Hierover zijn wij nog met de partijen in gesprek. Uitgangspunt daarbij is de functies zo veel mogelijk te combineren, waarbij bijvoorbeeld ook de medewerkers van de Toegang bezoekers de weg kunnen wijzen binnen het gebouw. Bibliotheek Waterland heeft veel ervaring met locaties die open zijn zonder full time professionele inzet, we zijn ervan overtuigd dat we samen een goede balans gaan vinden. Vraag 2. Gezien het aantal voorzieningen dat tijdelijk in De Meerwijk gevestigd gaat worden, hoeveel m2 blijft beschikbaar voor de bibliotheek? Antwoord 2: Bibliotheek Waterland heeft recent de mogelijkheden en consequenties bij een efficiëntere en compactere inrichting van de bibliotheek in kaart gebracht. Uit de plattegrond schetsen is gebleken dat met de helft van het huidige aantal vierkante meters, de bibliotheek circa 90% van de collectie kan behouden. Daarnaast is het mogelijk om in het gebouw de bibliotheekfuncties voor ontmoeting, educatie en participatie te behouden. Door deze compactere invulling ontstaat er tevens ruimte voor een tijdelijk onderkomen van de Toegang, de Buurtkamer en mogelijk enkele activiteiten van het CBW. Op deze manier kan de Meerwijk efficiënter worden benut omdat de partijen in gezamenlijkheid gebruik maken van de

		beschikbaar ruimte. Wij vinden het lastig om een vergelijking te maken tussen het huidige aanbod van de bibliotheek Edam en het toekomstige aanbod wanneer de gemeenteraad kiest voor scenario 3. Dat komt omdat het toekomstige aanbod en de bibliotheekvoorzieningen in het voorstel niet concreet worden beschreven (bijvoorbeeld 'minimale professionele inzet', 'kleine actuele collectie'). De gemeenteraad heeft daardoor geen inzicht in het effect van het voorgestelde besluit op de bibliotheekvoorziening. Vraag 3. Graag ontvangen wij een compleet overzicht waarin de vergelijking wordt gemaakt tussen het huidige aanbod van de bibliotheek Edam en het toekomstige aanbod onder scenario 3. Wij vragen u het aanbod en de omvang daarvan zoveel mogelijk concreet/SMART te maken. Antwoord 3: Zoals bij vraag 2 is aangegeven, kan door een efficiëntere en compactere inrichting van de ruimte, ondanks een halvering van het aantal vierkante meters, de bibliotheek circa 90% van de collectie behouden. Ook de functies voor ontmoeting, educatie en participatie blijven bestaan, waarbij deze samen met de andere partijen gebruikt kunnen worden. De Buurtkamer is een van de faciliteiten die tijdelijk naar het gebouw de Meerwijk verhuist. In het voorstel staat dat de bibliotheek moet inkrimpen zodat er ruimte ontstaat om o.a. de Buurtkamer in de Meerwijk in te kunnen passen. Op het eerste gezicht lijkt de ontmoetingsfunctie van de Buurtkamer (deels) te overlappen met die van de bibliotheek. Vraag 4. Hoeveel m2 heeft de Buurtkamer nodig? Antwoord 4: Het klopt dat hier een overlap te zien is, door het combineren van de functies is dubbelgebruik mogelijk. Daarom zien de partijen, ook het CBW waar de Buurtkamer onder valt, een meerwaarde in het samenvoegen van de verschillende diensten en voorzieningen in dit gebouw. Voor inwoners en gebruikers is het de bedoeling dat het gebouw als één geheel aanvoelt. We blijven op basis van het schetsontwerp nog in gesprek over de uiteindelijke verdeling van het aantal vierkante meters. Er

		wordt ook gekeken of er gebruik gemaakt kan worden van de ruimte van de dagbesteding van de Zorgcirkel. Vraag 5. Waarom kan dit aantal m2 niet door dubbelgebruik van ruimte in de Meerwijk worden ingepast? Antwoord 5: Zie het antwoord op vraag 4. Vraag 6. Wat zijn de sociaal-maatschappelijke consequenties als de Buurtkamer tijdelijk zijn deuren sluit? Welke activiteiten kunnen dan bijvoorbeeld niet doorgaan? Antwoord 6: We gaan er niet vanuit dat de Buurtkamer hoeft te sluiten op basis van het huidige schetsontwerp van de inrichting van het gebouw de Meerwijk. Vraag 7. Kunnen de activiteiten van de Buurtkamer ook elders worden georganiseerd? Zo ja, waar? Antwoord 7: Mogelijk blijft er in de Piramide een kleine alternatieve ruimte beschikbaar waar de Buurtkamer in kan trekken. Het heeft echter de voorkeur de buurtkamer in gebouw De Meerwijk onder te brengen met de andere voorzieningen, gezien de meerwaarde van de samenwerking. Omdat het gebouw De Meerwijk buiten de Singelwijk ligt is het van belang aandacht te blijven vestigen op de wijkaanpak. Het Wijksteunpunt en De Toegang worden beiden als afzonderlijke voorziening genoemd in het voorstel. Onze veronderstelling was dat het Wijksteunpunt na de nieuwe aanbesteding van de voorliggende voorzieningen (gewonnen door Civic) zou opgaan in De Toegang. Vraag 8.

		Wat is na de nieuwe aanbesteding precies het verschil tussen het Wijksteunpunt en De Toegang? Antwoord 8: De opdracht van het Wijksteunpunt spitst zich meer toe op preventieve 18+ diensten (denk hierbij aan mantelzorgondersteuning, vrijwilligerswerk, etc.) terwijl de opdracht van de Toegang zich richt op brede maatschappelijke ondersteuning voor zowel 18- als 18+, zowel preventief als wanneer de hulpvraag al complexer geworden is. Omdat dezelfde organisatie de dienstverlening biedt zullen de opdrachten wel in elkaar opgaan om overlap te voorkomen. Contractueel en juridisch kan dit nog niet georganiseerd worden voor 2028, maar voor onze inwoners zullen we dit, zodra beide diensten op dezelfde locatie gehuisvest worden, in elkaar op laten gaan (om onduidelijkheid te voorkomen). Vraag 9. Welke verschillende diensten gaan het Wijksteunpunt en de Toegang aanbieden in de Meerwijk? Antwoord 9: In het voorgestelde scenario komt het totale aanbod van de dienstverlening van zowel het Wijksteunpunt als de Toegang in de Meerwijk terecht. Omdat de uitvoerder van deze dienstverlening dezelfde organisatie betreft gaat dit naadloos in elkaar over en wordt de ondersteuning voor al onze inwoners, van jong tot oud, integraal opgepakt. De kosten voor het openhouden van de bibliotheek Edam bedragen € 262.000. De kosten voor de vestiging Oosthuizen bedragen € 197.000. Samen is dat € 460.000. Het totaal aan kosten voor de bibliotheekvoorzieningen in de gemeente is € 1,5 mln. De kosten voor het openhouden van de bibliotheek Edam bedragen € 262.000. De kosten voor de vestiging Oosthuizen bedragen € 197.000. Samen is dat € 460.000. Het totaal aan kosten voor de bibliotheekvoorzieningen in de gemeente is € 1,5 mln. Vraag 10. Wij begrijpen daaruit dat de kosten voor de bibliotheek Volendam € 1 mln. bedragen. Klopt dit? Antwoord 10:

		Dit klopt niet. Het gevraagde bedrag van 1,51 miljoen is opgebouwd uit de volgende onderdelen; a.Huisvesting 600k (dit betreft de drie vestigingen en de backoffice in Purmerend) b.Personeel 650k c.Collectie 105k d.Overig 145k De genoemde bedragen (262.000 en 197.000) zijn combinaties van de verschillende kostenposten. Vraag 11. Blijven de kosten voor de bibliotheek in Volendam gelijk voor de toekomstige bibliotheek in de AMVO? Zo nee, hoe hoog zijn deze toekomstige kosten? Antwoord 11: Ja, de huurkosten blijven gelijk ten opzichte van de huidige locatie aan de foksiastraat. De andere kosten hangen nog af van eventuele keuzes t.a.v. programmering en personele bezetting. Het is onze verwachting dat dit binnen de beschikbare middelen blijft. In het voorstel staat dat de mogelijkheid geboden wordt om diverse clubs en het buurthuiswerk van de Singel tijdelijk in de bibliotheek te huisvesten wanneer de verbouwing van de Singel start. Dit klinkt alsof er nog geen zekerheid is over het verhuizen van de organisaties en clubs naar de Meerwijk, terwijl dit wel een groot deel van de argumentatie is achter dit raadsvoorstel. Vraag 12. Van welke maatschappelijke organisaties en clubs is zeker dat zij gebruik willen maken van het aanbod om tijdelijk naar de Meerwijk te verhuizen? Antwoord 12: We zijn met het CBW, als contractpartner van de gemeente, in gesprek over welk aanbod waar gehuisvest kan worden als de Singel wordt verbouwd. Wat een geschikte locatie is hangt onder meer af van het karakter, de frequentie, de hoeveelheid deelnemers, etc. Wij hebben dit nog niet formeel afgestemd omdat het, hangende dit raadsvoorstel, nog niet zeker is wat de uiteindelijke invulling wordt. T.z.t. kan ook naar de Meerwijk gekeken worden als tijdelijke alternatieve

		locatie voor de andere gebruikers van de Singel. Hierover zullen de gesprekken opgestart worden zodra de exacte planning van de verbouwing bekend is. Vraag 13. Van welke maatschappelijke organisaties en clubs is dit nog niet zeker? Antwoord 13: Zie het antwoord op vraag 12. Vraag 14. Hoeveel m2 is in de Meerwijk gereserveerd voor de huisvesting van de maatschappelijke organisaties en clubs, inclusief het buurthuiswerk? Antwoord 14: Een concept van het schetsontwerp is als bijlage bijgevoegd, waarbij de huidige ruimte wordt opgedeeld door een scheidingswand met spreekkamers waarachter werkplekken gerealiseerd worden voor de Toegang en het WSP (op de tekening is het maximaal aantal in te tekenen werkplekken aangegeven, dit zullen er naar verwachting iets minder worden). Ook zijn er vergaderruimtes, een gezamenlijke plek om te lunchen en diverse grote of kleine zitjes die zowel voor de bibliotheekfuncties als spreek-, activiteiten- of wachtplek van de andere diensten gebruikt kunnen worden. De ruimte wordt efficiënter ingedeeld en gebruikt, maar zal wel mogelijk wat compacter aanvoelen. De partijen die uiteindelijk zullen participeren geven aan zeer positief over deze ontwikkeling te zijn. Ze zien een enorme meerwaarde in het samenbrengen van de functies en verwachten een toename van de toegankelijkheid, de vindbaarheid voor inwoners en de uitwisseling van expertise en de samenwerking. De partijen zijn zeer welwillend om dit op korte termijn te gaan realiseren. De VVD kwam tijdens de themaraad van 7 mei met een interessante suggestie: pak de projecten één voor één aan in plaats van tegelijkertijd. Wij zien de volgende mogelijkheid. De Piramide kan als tijdelijke locatie dienen voor De Nieuwe School, daarna als tijdelijke locatie voor de gebruikers uit het Singelgebouw en daarna pas gesloopt worden voor de nieuwe Trimaran. Hierdoor zou de bibliotheek geen plaats hoeven maken voor de gebruikers van het Singelgebouw.

		Vraag 15. Tot wanneer zal de Nieuwe School naar verwachting in de Piramide gehuisvest zijn? Antwoord 15: Het is de verwachting dat de vernieuwbouw van de Nieuwe School 1,5 jaar duurt. Afhankelijk van de lopende bezwaarprocedure kan in 2027 worden begonnen. Conform die planning zou het pand in 2029 weer beschikbaar komen. Nadeel van bovenstaand voorstel is dat de Trimaran nog langer op nieuwbouw moet wachten terwijl de huidige locatie al aan vervanging toe is. Tevens loopt het project van de Singel dan vertraging op wat maakt dat de ingeboekte besparing van de verhuizing van het CJG nog langer op zich laat wachten. Tevens laat de staat van het dak en de huidige installaties ook te wensen over, wat kan leiden tot reparatie- of vervangingskosten. Tot slot kan met de huidige voorgenomen inrichting de bibliotheek toch behouden blijven. Vraag 16. Waarom is er niet voor gekozen om de verbouwingen van de Nieuwe School en de Singel zo op elkaar af te stemmen dat de tijdelijke huisvesting voor de twee projecten vlak na elkaar in de voormalige Piramide kunnen plaatsvinden? Antwoord 16: Dit is om aantal redenen onwenselijk. Ten eerste leidt dit (opnieuw) tot meerjarig uitstel van de nieuwbouw van de Trimaran. Het huidige pand van de Trimaran is al op. Een verdere vertraging is vanuit dit maatschappelijk oogpunt en door stijgende bouwkosten onwenselijk. Hetzelfde geldt voor de Singel, waarbij de staat van het dak en de werking van de installaties ook flink wat te wensen over laat. Bovendien zal de beoogde besparing van het verhuizen van het CJG naar het nieuwe Singelgebouw later worden gerealiseerd. In 2027 ontvangt de gemeente een decentralisatie-uitkering van € 113.234 voor het uitvoeren van WSOB. Vraag 17. Waarom is dit bedrag niet in het raadsvoorstel opgenomen? Antwoord 17:

		Dat bedrag is bestemd voor de reguliere dienstverlening van de bibliotheek. Dit bedrag is niet nieuw, maar recent is wel bekend geworden dat het verhoogd zal worden, met 0,15 cent per inwoner (op basis van inwoneraantal 1 januari 2026). De bijdrage die we ontvangen gaat van € 108.905 naar € 113.234. De extra bijdrage van € 4.239 euro hebben we inderdaad niet expliciet in het raadsvoorstel genoemd. Vraag 18. Hoe gaat dit geld besteed worden? Antwoord 18: Zie het antwoord op vraag 17.
28-09-2026	ONS Belang	Vraag 1: Is het mogelijk om het bedrag van 1,51 miljoen te specificeren waar dit bedrag uit bestaat? Graag overzicht per bibliotheek en wat we aan SPUK gelden hiervoor ontvangen. Antwoord 1: We hebben eenmalig voor het opstarten van Oosthuizen een SPUK ontvangen. Het gevraagde bedrag van 1,51 miljoen is opgebouwd uit de volgende onderdelen; e.Huisvesting 600k (dit betreft de drie vestigingen en de backoffice in Purmerend) f.Personeel 650k g.Collectie 105k h.Overig 145k Het overzicht per bibliotheek is op dit moment nog niet te maken omdat dat afhangt van de keuzes van de raad en een aantal keuzes zoals openingstijden en inzet van professionals of vrijwilligers. In de begroting wordt voorgesorteerd op een scenario van de bibliotheek in afgeslankte vorm. Daarmee is dat lager dan het gevraagde subsidiebedrag. Mocht er door de raad anders besloten worden, zal dit verwerkt worden in een tussentijdse nota. Vraag 2: Worden de genoemde kosten voor de kantoorunits van De Toegang meegenomen als kosten van het openhouden van de bibliotheek, terwijl De Toegang ook zonder bibliotheek ergens gehuisvest moet worden? Antwoord 2:

		Als de raad ervoor kiest de bibliotheek in de huidige vorm open te houden, waardoor de toegang uit moet wijken naar bijvoorbeeld kantoorunits, blijven de kosten voor de bibliotheek hetzelfde en komen de kosten voor tijdelijke kantoorunits bovenop de kosten voor de Toegang. Hier is vooralsnog geen rekening mee gehouden in de begroting. Het is de bedoeling dat de Toegang na verbouwing in de Singel gehuisvest wordt. Omdat dit een pand is dat eigendom is van de gemeente en de Toegang verder vooral op de belangrijke vindplaatsen aanwezig is, zijn hier in de toekomst (wanneer alle huisvesting gerealiseerd is), geen kosten aan verbonden. Vraag 3: De combinatie van een eenmalige investering van 70K tot 100K in kantoorunits en vervolgens ruim 30K jaarlijkse huur is opvallend. Kan het college toelichten waar deze eenmalige investering precies uit bestaat en waarom hiervoor daarnaast huur moet worden betaald? Antwoord 3: Dit is een schatting op basis van offertes voor soortgelijke situaties. De kantoorunits worden dan van een particulier bedrijf gehuurd. Vraag 4: Worden er nog afspraken gemaakt met Bibliotheek Waterland, Wooncompagnie, Civic of andere gebruikers om eventuele kosten te verdelen? Antwoord 4: De bibliotheekfunctie, de Toegang en het Wijksteunpunt zijn diensten die de gemeente bij een externe partij inkoopt of waarvoor een subsidierelatie bestaat. Het is dus niet mogelijk kosten te verdelen met deze partijen omdat wij als gemeente verantwoordelijk zijn voor het bieden van adequate huisvesting. Voor de Buurtkamer geldt hetzelfde, maar hier wordt samen in opgetrokken met Wooncompagnie. Met hen kan gesproken worden over de mogelijkheid om tegemoet te komen in de kosten voor de realisatie van een nieuwe locatie voor de buurtkamer. Vraag 5: Is in dit voorstel ook de septembercirculaire meegerekend, waarbij de gemeente in 2027 € 3,05 per inwoner ontvangt vanwege de invoering van WSOB? Antwoord 5:

		Dat bedrag is bestemd voor de reguliere dienstverlening van de bibliotheek. Dit bedrag is niet nieuw, maar recent is wel bekend geworden dat het verhoogd zal worden, met 0,15 cent per inwoner (op basis van inwoneraantal 1 januari 2026). De bijdrage die we ontvangen gaat van € 108.905 naar € 113.234. De extra bijdrage bedraagt € 4.329. Vraag 6: Wanneer krijgt de raad een definitieve financiële onderbouwing van optie 3 en wordt daarbij ook inzichtelijk gemaakt wat de structurele besparing is ten opzichte van volledig openhouden? Antwoord 6: Als de raad voor optie drie kiest dan rapporteren wij in de zomernota de financiële onderbouwing. Indien gewenst kunnen we zoveel eerder als mogelijk de Raad informeren, bijvoorbeeld middels een raadsinformatiebrief. Het is realistisch dat dit in het eerste kwartaal van 2027 kan. Vraag 7. Kan worden aangegeven wat de afgeslankte bibliotheekfunctie concreet inhoudt vanaf 1 januari 2027? Antwoord 7: Bibliotheek Waterland heeft recent de mogelijkheden en consequenties bij een efficiëntere en compactere inrichting van de bibliotheek in kaart gebracht. Uit de plattegrond schetsen is gebleken dat met de helft van het huidige aantal vierkante meters, de bibliotheek circa 90% van de collectie kan behouden. Daarnaast is het mogelijk om in het gebouw de bibliotheekfuncties voor ontmoeting, educatie en participatie te behouden. Door deze compactere invulling ontstaat er tevens ruimte voor een tijdelijk onderkomen van de Toegang, de Buurtkamer en mogelijk enkele activiteiten van het CBW. Op deze manier kan de Meerwijk efficiënter worden benut omdat de partijen in gezamenlijkheid gebruik maken van de beschikbaar ruimte. 8. Is er al een ruimtelijke indeling gemaakt voor de nieuwe inrichting van de Meerwijk? Antwoord 8: Hiervoor worden schetsen gemaakt. Een concept hiervan is als bijlage bijgevoegd, waarbij de huidige ruimte wordt opgedeeld door een scheidingswand met spreekkamers waarachter werkplekken gerealiseerd worden voor de Toegang en het WSP (op de tekening is het maximaal aantal in te tekenen werkplekken aangegeven, dit zullen er naar verwachting iets minder worden). Ook zijn er vergaderruimtes, een gezamenlijke plek om te lunchen en diverse grote of kleine zitjes die

		zowel voor de bibliotheekfuncties als spreek-, activiteiten- of wachtplek van de andere diensten gebruikt kunnen worden. De ruimte wordt efficiënter ingedeeld en gebruikt, maar zal wel mogelijk wat compacter aanvoelen. De partijen die uiteindelijk zullen participeren geven aan zeer positief over deze ontwikkeling te zijn. Ze zien een enorme meerwaarde in het samenbrengen van de functies en verwachten een toename van de toegankelijkheid, de vindbaarheid voor inwoners en de uitwisseling van expertise en de samenwerking. De partijen zijn zeer welwillend om dit op korte termijn te gaan realiseren. 9. Is in het proces ook nog met de initiatiefnemers van de petitie gesproken om hun mening te peilen inzake het voorliggend voorstel in het kader van participatie? Antwoord 9: op 17 oktober wordt de petitie overhandigd aan wethouder Veerman. Daarna zal met de initiatiefnemers worden gesproken over het huidige voorstel. Voorafgaand daaraan heeft er vanuit de gemeente geen afstemming plaatsgevonden, omdat de bibliotheek het contact met de initiatiefnemers onderhoudt.
13-10-2026	VVD	Vraag 1. Welke minimale openingstijden, bezetting, collectie en programmering worden voor Edam gegarandeerd? Antwoord 1: Bibliotheek Waterland heeft recent de mogelijkheden en consequenties bij een efficiëntere en compactere inrichting van de bibliotheek in kaart gebracht. Een concept van het schetsontwerp is toegevoegd als bijlage. Hieruit blijkt dat met de helft van het huidige aantal vierkante meters, de bibliotheek circa 90% van de collectie kan behouden. Daarnaast is het mogelijk om in het gebouw de bibliotheekfuncties voor ontmoeting, educatie en participatie te behouden. Door deze compactere invulling ontstaat er tevens ruimte voor een tijdelijk onderkomen van de Toegang, de Buurtkamer en mogelijk enkele activiteiten van het CBW. Op deze manier kan de Meerwijk efficiënter worden benut omdat de partijen in gezamenlijkheid gebruik maken van de beschikbaar ruimte. Over de openingstijden en bezetting gaan we nog met de partijen in gesprek. Uitgangspunt daarbij is de functies zo veel mogelijk te combineren, waarbij bijvoorbeeld ook de medewerkers van de Toegang bezoekers de weg kunnen wijzen binnen het gebouw. Bibliotheek Waterland heeft veel ervaring met locaties die open zijn zonder full time professionele inzet, we zijn ervan overtuigd dat we samen een goede balans gaan vinden.

		Vraag 2. Hoe wordt voorkomen dat bibliotheek, cultuur, ontmoeting en sociaal loket tijdens de verbouwingen gelijktijdig worden verzwakt? Antwoord 2: De verbouwing die nodig is om het voorgestelde scenario voor de bibliotheek te realiseren zal weinig ingrijpend zijn, dus de verwachting is dat dit nauwelijks wordt verzwakt. Vanzelfsprekend heeft het invloed op de openingstijden en de bereikbaarheid van bijvoorbeeld het Wijksteunpunt, maar hier zal zoveel mogelijk rekening mee gehouden worden (of een oplossing voor worden gevonden). De Toegang blijft nog gehuisvest in de Piramide, totdat de voorbereidingen op de inhuizing van de Nieuwe School gestart worden. De Singel houden we zolang mogelijk open, totdat de aanbesteding voor de aannemer afgerond is en de planning definitief is, dus dat heeft geen invloed op de verbouwing die in de bibliotheek nodig is. Het Breed Sociaal Loket blijft gehuisvest in het stadskantoor in Volendam, dus dat staat los van de aanstaande verbouwingen.

Edam NIEUW — Ground Floor

Vraag en antwoord wegingstafel 20 oktober 2026		
Bibliotheekvoorzieningen Edam-Volendam		
Datum vraag	Fractie(s)	Vraag en antwoord
07-10-2026	D66	Vraag 1: Als we kijken naar het aantal inwoners en het aantal leden van de bibliotheek per kern, wat is de overweging geweest van het college om de bibliotheek van de kern van Volendam “een sterke, moderne bibliotheek” te beloven en de kern van Edam “een bibliotheekfunctie inclusief ontmoetingsfunctie in Edam in de nieuwe locatie van De Trimaran”? Antwoord 1: De vestiging in Volendam is altijd de hoofdvestiging van de bibliotheek Waterland geweest. In de gesprekken met de bibliotheek is geconcludeerd dat twee volwaardige vestigingen binnen een straal van 1,3 km van elkaar leidt tot hoge huisvestingslasten en beperktere dienstverlening binnen het beschikbare geld. Het geld kan immers maar 1 keer uitgegeven worden. Daarom is de inhoudelijke afweging gemaakt om te kiezen voor 1 hoofdvestiging, waarbij is gekozen voor de toekomstige locatie in de Amvo, en de locatie in Edam op te nemen in de nieuwe Trimaran. Op die manier zouden de huisvestingslasten dalen en zou er meer budget ontstaan voor betere dienstverlening. De keuze is dus voortgekomen vanuit het feit dat de locatie in Volendam de hoofdvestiging is en blijft. Uiteindelijk gaat de Raad bij de projectopdracht van de Trimaran bepalen in welke omvang de bibliotheek in Edam blijft bestaan inclusief bijbehorend kostenplaatje. Op grond van de Wsob is samenwerking tussen bibliotheek en onderwijs een vereiste, waardoor dit een logische keuze zal zijn die direct ook veel meerwaarde heeft voor de wijkfunctie van de Trimaran. Vraag 2: Wat zijn zo concreet mogelijk de financiële of strategische voordelen van het tijdelijk openhouden de bibliotheek in beperkte vorm, ten opzichte van het voorlopig openhouden van een volwaardige bibliotheekvestiging in Edam? Kunt u het financiële verschil tussen de scenario's twee en drie uitdrukken in bedragen aan incidentele en structurele kosten? Antwoord 2: Bij het gezamenlijk herindelen van de plattegrond bleek dat met een efficiëntere en compactere inrichting van de ruimte ondanks een halvering van het aantal vierkante meters de bibliotheek circa 90% van de collectie zou kunnen behouden.

		Daarmee behoudt de bibliotheek in Edam tevens haar volwaardige functie. Daarnaast kunnen binnen het gebouw de verschillende elementen ter ontmoeting, educatie en participatie efficiënter gebruikt worden, wanneer deze door de verschillende aanwezige partijen gedeeld kunnen worden. Feitelijk krimpt in dit scenario de collectie met 10% maar blijft de dienstverlening bestaan. Bijkomend voordeel is dat er ruimte ontstaat voor tijdelijke huisvesting van de Toegang, de buurtkamer en mogelijk een aantal andere activiteiten van het CBW. Indien deze ruimte niet beschikbaar zou komen omdat het gebouw niet efficiënter wordt ingedeeld (optie 2), dan zal de gemeente een alternatieve ruimte moeten zoeken en/of kantoorunits huren met bijkomende kosten en investeringen. Vraag 3: Door de wettelijke verandering die is gekomen vanuit de Wsob, is het sluiten van de bibliotheek niet gunstig en de optie om de Bibliotheek in Edam open te houden er bijgekomen. Wetten veranderen, kan het college een garantie geven, losstaand van de huidige verplichting, dat het terugkomen en ten alle tijden open houden van de Edamse Bibliotheek haar prioriteit is? Antwoord 3: De WSOB is nog niet in werking getreden. Zelfs met het sluiten van de vestiging Edam zouden wij aan de vereisten voldoen, omdat deze zeggen dat er minimaal één volwaardige fysieke bibliotheekvestiging per gemeente aanwezig moet zijn en dat het uitgangspunt is dat alle inwoners binnen een redelijke reisafstand toegang hebben tot een bibliotheek. Wat een redelijke reisafstand is wordt niet nader gespecificeerd. Het college heeft op grond van het geluid uit de samenleving besloten te kijken hoe de vestiging in Edam open kan blijven tot er een nieuwe locatie in de Trimaran geopend kan worden. Dat is scenario 3. De Raad gaat medio 2027 besluiten over de projectopdracht van de Trimaran en daarvan wordt de bibliotheek een onderdeel. Vraag 4: De Culturele Broedplaats zit momenteel gevestigd in de Gymzaal van de Pyramide. Na gesprekken met hen blijkt dat de tijdelijke aard van het huurcontract niet de voorkeur heeft zoals eerder richting de raad geschetst is. Daarom stellen wij nogmaals de vraag, waarom word de Culturele Broedplaats niet meegenomen in de Edamse Puzzel? Wat gaat er met de huisvesting gebeuren tijdens en na alle wisselingen van scholen en verbouwingen op de locatie Pyramide? Antwoord 4: Het faciliteren van een structurele plek vraagt iets heel anders dan de huidige constructie waarbij de

		Broedplaats van tijdelijke locaties gebruik kan maken voor een leegstandsvergoeding zoals hiervoor ook in de Maria Goretti locatie. Vooralsnog wordt ervoor gekozen om op dat moment met de Culturele Broedplaats in overleg te gaan over welke mogelijke nieuwe locaties beschikbaar zijn, en er geen rekening mee te houden dat de Broedplaats een structurele plaats krijgt in een nieuw gebouw binnen de Edamse puzzel.
07-10-2026	PRO	Het voorstel is om voor de korte termijn de “bibliotheekvoorziening in te krimpen, professionele inzet te beperken tot het minimum, ontmoeting en educatie worden geborgd, met een uitleenpunt voor reserveringen en een kleine actuele collectie, een leestafel, programmering en lesaanbod”. Vraag 1. Het voorstel is de professionele inzet te beperken tot het minimum. Hoeveel dagen per week en hoeveel uur per dag zal er personele bezetting zijn in de bibliotheek? Antwoord 1: Hierover zijn wij nog met de partijen in gesprek. Uitgangspunt daarbij is de functies zo veel mogelijk te combineren, waarbij bijvoorbeeld ook de medewerkers van de Toegang bezoekers de weg kunnen wijzen binnen het gebouw. Bibliotheek Waterland heeft veel ervaring met locaties die open zijn zonder full time professionele inzet, we zijn ervan overtuigd dat we samen een goede balans gaan vinden. Vraag 2. Gezien het aantal voorzieningen dat tijdelijk in De Meerwijk gevestigd gaat worden, hoeveel m2 blijft beschikbaar voor de bibliotheek? Antwoord 2: Bibliotheek Waterland heeft recent de mogelijkheden en consequenties bij een efficiëntere en compactere inrichting van de bibliotheek in kaart gebracht. Uit de plattegrond schetsen is gebleken dat met de helft van het huidige aantal vierkante meters, de bibliotheek circa 90% van de collectie kan behouden. Daarnaast is het mogelijk om in het gebouw de bibliotheekfuncties voor ontmoeting, educatie en participatie te behouden. Door deze compactere invulling ontstaat er tevens ruimte voor een tijdelijk onderkomen van de Toegang, de Buurtkamer en mogelijk enkele activiteiten van het CBW. Op deze manier kan de Meerwijk efficiënter worden benut omdat de partijen in gezamenlijkheid gebruik maken van de

		beschikbaar ruimte. Wij vinden het lastig om een vergelijking te maken tussen het huidige aanbod van de bibliotheek Edam en het toekomstige aanbod wanneer de gemeenteraad kiest voor scenario 3. Dat komt omdat het toekomstige aanbod en de bibliotheekvoorzieningen in het voorstel niet concreet worden beschreven (bijvoorbeeld 'minimale professionele inzet', 'kleine actuele collectie'). De gemeenteraad heeft daardoor geen inzicht in het effect van het voorgestelde besluit op de bibliotheekvoorziening. Vraag 3. Graag ontvangen wij een compleet overzicht waarin de vergelijking wordt gemaakt tussen het huidige aanbod van de bibliotheek Edam en het toekomstige aanbod onder scenario 3. Wij vragen u het aanbod en de omvang daarvan zoveel mogelijk concreet/SMART te maken. Antwoord 3: Zoals bij vraag 2 is aangegeven, kan door een efficiëntere en compactere inrichting van de ruimte, ondanks een halvering van het aantal vierkante meters, de bibliotheek circa 90% van de collectie behouden. Ook de functies voor ontmoeting, educatie en participatie blijven bestaan, waarbij deze samen met de andere partijen gebruikt kunnen worden. De Buurtkamer is een van de faciliteiten die tijdelijk naar het gebouw de Meerwijk verhuist. In het voorstel staat dat de bibliotheek moet inkrimpen zodat er ruimte ontstaat om o.a. de Buurtkamer in de Meerwijk in te kunnen passen. Op het eerste gezicht lijkt de ontmoetingsfunctie van de Buurtkamer (deels) te overlappen met die van de bibliotheek. Vraag 4. Hoeveel m2 heeft de Buurtkamer nodig? Antwoord 4: Het klopt dat hier een overlap te zien is, door het combineren van de functies is dubbelgebruik mogelijk. Daarom zien de partijen, ook het CBW waar de Buurtkamer onder valt, een meerwaarde in het samenvoegen van de verschillende diensten en voorzieningen in dit gebouw. Voor inwoners en gebruikers is het de bedoeling dat het gebouw als één geheel aanvoelt. We blijven op basis van het schetsontwerp nog in gesprek over de uiteindelijke verdeling van het aantal vierkante meters. Er

		wordt ook gekeken of er gebruik gemaakt kan worden van de ruimte van de dagbesteding van de Zorgcirkel. Vraag 5. Waarom kan dit aantal m2 niet door dubbelgebruik van ruimte in de Meerwijk worden ingepast? Antwoord 5: Zie het antwoord op vraag 4. Vraag 6. Wat zijn de sociaal-maatschappelijke consequenties als de Buurtkamer tijdelijk zijn deuren sluit? Welke activiteiten kunnen dan bijvoorbeeld niet doorgaan? Antwoord 6: We gaan er niet vanuit dat de Buurtkamer hoeft te sluiten op basis van het huidige schetsontwerp van de inrichting van het gebouw de Meerwijk. Vraag 7. Kunnen de activiteiten van de Buurtkamer ook elders worden georganiseerd? Zo ja, waar? Antwoord 7: Mogelijk blijft er in de Piramide een kleine alternatieve ruimte beschikbaar waar de Buurtkamer in kan trekken. Het heeft echter de voorkeur de buurtkamer in gebouw De Meerwijk onder te brengen met de andere voorzieningen, gezien de meerwaarde van de samenwerking. Omdat het gebouw De Meerwijk buiten de Singelwijk ligt is het van belang aandacht te blijven vestigen op de wijkaanpak. Het Wijksteunpunt en De Toegang worden beiden als afzonderlijke voorziening genoemd in het voorstel. Onze veronderstelling was dat het Wijksteunpunt na de nieuwe aanbesteding van de voorliggende voorzieningen (gewonnen door Civic) zou opgaan in De Toegang. Vraag 8.

		Wat is na de nieuwe aanbesteding precies het verschil tussen het Wijksteunpunt en De Toegang? Antwoord 8: De opdracht van het Wijksteunpunt spitst zich meer toe op preventieve 18+ diensten (denk hierbij aan mantelzorgondersteuning, vrijwilligerswerk, etc.) terwijl de opdracht van de Toegang zich richt op brede maatschappelijke ondersteuning voor zowel 18- als 18+, zowel preventief als wanneer de hulpvraag al complexer geworden is. Omdat dezelfde organisatie de dienstverlening biedt zullen de opdrachten wel in elkaar opgaan om overlap te voorkomen. Contractueel en juridisch kan dit nog niet georganiseerd worden voor 2028, maar voor onze inwoners zullen we dit, zodra beide diensten op dezelfde locatie gehuisvest worden, in elkaar op laten gaan (om onduidelijkheid te voorkomen). Vraag 9. Welke verschillende diensten gaan het Wijksteunpunt en de Toegang aanbieden in de Meerwijk? Antwoord 9: In het voorgestelde scenario komt het totale aanbod van de dienstverlening van zowel het Wijksteunpunt als de Toegang in de Meerwijk terecht. Omdat de uitvoerder van deze dienstverlening dezelfde organisatie betreft gaat dit naadloos in elkaar over en wordt de ondersteuning voor al onze inwoners, van jong tot oud, integraal opgepakt. De kosten voor het openhouden van de bibliotheek Edam bedragen € 262.000. De kosten voor de vestiging Oosthuizen bedragen € 197.000. Samen is dat € 460.000. Het totaal aan kosten voor de bibliotheekvoorzieningen in de gemeente is € 1,5 mln. De kosten voor het openhouden van de bibliotheek Edam bedragen € 262.000. De kosten voor de vestiging Oosthuizen bedragen € 197.000. Samen is dat € 460.000. Het totaal aan kosten voor de bibliotheekvoorzieningen in de gemeente is € 1,5 mln. Vraag 10. Wij begrijpen daaruit dat de kosten voor de bibliotheek Volendam € 1 mln. bedragen. Klopt dit? Antwoord 10:

		Dit klopt niet. Het gevraagde bedrag van 1,51 miljoen is opgebouwd uit de volgende onderdelen; a.Huisvesting 600k (dit betreft de drie vestigingen en de backoffice in Purmerend) b.Personeel 650k c.Collectie 105k d.Overig 145k De genoemde bedragen (262.000 en 197.000) zijn combinaties van de verschillende kostenposten. Vraag 11. Blijven de kosten voor de bibliotheek in Volendam gelijk voor de toekomstige bibliotheek in de AMVO? Zo nee, hoe hoog zijn deze toekomstige kosten? Antwoord 11: Ja, de huurkosten blijven gelijk ten opzichte van de huidige locatie aan de foksiastraat. De andere kosten hangen nog af van eventuele keuzes t.a.v. programmering en personele bezetting. Het is onze verwachting dat dit binnen de beschikbare middelen blijft. In het voorstel staat dat de mogelijkheid geboden wordt om diverse clubs en het buurthuiswerk van de Singel tijdelijk in de bibliotheek te huisvesten wanneer de verbouwing van de Singel start. Dit klinkt alsof er nog geen zekerheid is over het verhuizen van de organisaties en clubs naar de Meerwijk, terwijl dit wel een groot deel van de argumentatie is achter dit raadsvoorstel. Vraag 12. Van welke maatschappelijke organisaties en clubs is zeker dat zij gebruik willen maken van het aanbod om tijdelijk naar de Meerwijk te verhuizen? Antwoord 12: We zijn met het CBW, als contractpartner van de gemeente, in gesprek over welk aanbod waar gehuisvest kan worden als de Singel wordt verbouwd. Wat een geschikte locatie is hangt onder meer af van het karakter, de frequentie, de hoeveelheid deelnemers, etc. Wij hebben dit nog niet formeel afgestemd omdat het, hangende dit raadsvoorstel, nog niet zeker is wat de uiteindelijke invulling wordt. T.z.t. kan ook naar de Meerwijk gekeken worden als tijdelijke alternatieve

		locatie voor de andere gebruikers van de Singel. Hierover zullen de gesprekken opgestart worden zodra de exacte planning van de verbouwing bekend is. Vraag 13. Van welke maatschappelijke organisaties en clubs is dit nog niet zeker? Antwoord 13: Zie het antwoord op vraag 12. Vraag 14. Hoeveel m2 is in de Meerwijk gereserveerd voor de huisvesting van de maatschappelijke organisaties en clubs, inclusief het buurthuiswerk? Antwoord 14: Een concept van het schetsontwerp is als bijlage bijgevoegd, waarbij de huidige ruimte wordt opgedeeld door een scheidingswand met spreekkamers waarachter werkplekken gerealiseerd worden voor de Toegang en het WSP (op de tekening is het maximaal aantal in te tekenen werkplekken aangegeven, dit zullen er naar verwachting iets minder worden). Ook zijn er vergaderruimtes, een gezamenlijke plek om te lunchen en diverse grote of kleine zitjes die zowel voor de bibliotheekfuncties als spreek-, activiteiten- of wachtplek van de andere diensten gebruikt kunnen worden. De ruimte wordt efficiënter ingedeeld en gebruikt, maar zal wel mogelijk wat compacter aanvoelen. De partijen die uiteindelijk zullen participeren geven aan zeer positief over deze ontwikkeling te zijn. Ze zien een enorme meerwaarde in het samenbrengen van de functies en verwachten een toename van de toegankelijkheid, de vindbaarheid voor inwoners en de uitwisseling van expertise en de samenwerking. De partijen zijn zeer welwillend om dit op korte termijn te gaan realiseren. De VVD kwam tijdens de themaraad van 7 mei met een interessante suggestie: pak de projecten één voor één aan in plaats van tegelijkertijd. Wij zien de volgende mogelijkheid. De Piramide kan als tijdelijke locatie dienen voor De Nieuwe School, daarna als tijdelijke locatie voor de gebruikers uit het Singelgebouw en daarna pas gesloopt worden voor de nieuwe Trimaran. Hierdoor zou de bibliotheek geen plaats hoeven maken voor de gebruikers van het Singelgebouw.

		Vraag 15. Tot wanneer zal de Nieuwe School naar verwachting in de Piramide gehuisvest zijn? Antwoord 15: Het is de verwachting dat de vernieuwbouw van de Nieuwe School 1,5 jaar duurt. Afhankelijk van de lopende bezwaarprocedure kan in 2027 worden begonnen. Conform die planning zou het pand in 2029 weer beschikbaar komen. Nadeel van bovenstaand voorstel is dat de Trimaran nog langer op nieuwbouw moet wachten terwijl de huidige locatie al aan vervanging toe is. Tevens loopt het project van de Singel dan vertraging op wat maakt dat de ingeboekte besparing van de verhuizing van het CJG nog langer op zich laat wachten. Tevens laat de staat van het dak en de huidige installaties ook te wensen over, wat kan leiden tot reparatie- of vervangingskosten. Tot slot kan met de huidige voorgenomen inrichting de bibliotheek toch behouden blijven. Vraag 16. Waarom is er niet voor gekozen om de verbouwingen van de Nieuwe School en de Singel zo op elkaar af te stemmen dat de tijdelijke huisvesting voor de twee projecten vlak na elkaar in de voormalige Piramide kunnen plaatsvinden? Antwoord 16: Dit is om aantal redenen onwenselijk. Ten eerste leidt dit (opnieuw) tot meerjarig uitstel van de nieuwbouw van de Trimaran. Het huidige pand van de Trimaran is al op. Een verdere vertraging is vanuit dit maatschappelijk oogpunt en door stijgende bouwkosten onwenselijk. Hetzelfde geldt voor de Singel, waarbij de staat van het dak en de werking van de installaties ook flink wat te wensen over laat. Bovendien zal de beoogde besparing van het verhuizen van het CJG naar het nieuwe Singelgebouw later worden gerealiseerd. In 2027 ontvangt de gemeente een decentralisatie-uitkering van € 113.234 voor het uitvoeren van WSOB. Vraag 17. Waarom is dit bedrag niet in het raadsvoorstel opgenomen? Antwoord 17:

		Dat bedrag is bestemd voor de reguliere dienstverlening van de bibliotheek. Dit bedrag is niet nieuw, maar recent is wel bekend geworden dat het verhoogd zal worden, met 0,15 cent per inwoner (op basis van inwoneraantal 1 januari 2026). De bijdrage die we ontvangen gaat van € 108.905 naar € 113.234. De extra bijdrage van € 4.239 euro hebben we inderdaad niet expliciet in het raadsvoorstel genoemd. Vraag 18. Hoe gaat dit geld besteed worden? Antwoord 18: Zie het antwoord op vraag 17.
28-09-2026	ONS Belang	Vraag 1: Is het mogelijk om het bedrag van 1,51 miljoen te specificeren waar dit bedrag uit bestaat? Graag overzicht per bibliotheek en wat we aan SPUK gelden hiervoor ontvangen. Antwoord 1: We hebben eenmalig voor het opstarten van Oosthuizen een SPUK ontvangen. Het gevraagde bedrag van 1,51 miljoen is opgebouwd uit de volgende onderdelen; e.Huisvesting 600k (dit betreft de drie vestigingen en de backoffice in Purmerend) f.Personeel 650k g.Collectie 105k h.Overig 145k Het overzicht per bibliotheek is op dit moment nog niet te maken omdat dat afhangt van de keuzes van de raad en een aantal keuzes zoals openingstijden en inzet van professionals of vrijwilligers. In de begroting wordt voorgesorteerd op een scenario van de bibliotheek in afgeslankte vorm. Daarmee is dat lager dan het gevraagde subsidiebedrag. Mocht er door de raad anders besloten worden, zal dit verwerkt worden in een tussentijdse nota. Vraag 2: Worden de genoemde kosten voor de kantoorunits van De Toegang meegenomen als kosten van het openhouden van de bibliotheek, terwijl De Toegang ook zonder bibliotheek ergens gehuisvest moet worden? Antwoord 2:

		Als de raad ervoor kiest de bibliotheek in de huidige vorm open te houden, waardoor de toegang uit moet wijken naar bijvoorbeeld kantoorunits, blijven de kosten voor de bibliotheek hetzelfde en komen de kosten voor tijdelijke kantoorunits bovenop de kosten voor de Toegang. Hier is vooralsnog geen rekening mee gehouden in de begroting. Het is de bedoeling dat de Toegang na verbouwing in de Singel gehuisvest wordt. Omdat dit een pand is dat eigendom is van de gemeente en de Toegang verder vooral op de belangrijke vindplaatsen aanwezig is, zijn hier in de toekomst (wanneer alle huisvesting gerealiseerd is), geen kosten aan verbonden. Vraag 3: De combinatie van een eenmalige investering van 70K tot 100K in kantoorunits en vervolgens ruim 30K jaarlijkse huur is opvallend. Kan het college toelichten waar deze eenmalige investering precies uit bestaat en waarom hiervoor daarnaast huur moet worden betaald? Antwoord 3: Dit is een schatting op basis van offertes voor soortgelijke situaties. De kantoorunits worden dan van een particulier bedrijf gehuurd. Vraag 4: Worden er nog afspraken gemaakt met Bibliotheek Waterland, Wooncompagnie, Civic of andere gebruikers om eventuele kosten te verdelen? Antwoord 4: De bibliotheekfunctie, de Toegang en het Wijksteunpunt zijn diensten die de gemeente bij een externe partij inkoopt of waarvoor een subsidierelatie bestaat. Het is dus niet mogelijk kosten te verdelen met deze partijen omdat wij als gemeente verantwoordelijk zijn voor het bieden van adequate huisvesting. Voor de Buurtkamer geldt hetzelfde, maar hier wordt samen in opgetrokken met Wooncompagnie. Met hen kan gesproken worden over de mogelijkheid om tegemoet te komen in de kosten voor de realisatie van een nieuwe locatie voor de buurtkamer. Vraag 5: Is in dit voorstel ook de septembercirculaire meegerekend, waarbij de gemeente in 2027 € 3,05 per inwoner ontvangt vanwege de invoering van WSOB? Antwoord 5:

		Dat bedrag is bestemd voor de reguliere dienstverlening van de bibliotheek. Dit bedrag is niet nieuw, maar recent is wel bekend geworden dat het verhoogd zal worden, met 0,15 cent per inwoner (op basis van inwoneraantal 1 januari 2026). De bijdrage die we ontvangen gaat van € 108.905 naar € 113.234. De extra bijdrage bedraagt € 4.329. Vraag 6: Wanneer krijgt de raad een definitieve financiële onderbouwing van optie 3 en wordt daarbij ook inzichtelijk gemaakt wat de structurele besparing is ten opzichte van volledig openhouden? Antwoord 6: Als de raad voor optie drie kiest dan rapporteren wij in de zomernota de financiële onderbouwing. Indien gewenst kunnen we zoveel eerder als mogelijk de Raad informeren, bijvoorbeeld middels een raadsinformatiebrief. Het is realistisch dat dit in het eerste kwartaal van 2027 kan. Vraag 7. Kan worden aangegeven wat de afgeslankte bibliotheekfunctie concreet inhoudt vanaf 1 januari 2027? Antwoord 7: Bibliotheek Waterland heeft recent de mogelijkheden en consequenties bij een efficiëntere en compactere inrichting van de bibliotheek in kaart gebracht. Uit de plattegrond schetsen is gebleken dat met de helft van het huidige aantal vierkante meters, de bibliotheek circa 90% van de collectie kan behouden. Daarnaast is het mogelijk om in het gebouw de bibliotheekfuncties voor ontmoeting, educatie en participatie te behouden. Door deze compactere invulling ontstaat er tevens ruimte voor een tijdelijk onderkomen van de Toegang, de Buurtkamer en mogelijk enkele activiteiten van het CBW. Op deze manier kan de Meerwijk efficiënter worden benut omdat de partijen in gezamenlijkheid gebruik maken van de beschikbaar ruimte. 8. Is er al een ruimtelijke indeling gemaakt voor de nieuwe inrichting van de Meerwijk? Antwoord 8: Hiervoor worden schetsen gemaakt. Een concept hiervan is als bijlage bijgevoegd, waarbij de huidige ruimte wordt opgedeeld door een scheidingswand met spreekkamers waarachter werkplekken gerealiseerd worden voor de Toegang en het WSP (op de tekening is het maximaal aantal in te tekenen werkplekken aangegeven, dit zullen er naar verwachting iets minder worden). Ook zijn er vergaderruimtes, een gezamenlijke plek om te lunchen en diverse grote of kleine zitjes die

		zowel voor de bibliotheekfuncties als spreek-, activiteiten- of wachtplek van de andere diensten gebruikt kunnen worden. De ruimte wordt efficiënter ingedeeld en gebruikt, maar zal wel mogelijk wat compacter aanvoelen. De partijen die uiteindelijk zullen participeren geven aan zeer positief over deze ontwikkeling te zijn. Ze zien een enorme meerwaarde in het samenbrengen van de functies en verwachten een toename van de toegankelijkheid, de vindbaarheid voor inwoners en de uitwisseling van expertise en de samenwerking. De partijen zijn zeer welwillend om dit op korte termijn te gaan realiseren. 9. Is in het proces ook nog met de initiatiefnemers van de petitie gesproken om hun mening te peilen inzake het voorliggend voorstel in het kader van participatie? Antwoord 9: op 17 oktober wordt de petitie overhandigd aan wethouder Veerman. Daarna zal met de initiatiefnemers worden gesproken over het huidige voorstel. Voorafgaand daaraan heeft er vanuit de gemeente geen afstemming plaatsgevonden, omdat de bibliotheek het contact met de initiatiefnemers onderhoudt.
13-10-2026	VVD	Vraag 1. Welke minimale openingstijden, bezetting, collectie en programmering worden voor Edam gegarandeerd? Antwoord 1: Bibliotheek Waterland heeft recent de mogelijkheden en consequenties bij een efficiëntere en compactere inrichting van de bibliotheek in kaart gebracht. Een concept van het schetsontwerp is toegevoegd als bijlage. Hieruit blijkt dat met de helft van het huidige aantal vierkante meters, de bibliotheek circa 90% van de collectie kan behouden. Daarnaast is het mogelijk om in het gebouw de bibliotheekfuncties voor ontmoeting, educatie en participatie te behouden. Door deze compactere invulling ontstaat er tevens ruimte voor een tijdelijk onderkomen van de Toegang, de Buurtkamer en mogelijk enkele activiteiten van het CBW. Op deze manier kan de Meerwijk efficiënter worden benut omdat de partijen in gezamenlijkheid gebruik maken van de beschikbaar ruimte. Over de openingstijden en bezetting gaan we nog met de partijen in gesprek. Uitgangspunt daarbij is de functies zo veel mogelijk te combineren, waarbij bijvoorbeeld ook de medewerkers van de Toegang bezoekers de weg kunnen wijzen binnen het gebouw. Bibliotheek Waterland heeft veel ervaring met locaties die open zijn zonder full time professionele inzet, we zijn ervan overtuigd dat we samen een goede balans gaan vinden.

		Vraag 2. Hoe wordt voorkomen dat bibliotheek, cultuur, ontmoeting en sociaal loket tijdens de verbouwingen gelijktijdig worden verzwakt? Antwoord 2: De verbouwing die nodig is om het voorgestelde scenario voor de bibliotheek te realiseren zal weinig ingrijpend zijn, dus de verwachting is dat dit nauwelijks wordt verzwakt. Vanzelfsprekend heeft het invloed op de openingstijden en de bereikbaarheid van bijvoorbeeld het Wijksteunpunt, maar hier zal zoveel mogelijk rekening mee gehouden worden (of een oplossing voor worden gevonden). De Toegang blijft nog gehuisvest in de Piramide, totdat de voorbereidingen op de inhuizing van de Nieuwe School gestart worden. De Singel houden we zolang mogelijk open, totdat de aanbesteding voor de aannemer afgerond is en de planning definitief is, dus dat heeft geen invloed op de verbouwing die in de bibliotheek nodig is. Het Breed Sociaal Loket blijft gehuisvest in het stadskantoor in Volendam, dus dat staat los van de aanstaande verbouwingen.

Edam NIEUW — Ground Floor

Vraag en antwoord raadsvergadering 29 oktober 2026		
Bibliotheekvoorzieningen Edam-Volendam		
Datum vraag	Fractie(s)	Vraag en antwoord
15-10-2026	D66	In het raadsvoorstel "Bibliotheekvoorzieningen Edam-Volendam" staat op pagina 7 vermeld: "De gemeente subsidieert de bibliotheekactiviteiten. In de begroting 2027 wordt rekening gehouden met het scenario "open houden". Dit scenario is ook het scenario met de hoogste kosten, namelijk €1.510.000. De verwachting is dat het scenario "beperkte vorm" uiteindelijk zal leiden tot besparingen. Deze kunnen echter nog niet worden berekend, mede ook door de samenhang met de andere projecten zoals besproken tijdens het Raadsplein van 7 mei 2026. Voorgesteld wordt om de reeds beschikbaar gestelde middelen voorlopig te behouden in de begroting en zodra de financiële consequenties bekend zijn, deze in een tussentijdse nota te verwerken." In de conceptbegroting 2027 staat op pagina 128 een mutatie: "Bibliotheek Waterland (-€ 250.000): structurele negatieve bijstelling voor het in beperkte vorm openhouden van de vestiging in Edam. De voorziening wordt afgeschaald, waarbij ontmoeting, educatie, een beperkt uitleenpunt en programmering behouden blijven. De bijstelling loopt meerjarig op van -€ 250.000 in 2027 naar -€ 315.000 in 2030. De verwerking in de begroting loopt vooruit op de besluitvorming door de raad in oktober 2026. De raming is voor nu gebaseerd op de lasten die passen bij het scenario dat wordt voorgesteld. " Vraag 1: Hoe verklaart het college dat het raadsvoorstel lijkt te schetsen dat het voorstel eigenlijk geen financiële impact heeft, maar dat er in de begroting hiervoor juist een mutatie wordt opgenomen? Antwoord 1: Het raadsvoorstel is opgesteld vóór het moment dat het college besloten heeft wat er in de begroting zou worden opgenomen. De besluitvormingsvoorbereiding liepen dus parallel. Het raadsvoorstel is geschreven in de

		veronderstelling dat in de begroting het duurste scenario zou worden opgenomen (dit zou hebben gezorgd voor een grotere negatieve bijstelling). In de begroting is uiteindelijk rekening gehouden met het scenario dat de voorkeur heeft van het college (niet het duurste scenario). Dat zorgt voor een lagere negatieve bijstelling (€ 250.000). Vraag 2: Hoe verklaart het college dat in het raadsvoorstel staat dat in de begroting 2027 wordt uitgegaan van scenario 2 ("openhouden"), terwijl in de conceptbegroting staat dat wordt uitgegaan van scenario 3 ("in beperkte vorm openhouden")? Antwoord 2: Zie het antwoord bij vraag 1. Het college heeft bij het vaststellen van de definitieve begroting een andere afweging gemaakt dan waar het Raadsvoorstel rekening mee heeft gehouden. Vraag 3: Wat zijn per jaar de totale incidentele en structurele (zo nodig geschatte) meerkosten van scenario 2 ("openhouden") ten opzichte van scenario 3 ("in beperkte vorm openhouden")? Kunt u daarbij uitsluitend de kosten meenemen die daadwerkelijk verschillen tussen beide scenario's en deze per kostenpost uitsplitsen? Antwoord 3: Het volledig openhouden van de vestiging kost ongeveer 262.000. Dit bedrag bestaat uit huur, apparatuur/collectie en personeel. Het geschatte verschil is 100.000, waarbij een deel wordt gerealiseerd door minder personele inzet en een deel door lagere huurlasten als gevolg van het feit dat de bibliotheek minder m2 nodig heeft. Hierover moeten nog concrete afspraken gemaakt worden met de bibliotheek en dit is uiteraard afhankelijk van het besluit van de gemeenteraad. Vraag 4: Welk deel van de bij scenario 2 genoemde meerkosten hangt niet samen met het openhouden van de bibliotheek zelf, maar met de tijdelijke huisvesting van andere voorzieningen binnen de "Edamse puzzel"? Kunt u deze kosten afzonderlijk inzichtelijk maken? Antwoord 4: Zoals in het Raadsvoorstel te lezen bedraagt dit ongeveer 70-100k eenmalige investering en 30k huur per jaar totdat de Singel gereed is.

		Vraag 5: Kan het college bevestigen dat in de begroting 2027 voldoende middelen beschikbaar zijn om, indien de raad daarvoor kiest, scenario 2 ("openhouden") uit te voeren? Zo niet, welk aanvullend bedrag is daarvoor nodig? Antwoord 5: Zie antwoord bij vraag 3, als de raad kiest voor scenario 2 dan is ongeveer 100k per jaar extra nodig in de begroting.

Detailrapport Vraag en antwoord Wegingstafel/Raadsplein (ID 1766)

Veld	Waarde
Datum wegingstafel/Raadsplein	29-10-2026
Onderwerp	Verbouwing Singel/Bibliotheekvoorziening Edam-Volendam
Fractie(s)	Zeevangs Belang
Datum vraag	25-10-2026
Vraag en antwoord	De fractie van Zeevangs Belang maakt zich zorgen over de toekomstbestendigheid en toegankelijkheid van de maatschappelijke voorzieningen binnen onze gemeente. Door het besluit van de raad om het CJG naar Edam te verplaatsen lijkt de Edamse puzzel eerder complexer geworden dan dat het een oplossing biedt. Zaterdag 17 oktober is er een petitie uitgereikt in Edam en heeft de wethouder aangegeven hier opnieuw naar te willen kijken en gaat hij in gesprek met de initiatiefnemers. Vrijdag 23 oktober is de eerst “Handreiking voorzieningen dialoog” door gedeputeerde Jeroen Olthof uitgereikt aan de wethouder van Koggenland. Vanuit Dorpswerk Noord-Holland wordt gezocht naar een oplossing voor het juiste voorzieningenniveau in elke kern of wijk. De provincie wil samen met de gemeente kijken hoe ze elke kern en wijk vitaal kunnen houden. Organiseren wat nodig is en op gebied van sport, cultuur en dorpswerk is er bij de provincie ook geld beschikbaar. Met deze vernieuwde kennis komt er ook nieuw (voortschrijdend) inzicht. Door de eerdere keuze om het CJG naar de Singel te verplaatsen volgt de logica om dit te combineren met de huisartsen. Deze twee functies passen uitstekend bij elkaar. Maar wat hebben ze te maken met cultuur? Eigenlijk niets. Een bibliotheek met al zijn extra (huidige) functies past veel beter bij cultuur. Zeevangs Belang vindt het logischer om deze functies te combineren in 1 gebouw: De Singel. Vraag 1: Wat is bij de puzzel van Edam leidend voor het college: de financiën of de maatschappelijke doelstellingen? Antwoord 1: Een combinatie van beide. Het college gaat voor een goed maatschappelijk resultaat waarbij ook rekening wordt gehouden met het kostenplaatje. Vraag 2: Hoe staat het college tegenover een onderzoek naar het combineren van cultuur en een volwaardige bibliotheek in een

	vernieuwd Singel gebouw? Antwoord 2: Het college staat er voor open om dit te onderzoeken. Vraag 3: Wat is de bereidheid van het college om de combinatie van huisartsen en CJG in een andere gezamenlijke locatie te huisvesten? Antwoord 3: Het college ziet op dit moment geen geschikt pand waar dit gerealiseerd kan worden. Als er door de raad gekozen wordt om beide functies niet in de Singel te huisvesten zullen beide diensten vermoedelijk in hun huidige panden gehuisvest blijven, met als gevolg dat de huisartsen in een sterk verouderd gebouw blijven zitten waar geld in geïnvesteerd moet worden en waarbij de huurlasten van het CJG blijven bestaan. Vraag 4: Welke eisen hanteert het college bij de beoordeling van een volwaardige bibliotheek in Edam? Antwoord 4: Een volwaardige bibliotheek op grond van de wettelijke verplichtingen welke de Wsob aan ons stelt. Bij het huidige plan wordt uitgegaan van een combinatie school (nieuwe Trimaran) met een stukje verenigingsleven. Verenigingen zijn voor de eigen financiering afhankelijk van de horecaomzet. Dit schuurt met de uitgangspunten van een school. Vraag 5: Hoe kijkt het college naar deze eerder gekozen optie waarbij de toneelvereniging onderdeel wordt van de Trimaran? Antwoord 5: Het college ziet een mooie meerwaarde in het vestigen van een podiumvoorziening in de Trimaran vanwege de mogelijkheden tot dubbelgebruik. Daarbij is ook daar mogelijk om de bezoekers en uitvoerders van toneel van een drankje te voorzien. Dit soort zaken kunnen in de planvorming van de nieuwe Trimaran meegenomen worden. Het MFA in Oosthuizen is hier een voorbeeld van. De middag van Dorpswerk NH werd gehouden in het Sociaal-Cultureel Centrum De Brink in Obdam. Een gebouw gerenoveerd in 2009 dat zonder subsidie wordt geëxploiteerd door de stichting De Brink Obdam. Een gebouw dat onderdak biedt aan een 30 tal verenigingen en organisaties. Voorzien van keuken, diverse zalen, toneel, kleedkamers en een bibliotheek! Gemeente Koggenland met 24.000 inwoners en de kern Obdam met 6000 inwoners geeft een mooi vergelijk met ons Edam binnen de gemeente Edam-Volendam. In elke kern of wijk is minimaal 1 sociaal ontmoetingspunt noodzakelijk (Provinciale doelstelling van uit vitaliteit en weerbaarheid). Vraag 6:

	Hoe kijkt het college naar deze opgave als we doorgaan met de huidige plannen van de Singel en het opheffen van de volwaardige bibliotheek? Antwoord 6: In de plannen die tot op heden voorgesteld zijn met betrekking tot de Singel blijft het sociale ontmoetingspunt in de Singel behouden. Ook wordt voorgesteld de bibliotheek in de kern Edam te behouden en is er altijd ingezet op het huisvesten van de bibliotheek in de Trimaran dus van zowel het verdwijnen van de maatschappelijke voorzieningen De Singel en de bibliotheek is geen sprake. Vraag 7: Hoeveel sociale ontmoetingspunten vindt het college dat er minimaal moeten zijn in Edam? Antwoord 7: Het college vindt het belangrijk dat de inwoners van Edam ergens terecht kunnen om elkaar te ontmoeten. Mede daarom is er ingezet op het scenario waarbij zoveel mogelijk ruimte beschikbaar blijft in de Singel voor buurthuiswerk en ontmoeting. Zie verder antwoord op vraag 6. Vraag 8: Welke inwoners, gebruikersgroepen, verenigingen, maatschappelijke organisaties en betrokken instellingen zijn tot nu toe bij de herinrichting van het gebouw De Singel betrokken? Antwoord 8: Vooralsnog is ingezet op het realiseren van de opdracht uit de Kadernota 2025, waarin staat dat het CJG naar de Singel moest gaan verhuizen om te besparen op de hoge huurlasten van het pand aan de Wieringenlaan. Hier zijn de GGD (als uitvoerend partner van de jeugdgezondheidszorg), het CBW (als beheerder en uitvoerder van de meeste activiteiten in de Singel) bij betrokken en de overige gebruikers zijn hier tevens in meegenomen (waarbij het Comité ‘de Singel moet blijven’ als belangenbehartiger heeft gefungeerd). Daarnaast hebben de afgelopen weken diverse gesprekken plaatsgevonden met ook andere gebruikers van de Singel en staan er voor de komende periode nog een aantal gesprekken ingepland (bv. met toneelvereniging d’Ye en de Weggeefwinkel). In de huidige plannen wordt het CJG gezien als kostendrager voor vernieuwing Singel, maar dat zou ook een volwaardige bibliotheek kunnen zijn. Vraag 9: Wat zijn de financiële consequenties als we de huidige functies van de Singel combineren met een volwaardige bibliotheek? Antwoord 9: Als gemeente ben je verantwoordelijk voor het huisvesten van een Centrum voor Jeugd en Gezin. Hier staan geen inkomsten tegenover. Omdat het pand waar het CJG nu in gehuisvest is niet van ons is, staat daar een huursom tegenover. De huursom, in combinatie met de afschrijvingslasten van de investeringen die zijn gedaan voor de inrichting van het pand, kost

	de gemeente jaarlijks €150.000,-. Voor de bibliotheek zijn wij ook verantwoordelijk voor de huisvesting. De bibliotheek betaalt zelf de gevraagde huur voor de gebouwen waar zij gebruik van maken en wij betalen dit middels de jaarlijkse subsidie weer aan de bibliotheek terug. Onder aan de streep komt dit bedrag dus op 0,- uit (omdat de bibliotheek ons als eigenaar van het gebouw de benodigde huur betaalt en wij dit middels een subsidie weer teruggeven aan de bibliotheek) in plaats van de ‘winst’ van €150.000 van de huidige huurlasten van het CJG, omdat deze niet meer jaarlijks op onze begroting drukken.
Bijlage(s)	2026-DorpswerkNH_Handreiking-Voorzieningen_v1.0

dorpswerk Noord-Holland

Samen sterk voor vitale dorpen

Handreiking Voorzieningen-dialoog in kleine kernen

Voor gemeenten en dorpen

Oktober, 2026

Voorzieningen onder druk

In veel dorpen in Noord-Holland staan voorzieningen onder druk. Een huisarts, winkel, school of café verdwijnt, het openbaar vervoer neemt af of een ontmoetingsplek heeft moeite om overeind te blijven. Oorzaken zijn onder meer vergrijzing, personeelstekorten, bezuinigingen en schaalvergroting. De gevolgen kunnen groot zijn. Niet alleen neemt de afstand tot voorzieningen toe, ook plekken waar inwoners elkaar ontmoeten en activiteiten organiseren kunnen verdwijnen.

Dat roept de vraag op wat een dorp nodig heeft om leefbaar te blijven, nu en in de toekomst. Is er een basisniveau aan voorzieningen dat ieder dorp nodig heeft? Of vraagt ieder dorp om een andere aanpak?

1. Inleiding

Opdracht van de provincie Noord-Holland

Ook de provincie Noord-Holland ziet het belang van voorzieningen voor vitale steden en dorpen. In het coalitieakkoord Verbindend Vooruit 2023-2027 noemt de provincie onder meer scholen, sportaccommodaties, dorpshuizen en toegang tot cultuur als belangrijke onderdelen van de regionale basisinfrastructuur. Gemeenten hebben hierin een belangrijke verantwoordelijkheid; de provincie wil waar nodig ondersteunen.

Om meer inzicht te krijgen in wat kleine kernen nodig hebben, gaf de provincie Noord-Holland Dorpswerk Noord-Holland opdracht om hiermee in de praktijk aan de slag te gaan. Dat leidde tot de pilot Voorzieningen-dialoog, die in 2025 en 2026 is uitgevoerd in zeven Noord-Hollandse dorpen: Abbenes (gemeente Haarlemmermeer), ‘t Veld-Zijdewind (gemeente Hollands Kroon), Ursem (gemeente Koggenland), Koedijk (gemeente Alkmaar en Dijk en Waard), Egmond aan den Hoef (gemeente Bergen), Middelie en Kwadijk (gemeente Edam-Volendam).

Binnen deze pilot onderzocht Dorpswerk Noord-Holland hoe voorzieningen behouden, versterkt en beter op elkaar afgestemd kunnen worden. Hierbij konden we ook gebruik maken van de ervaringen van de dorpen Beinsdorp en Vijfhuizen (gemeente Haarlemmermeer) die deelnamen aan het onderzoek van de Universiteit van Amsterdam naar de bereikbaarheid van voorzieningen in de Metropoolregio Amsterdam (Common Acces-project).

Voorzieningen zijn meer dan gebouwen

Bij voorzieningen wordt al snel gedacht aan een school, winkel, huisarts, openbaar vervoer, sportaccommodatie of dorpshuis. Dorpswerk Noord-Holland kijkt breder. In onze gesprekken met dorpen zien we dat inwoners niet zozeer denken vanuit gebouwen (de 'stenen'), maar vanuit wat zij nodig hebben om prettig in hun dorp te kunnen wonen en leven.

Daarom rekenen we ook activiteiten en netwerken van inwoners die zich sociaal-maatschappelijk inzetten en bijdragen aan de leefbaarheid tot het voorzieningenaanbod. Denk aan een jaarlijkse kermis, een koffieochtend, gezamenlijke maaltijden of inwoners die burenzorg organiseren. Het fundament van al hun inspanningen is gemeenschapskracht: de positieve energie die vrijkomt als mensen zich via (vrijwillige) inzet organiseren en elkaar helpen om hun doelen te bereiken. Een gebouw kan daarvoor belangrijk zijn, maar uiteindelijk gaat het om wat er op die plek gebeurt en om de mensen die het organiseren.

Ieder dorp is anders

De ervaring leert dat er geen standaardpakket aan voorzieningen is dat voor ieder dorp werkt. Wat nodig is, hangt onder meer samen met de ligging, omvang en geschiedenis van een dorp, de samenstelling van de bevolking en wat er al aanwezig is. Een voorziening die in het ene dorp onmisbaar is, kan in een ander dorp minder belangrijk zijn. Wat we wel overal terugzien, is het belang van een plek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Dat kan een dorpshuis zijn, maar net zo goed een café of een voetbalkantine.

Daarom staat in de Voorzieningen-dialoog niet het aanbod, maar het gesprek met het dorp centraal. Samen met inwoners, dorpsraden, dorpshuizen, verenigingen en andere betrokkenen brengen we in kaart wat er is, wat wordt gemist en wat nodig is voor de toekomst. Daarbij kijken we ook naar de gemeenschapskracht in een dorp: wat organiseren inwoners zelf, welke netwerken zijn er en waar is ondersteuning nodig?

Van dialoog naar uitvoering

De pilot laat zien dat dorpen veel zelf kunnen organiseren, maar ook dat zij de gemeente nodig hebben om plannen verder te brengen. Een dialoog stopt daarom niet bij het ophalen van behoeften en ideeën. De uitkomsten vragen om een vervolg en om samenwerking tussen dorp en gemeente.

De ervaringen uit de zeven dorpen vormen de basis voor deze handreiking. We bieden gemeenten en dorpen een praktische methode om het gesprek over voorzieningen en leefbaarheid te voeren en geven handvatten om met de uitkomsten aan de slag te gaan. Daarbij geven we bewust geen blauwdruk voor een gemeentelijk voorzieningenbeleid: ieder dorp is anders en vraagt om een aanpak die aansluit bij de lokale situatie.

2. De Voorzieningen-dialoog in tien stappen

Ieder dorp is anders en daarmee wordt het voorzieningenbeleid maatwerk. Ga in gesprek met de gemeenschap. Elk dorp verdient een eigen voorzieningen-dialoog. Hierbij kan de gemeente het initiatief nemen, maar een dorp kan dit ook zelf doen. Dorpswerk Noord-Holland kan dit proces ondersteunen. Schuif als gemeente (bestuurlijk en ambtelijk) aan bij de verschillende bijeenkomsten die in het kader van de dialoog worden georganiseerd, maar stel je terughoudend op.

Dorpswerk Noord-Holland samen met Jeroen Olthof (gedeputeerde provincie Noord-Holland) in dialoog met de dorpsraad Abbenes.

Hieronder staan tien aandachtspunten als je een dialoog over voorzieningen gaat voeren:

1. **Werk als dorpsraad en dorpshuis samen**: deel ideeën van beide besturen en kijk hoe je elkaar kunt versterken. Die samenwerking vindt niet automatisch in elk dorp plaats. Hier ligt echter een kans: beide organen werken immers op hun eigen manier aan de leefbaarheid van het dorp.

2. **Bepaal met wie je tijdens de verkenning wilt spreken**: inwoners, verenigingen, aanbieders van voorzieningen.

3. **Start met een peiling onder de inwoners**: hiermee laat je zien aan de inwoners welke voorzieningen er allemaal zijn en kun je vragen van welke voorzieningen zij gebruikmaken en welke voorzieningen ontbreken. Het geeft ook een kans om nieuwe vrijwilligers te mobiliseren. Dat was het geval in het dorp Abbenes. Via het enquêteformulier meldde zich meteen een aantal vrijwilligers aan.

4. **Besteed speciale aandacht aan zorgvoorzieningen**: wat kun je doen als dorp om te zorgen dat ouderen er zo lang mogelijk kunnen blijven wonen? Op de website van Dorpswerk Noord-Holland staan praktijkvoorbeelden: de buurtkamer in Warder, vervoer voor ouderen in Opperdoes en de buurtwinkel in Sint Maarten.

5. **Ga in gesprek met verenigingen**: wordt er voldoende gebruik gemaakt van de aangeboden activiteiten? Wat kun je doen om dat te verbeteren en kun je samenwerken met nabijgelegen dorpen? De bijeenkomsten met de verenigingen waren in 't Veld-Zijdewind en Ursem een groot succes. De belangstelling van de verenigingen om deel te nemen was groot en leverde ook concrete resultaten op, zoals een gezamenlijke dorpsagenda, het delen van materiaal (bijvoorbeeld een tent) of kennis (bijvoorbeeld over het aanvragen van subsidies of vergunningen).

6. **Breng in kaart of er voor alle doelgroepen voorzieningen zijn**: in Egmond aan den Hoef en Ursem leverde de dialoog op dat er te weinig activiteiten zijn voor jongeren. Daar zullen nog aparte gesprekken met jongeren gevoerd worden om te achterhalen waar zij behoefte aan hebben. Hierbij wordt samengewerkt met de jongerenwerker van de gemeente.

7. **Organiseer een bewonersbijeenkomst**: hoe ervaart het dorp de leefbaarheid? Welke voorzieningen ontbreken? Inventariseer welke inwoners initiatief willen nemen. Wie wil meehelpen bij bestaande activiteiten of een nieuwe voorziening opzetten?

8. **Onderzoek of het dorpshuis een rol kan spelen bij het aanbieden van (nieuwe) voorzieningen.**

9. **Onderzoek of er een welzijnsorganisatie is met passend aanbod.**

10. **Kijk ook over je eigen dorpsgrenzen heen**: welke voorzieningen in andere dorpen of nabijgelegen steden kun je benutten of delen?

In 't Veld en Zijdewind leverde de bijeenkomst Samen vooruit nieuwe samenwerkingen tussen verenigingen en stichtingen op.

Wat kun je doen als de dialoog gevoerd is?

Om de resultaten van de dialoog te bespreken is een projectgroep nodig met de initiatiefnemers uit het dorp en aanspreekpunten bij de gemeente (zoals een gebiedsverbinder). Afhankelijk van de uitkomst kunnen andere ambtenaren betrokken worden. Bekijk gezamenlijk wat er uit de dialoog komt. Wat kan het dorp zelf oppakken? Waar heeft het dorp de gemeente bij nodig?

Niet alle voorzieningen kunnen door een gemeente worden geregeld of gefinancierd, zoals het behouden van een winkel of huisarts of het verbeteren van het openbaar vervoer. Maar de gemeente kan wel meedenken en een dorp in contact brengen met de juiste partijen. In elk dorp zal iets anders nodig zijn als het gaat om voorzieningen. Dat blijkt ook uit de pilot in de zeven dorpen. De resultaten die hieruit naar voren kwamen, beschrijven we uitgebreid in het volgende hoofdstuk.

"Mooi dat er zoveel mensen zijn gekomen en willen meedenken. Dat laat zien dat het dorpshuis leeft. We gaan alle ideeën en input verwerken in een wensenlijst voor het nieuwe dorpshuis. De Voorzieningen-dialoog gaat daarmee niet alleen over wat er nu is, maar vooral over wat Egmond aan den Hoef nodig heeft voor de toekomst."

Vincent van Beveren, voorzitter bestuur dorpshuis De Hanswijk, Egmond aan de Hoef

Bijeenkomst in dorpshuis De Hanswijk in Egmond aan den Hoef. Hier werd de dialoog gevoerd over de leefbaarheid in het dorp en hoe het dorpshuis daarin een grotere rol kan spelen.

3. Resultaten Voorzieningen-dialoog

Deze zogenoemde Voorzieningen-dialoog brengt bewoners, vrijwilligers en lokale initiatieven samen. Daarbij staan niet alleen gebouwen en activiteiten centraal, maar vooral de mensen, organisaties en initiatieven die een dorp leefbaar houden. De gesprekken laten zien dat elk dorp anders is. De verschillen zijn groot, maar er zijn ook overeenkomsten. Een ding is duidelijk: geen enkel dorp kent dezelfde opgave of aanpak. In de praktijk heeft Dorpswerk Noord-Holland voor elk dorp een dialoog op maat gemaakt die aansloot op de ontwikkelingen en vraagstukken van dat moment.

Dat wat nodig is voor de leefbaarheid, is in alle zeven dorpen net weer iets anders. Daar waar Koedijk probeert om de supermarkt terug te krijgen, neemt Abbenes genoegen met de SRV-wagen die eens per week langskomt. Middelie is het enige dorp zonder dorpshuis en richt nu al haar pijlen op de kansen die de verkoop van het café-restaurant in het dorp biedt. Tegelijkertijd werd een aantal overeenkomsten zichtbaar. De meeste dorpen zouden beter openbaar vervoer willen hebben en zien het voordeel van meer samenwerking met elkaar in het dorp: dorpsraad, dorpshuis en verenigingen. Hieronder staan een aantal conclusies uit de pilot die veel dorpen zullen herkennen.

We willen graag weer een supermarkt in het dorp

Als een winkel uit het dorp verdwijnt dan voelen de inwoners dat als een verlies. Vaak zijn er wel alternatieven: de boodschappen worden online besteld of in een nabijgelegen dorp of stad gedaan. Maar met het verdwijnen van de winkel verdwijnt er weer een plek waar je elkaar kunt ontmoeten. Ook in het dorp Beinsdorp wordt de supermarkt genoemd als een bestemming die ontmoetingen mogelijk maakt; ondanks het feit dat je tegenwoordig alles kunt laten bezorgen. Vooral voor ouderen of mensen die geen auto hebben is het verdwijnen van een winkel een gemis. In Abbenes zijn ze daarom blij met de SRV-wagen. In Opperdoes (gemeente Medemblik) is het gelukt om weer een supermarkt in het dorp terug te krijgen. In sommige dorpen hebben vrijwilligers het initiatief genomen om een buurtsuper in het leven te roepen zoals in Sint Maarten (gemeente Schagen).

Hoe verbeteren we het openbaar vervoer in ons dorp?

Ondanks dat veel mensen zelf vaak de auto gebruiken, wordt het openbaar vervoer als belangrijk beschouwd – vooral voor minder mobiele groepen zoals jongeren en ouderen. Wel is er een duidelijke wens dat het OV aantrekkelijker en beter bereikbaar wordt. Juist als bepaalde voorzieningen verdwijnen, wordt goed vervoer naar voorzieningen die op grotere afstand liggen belangrijker. Een goed functionerend OV-systeem wordt gezien als een alternatief voor voorzieningen die op dit moment niet lopend of fietsend bereikbaar zijn (“je kunt ook met de bus naar de huisarts”). Bewoners in onder andere Beinsdorp (gemeente Haarlemmermeer) hechten veel waarde aan de aanwezigheid van een bushalte in de buurt, mits deze frequent wordt bediend – niet slechts één keer per uur, en goede aansluiting biedt op regionale OV-knooppunten.

In Koedijk (gemeente Alkmaar en Dijk en Waard) is op dit moment geen busvervoer binnen de dorpsgrenzen. In de pilot hebben we samen met de dorpsraad van Koedijk gekeken hoe het openbaar vervoer verbeterd kan worden. Hun wensen zijn gedeeld met Reizigers Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer Noord-Holland (Rocov-NH). Rocov-NH behartigt de belangen van reizigers van het busvervoer in grote delen van Noord-Holland en heeft specifiek geadviseerd over de situatie van het openbaar vervoer in Koedijk. Dit heeft geleid tot het voorstel van de provincie om vanaf 2027 de bus weer door Koedijk te laten rijden.

Een alternatieve vorm van vervoer is de buurtbus. De buurtbus is een kleinere bus voor acht personen die volgens een vaste dienstregeling een vaste route rijdt. De chauffeurs zijn vrijwilligers. De bussen zijn van de busmaatschappij. Het Kenniscentrum Vrijwilligersvervoer is de plek in Nederland waar kennis rond vrijwilligersvervoer bij elkaar komt en nieuwe oplossingen worden gevonden. En in veel dorpen bestaan initiatieven waarbij vrijwilligers een dorpsbewoner vervoeren. In Opperdoes is het initiatief Vervoersmaatje gestart, om mensen die slecht ter been zijn te vervoeren naar arts, ziekenhuis of familie.

Hoe werven we nieuwe vrijwilligers?

In veel dorpen is het een kleine groep vrijwilligers die al jaren veel activiteiten draaiende houdt. Abbenes (gemeente Haarlemmermeer) is daar een voorbeeld van. Zijn daar straks nog wel voldoende mensen die dit over willen nemen? Hoe kun je vrijwilligers werven en behouden, maar ook zorgen voor doorstroming? Een enquête onder dorpsbewoners kan hierbij goed werken. Hiermee laat je zien aan de inwoners welke voorzieningen er allemaal zijn, kun je vragen van welke voorzieningen zij gebruikmaken en welke voorzieningen er ontbreken. Het geeft ook een kans om nieuwe vrijwilligers te mobiliseren voor zowel structurele taken als voor kortlopende klussen. Dat was het geval in het dorp Abbenes. Via het enquêteformulier meldde zich meteen een aantal vrijwilligers aan.

In ‘t Veld-Zijdewind (gemeente Hollands Kroon) organiseren dorpsraad en dorpshuis gezamenlijk een bijeenkomst voor de bewoners van de nieuwe wijk, zodat ook zij betrokken worden bij het dorp.

Vrijwilligers binden voor een bestuursfunctie is vaak lastig, maar voor een concrete klus is vaak wél animo. Zoals bij het onderhoud van het kerkje in Middelie.

Ook is er behoefte aan ondersteuning en waardering vanuit de gemeente. Voorbeelden hiervan zijn de vrijwilligerscentrales in Alkmaar, Westfriesland en Uitgeest. In de gemeente Medemblik werken ze met een waarderingsspeld voor inwoners die zich vrijwillig en op bijzondere wijze inzetten voor de gemeenschap van Medemblik. Er zijn ook dorpen die zelf hun vrijwilligers in het zonnetje zetten. In Middelie (gemeente Edam-Volendam) deelt de dorpsraad jaarlijks de Kikkerspeld uit en in Julianadorp heet dit het Dorper Compliment.

Een goede ondersteuning van vrijwilligers betekent ook dat je als gemeente rekening houdt met de kleinschaligheid van evenementen in een dorp en ervoor zorgt dat deze niet bedreigd worden door te strakke regelgeving. Dorpsfeesten, markten en wandeltochten lijken vanzelfsprekend, maar achter de schermen lopen vrijwilligers steeds vaker vast in regels en papierwerk. Veiligheid is belangrijk, maar wanneer slaan regels door? Kees Sietsema, voorzitter van Dorpswerk Noord-Holland, legt in zijn column uit hoe regeldruk vrijwilligers ontmoedigt en waarom gemeenten juist de kracht van dorpen meer ruimte zouden moeten geven.

"Veiligheid en zorgvuldigheid zijn belangrijk, maar regels mogen de kracht van dorpen niet in de weg staan."

Kees Sietsema, voorzitter Dorpswerk Noord-Holland

De stichting Dorpsevenementen probeert in 't Veld-Zijdewind met diverse activiteiten inwoners bij elkaar te brengen.

Hoe behouden we de school?

Deze vraag kwam niet uit de pilot. Alle zeven dorpen hadden gelukkig nog een basisschool, maar de vraag is in veel andere dorpen wel actueel. Juist daarom besteden we hier aandacht aan deze voorziening.

“Afgelopen schooljaar moesten maar liefst 45 scholen in Nederland hun deuren sluiten. Maar dankzij een krachtig burgerinitiatief van de dorpsraad blijft de school De Driessen in Grootschermer met 42 leerlingen tóch bestaan.”

Renske Keur, adviseur Dorpswerk Noord-Holland

Tijdens het schooljaar 2024/2025 moesten maar liefst 45 scholen in Nederland hun deuren sluiten. Een uitzondering is Grootschermer waar het gelukt is om een sluiting van de basisschool tegen te gaan. Dankzij een krachtig burgerinitiatief van de dorpsraad blijft de school De Driessen met 42 leerlingen tóch bestaan.

Je merkt pas hoe belangrijk een school is als hij er niet meer is. Neem het dorp Oudesluis (gemeente Schagen) als voorbeeld: sinds de basisschool daar jaren geleden verdween, is er veel veranderd. Kinderen gaan naar andere scholen in de regio en kennen elkaar niet meer. Ze gaan voetballen of handballen met hun schoolvrienden in een andere dorp of stad. De sportclubs in Oudesluis zien hun ledenaantal dalen. Ouders komen elkaar niet meer tegen op het schoolplein.

Een school is veel meer dan een plek waar kinderen leren. Zo wordt in het dorp Beinsdorp over de basisschool opgemerkt dat deze een belangrijke functie heeft binnen het dorp als het gaat om leefbaarheid, ontmoetingen tussen ouders en het aantrekken van jonge gezinnen.

Hoe werken we meer samen in het dorp?

Er valt veel winst te behalen als het dorpshuis en de dorpsraad samenwerken. Ook de samenwerking met verenigingen leverde positieve resultaten op in de pilot. De bijeenkomsten met de verenigingen waren in 't Veld-Zijdewind en Ursem en Kwadijk een groot succes. De belangstelling van de verenigingen om deel te nemen was groot en leverde ook concrete resultaten op, zoals een gezamenlijke dorpsagenda of het delen van materiaal (bijvoorbeeld een tent) of kennis (bijvoorbeeld over het aanvragen van subsidies of vergunningen).

"Er wordt best veel georganiseerd in het dorp. We weten niet zo goed van alle verenigingen, clubs en initiatieven wie wat wanneer doet. De nuchterheid en de 'dat-regelen-we-zelf-wel-mentaliteit' zorgt ervoor dat sommige stappen worden overgeslagen en ook voordelen niet benut worden. Door samen te komen kunnen we van elkaar horen waar men tegenaan loopt en wat misschien beter en/of makkelijker kan worden aangepakt."

Paul Jong, voorzitter dorpsraad 't Veld-Zijdewind

Er is hier nog geen dorpshuis

Deze handreiking geeft aan dat elk dorp anders is en dus andere voorzieningen nodig heeft. Maar hierop maken we één uitzondering: elk dorp heeft een ontmoetingsplek nodig. Dat kan een dorpshuis zijn, maar ook een voetbalkantine, zoals in Kwadijk, of een kerk.

Toen duidelijk werd dat 'Het Wapen van Middelie', een café-restaurant en hotel, mogelijk opnieuw verkocht zou worden, kwam de dorpsraad in het dorp Middelie (gemeente Edam-Volendam) in actie. Met een enquête werd onder inwoners gepeild wat zij belangrijk vinden en wie bereid zou zijn om bij te dragen, bijvoorbeeld door te klussen, een bestuursfunctie te vervullen of financieel deel te nemen. Vanuit de dorpsraad ontstond vervolgens een groep inwoners die onderzoekt of het dorp Het Wapen gezamenlijk kan overnemen. Want Het Wapen blijkt veel meer te zijn dan alleen een café, restaurant en hotel. Inwoners merkten pas goed wat de plek betekende toen die functie minder vanzelfsprekend werd.

"Het Wapen had een veel grotere functie als dorpshuis dan we ons hadden gerealiseerd. We zagen elkaar ineens veel minder. Die onverwachte ontmoeting, zonder dat je afspreekt, dat missen we."

Thiemo van Rossum, lid dorpsraad Middelie

Er is hier te weinig voor jongeren

Dorpswerk Noord-Holland krijgt regelmatig de vraag: hoe kunnen we jongeren betrekken bij het dorp? De Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK) heeft in de verschillende provincies, waaronder in Noord-Holland, gesproken met jongeren op het platteland. Hoe kijken ze aan tegen hun dorp en waarom willen ze wel of niet actief worden? Het resultaat en tips om jongeren te betrekken bij het dorp kun je vinden in de publicatie 'Jongeren: Toekomstmakers van het dorp'. Een van die tips is om ruimte te geven aan ideeën van jongeren en een ruimte te creëren voor jongeren in het dorpshuis. In Egmond aan den Hoef (gemeente Bergen) vinden weinig activiteiten plaats voor jongeren. Juist daarom wil het dorpshuis met de jongeren en de jongerenwerker in gesprek om te kijken waar zij behoefte aan hebben. Hetzelfde geldt voor Ursem.

Aandacht voor kwetsbare groepen

Veel bewoners in dorpen hebben een auto en kunnen zo makkelijk gebruik maken van voorzieningen die niet in het dorp zijn. Maar niet iedereen is mobiel. Hierbij gaat het vaak om ouderen. Het verdwijnen van een winkel of de huisarts kan voor hen wel een probleem zijn.

In veel dorpen worden initiatieven genomen om de oudere dorpsbewoners te helpen, bijvoorbeeld door vervoer aan te aanbieden, zoals het initiatief vervoersmaatjes in Opperdoes of een voorzorgcirkel te organiseren. Een voorzorgcirkel bestaat meestal uit tien tot vijftien ouderen of adressen in een buurt die afspreken om elkaar te helpen bij dagelijkse taken en sociale activiteiten. Het gaat om vrijwillige, wederzijdse ondersteuning, zoals boodschappen doen, samen naar de huisarts gaan, gezelschap houden, een lampje vervangen of iemand bellen als het een paar dagen stil is. Meer informatie hierover kun je vinden bij de organisatie Nederland Zorgt Voor Elkaar. Vijfhuizen heeft met hulp van het project Common Access ondertussen ervaring opgedaan.

4. Structurele ondersteuning dorpen

De nadruk van deze handreiking ligt op het proces: hoe voer je op een zinvolle manier een gesprek over voorzieningen? Hierbij komen ook meteen vragen naar voren over wie waar verantwoordelijk voor is. Wat kan het dorp zelf en wat zijn zaken die de gemeente of andere overheden op moeten pakken? Deze handreiking geeft geen blauwdruk voor een voorzieningenbeleid. Er zijn wel inspirerende voorbeelden voor voorzieningenbeleid, zoals gemeente Medemblik met haar Beleidskader Lange Termijn Accommodatiebeleid. Kern van dit beleid is om in alle zeventien kernen te stimuleren dat er een school, sportvoorzieningen en een ruimte voor samenkomst zijn.

Maar wellicht hebben de kernen in jouw gemeente iets anders nodig. Zorg er in ieder geval voor dat je het gesprek met elk dorp aangaat en dat elke kern een ontmoetingsplek heeft. Dit kan een dorpshuis zijn, maar ook de kantine van de voetbalvereniging, de kerk die leegstaat of het café.

Als Dorpswerk Noord-Holland pleiten we in het algemeen voor een goede, structurele ondersteuning van dorpen in de vorm van kernenbeleid. Dorpen kunnen veel zelf, maar hebben ook de gemeente nodig. Dat geldt niet alleen voor voorzieningen, maar ook voor thema's als woningbouw, verkeer, regeldruk, weerbaarheid en noodsteunpunten.

Een vast aanspreekpunt voor dorpen

Zorg daarom dat er een structurele relatie is tussen de gemeente en de dorpen. Veel gemeenten werken met een gebiedsverbinder of contactambtenaar die speciaal als taak heeft om het contact te onderhouden met de dorpen. Deze ambtenaar fungeert als wegwijzer binnen de gemeente, maar speelt ook een belangrijke rol bij het tijdig informeren en het betrekken van dorpen bij ontwikkelingen of werkzaamheden die in en om het dorp gaan spelen. Begin 2025 heeft Dorpswerk Noord-Holland een netwerk opgericht voor de gebiedsverbinders en opbouwwerkers die bij gemeenten in Noord-Holland werken. Zo kunnen we elkaar inspireren en informeren over de verschillende manieren waarop we met elkaar de dorpen ondersteunen. Aanmelden voor dit netwerk kan via dorpen@dorpswerknh.nl.

In Ursem stond tijdens de eerste dialoog het draagvlak voor een dorpsraad, de leefbaarheid in het dorp en een enquête over voorzieningen centraal.

Financiële ondersteuning

Daarnaast is uiteraard ook financiële ondersteuning nodig voor zowel de dorpsraad en het dorpshuis als verenigingen en initiatieven van bewoners die de leefbaarheid van het dorp bevorderen. De meeste gemeenten geven dorpsraden een eigen budget om te kunnen vergaderen en een paar keer per jaar een bijeenkomst te organiseren. Bij dorpshuizen hangt de financiering uiteraard af van de constructie: is de gemeente eigenaar of is er een stichting die het dorpshuis bestuurt? Daarnaast geven veel gemeenten jaarlijkse subsidies aan verenigingen en aparte subsidies aan specifieke initiatieven.

Gezamenlijk kunnen gemeente en dorp ook een beroep doen op regionale en landelijke fondsen. Op de website van Dorpswerk Noord-Holland staat een overzicht van fondsen waarmee zowel de adviseurs als haar leden de afgelopen jaren ervaring hebben opgedaan. Daarbij maken we onderscheid tussen landelijke, regionale en lokale fondsen en subsidieregelingen. Zo is er in Noord-Holland specifiek voor de regio West-Friesland en Kop van Noord-Holland een Europees subsidieprogramma voor plattelandsontwikkeling (LEADER). De regio's Waterland en Noord-Holland-Noord kunnen gebruikmaken van de Regio Deals.

In Kwadijk gingen verenigingen en clubs samen aan de slag, met concrete ideeën voor onder meer een centrale dorpsagenda en een dorpsfeest.

Samen verder

De provincie Noord-Holland en Dorpswerk Noord-Holland hopen dat deze handreiking gemeenten helpt om de inzichten uit de Voorzieningen-dialoog te benutten bij het ontwikkelen en versterken van hun beleid. De provincie onderstreept hiermee het belang van goede voorzieningen voor de leefbaarheid van dorpen.

Wil je meer weten of ervaringen uitwisselen? Neem dan contact op met Dorpswerk Noord-Holland. We staan in contact met veel dorpen, ook binnen jouw gemeente, en delen onze kennis en praktijkervaringen graag.

Over Dorpswerk Noord-Holland

Dorpswerk Noord-Holland is een vereniging met leden: dorpshuizen en dorpsraden in Noord-Holland. We organiseren activiteiten die de vitaliteit en sociale cohesie van dorpen en kleine kernen vooruithelpen. Samen staan we voor 400 duizend bewoners op het platteland van Noord-Holland. Bij Dorpswerk Noord-Holland zijn in zo'n 190 dorpsbelangenverenigingen aangesloten.

Het fundament van al hun inspanningen is gemeenschapskracht: de positieve energie die vrijkomt als mensen zich via (vrijwillige) inzet organiseren en elkaar helpen om hun doelen te bereiken. Buurt- en dorpshuizen zijn plekken waar inwoners elkaar ontmoeten en waar tal van andere activiteiten mogelijk zijn: voor ontspanning, ontwikkeling en omzien naar elkaar. Dorpsraden vertegenwoordigen de lokale samenleving: een aantal is ook initiatiefnemer van lokale projecten of heeft een rol als verbinder van de brede waaier aan dorpsactiviteiten.

Dorpswerk Noord-Holland ondersteunt al jaren dorpsraden en dorpshuizen in Noord-Holland. We brengen hen samen tijdens webinars en bijeenkomsten om kennis en ervaringen uit te wisselen en bieden onze leden advies op maat. Ook ondersteunen we dorpen bij het opstellen van een dorpsvisie. Sinds 2025 begeleiden we dorpsraden en dorpshuizen daarnaast bij het voeren van de Voorzieningen-dialoog.

Wil je meer informatie of advies?
Neem contact op met een van onze adviseurs:

Renske Keur (adviseur dorpsraden): renskekeur@dorpswerknh.nl
Daniëlle Rap (adviseur dorpshuizen): daniellerap@dorpswerknh.nl

Scan de QR-code voor een overzicht van de pilot voorzieningen-dialoog

dorpswerknh.nl

Provincie Noord-Holland

dorpswerk Noord-Holland Samen sterk voor vitale dorpen

Foto's: Koos Dol, Yvonne Jonkman, Babiche Tervoort en aangeleverd door dorpsraden

MOTIE

Onderwerp: toekomstige functie bibliotheek Edam

De raad van de gemeente Edam-Volendam bijeen op 29 oktober 2026

Spreekt als raad uit:

1. De voorkeur uit dat bij de toekomstige besluitvorming over de bibliotheek in Edam wordt nagestreefd naar een volwaardige bibliotheekvoorziening, met naast een uitleenfunctie ook aandacht voor leesbevordering, educatie, ondersteuning bij basisvaardigheden en ontmoeting, waarbij de concrete invulling, omvang en financiële consequenties onderdeel zijn van de integrale afweging door de raad.

Verzoekt het college om:

1. De voorkeur van de raad mee te nemen bij de verdere uitwerking van de projectopdracht voor de Trimaran;
2. Bij de uitwerking samen met Bibliotheek Waterland concreet in beeld te brengen wat nodig is om deze volwaardige bibliotheekfunctie te realiseren, zowel in ruimte en voorzieningen als in dienstverlening en personele inzet;
3. De gemeenteraad bij de besluitvorming in 2027 een voorstel voor te leggen, waarin de verschillende mogelijkheden, de maatschappelijke meerwaarde en alle relevante financiële gevolgen inzichtelijk worden gemaakt, waaronder de investeringskosten, structurele exploitatielasten en gemeentelijke subsidies;

Toelichting: Met deze motie spreekt de raad uit dat de voorkeur uitgaat naar een volwaardige bibliotheek in Edam. De petitie voor de bibliotheek en de Singel van 3.245 handtekeningen laat zien dat dit onderwerp leeft onder de inwoners en dat het behoud van een volwaardige bibliotheek serieus aandacht verdient.

Een bibliotheek is meer dan alleen een plek om boeken te lenen. Het is ook een plek voor leesbevordering, educatie, ondersteuning en ontmoeting. Met deze motie willen we de maatschappelijke functie nadrukkelijk meegeven aan de verdere uitwerking van de plannen voor de Trimaran.

Tegelijkertijd moet er ruimte blijven voor een zorgvuldige afweging van de benodigde ruimte en de financiële gevolgen. Zo kan de raad in 2027 op basis van een voorstel een weloverwogen besluit nemen over de toekomstige bibliotheek in Edam

Constaterende dat:

1. De tijdelijke openhouding van de bibliotheek in Edam onderwerp is van de huidige besluitvorming
2. Nog geen definitief besluit is genomen over de toekomstige vorm van de bibliotheek in Edam.
3. Een petitie voor het behoud van een volwaardige bibliotheek in Edam en de Singel door 3.245 inwoners en betrokkenen is ondertekend en aangeboden aan de wethouder
4. De gemeenteraad bij de verder uitwerking van de plannen voor de Trimaran keuzes kan maken over de benodigde ruimte en de daarmee samenhangende kosten

Overwegende dat:

1. De maatschappelijke functie van een bibliotheek verder reikt dan uitsluitend het uitlenen van boeken;
2. De bibliotheek een belangrijke maatschappelijke functie vervult op het gebied van lezen, taalontwikkeling, educatie, ontmoeting en persoonlijke ontwikkeling;
3. Het samenwerkingsakkoord uitspreekt deze functies te willen behouden in Edam;
4. Het wenselijk is om bij de verdere planvorming tijdig duidelijkheid te geven over de toekomstige functie van de bibliotheek;
5. De sociaal maatschappelijke waarde van de bibliotheek en de benodigde ruimte, investeringskosten, structurele exploitatielasten en personele inzet zorgvuldig tegen elkaar moeten worden afgewogen.
6. De vijf bibliotheekfuncties uit de WSOB een belangrijk uitgangspunt vormen en dat de raad voor Edam een volwaardige voorziening nastreeft.

Partijnamen en -logo's indienende fracties:

ONS BELANG
Strijdbaar op inhoud

VVD

LOKAAL
EDAM-VOLENDAM

AMENDEMENT

Onderwerp: Volledig openhouden Bibliotheek Edam

De raad van de gemeente Edam-Volendam bijeen op 29 oktober 2026

Ondergetekende(n) stelt/stellen voor de beslispunten:

1. Te kiezen voor optie 3, waarbij de bibliotheekvestiging Edam in gebouw De Meerwijk tijdelijk wordt opengehouden in beperkte vorm, in combinatie met faciliteiten zoals de Buurtkamer en De Toegang.
2. De mogelijkheid te bieden het gebouw De Meerwijk tevens te gebruiken als alternatieve locatie voor clubs en het buurthuiswerk tijdens de verbouwing van de Singel.
3. Er kennis van te nemen dat in de begroting 2027 wordt voorgesteld het aangevraagde subsidiebedrag van Bibliotheek Waterland op te nemen, het meest uitgebreide scenario, waarbij de financiële consequenties, zodra deze bekend zijn, in een tussentijdse nota worden verwerkt.

Als volgt te amenderen:

1. Te kiezen voor het behoud van de bibliotheekvestiging Edam in gebouw De Meerwijk in haar huidige, volwaardige vorm totdat een nieuwe bibliotheeklocatie in Edam gereed is.
2. *Vervallen.*
3. Er kennis van te nemen dat de financiële consequenties van dit besluit, waaronder eventuele kosten voor alternatieve huisvesting, zodra deze bekend zijn via een tussentijdse nota in de begroting worden verwerkt.

Toelichting:

De voorgenomen sluiting van de Bibliotheek Edam heeft geleid tot breed protest onder inwoners en een petitie met ruim 3.200 steunbetuigingen. De persoonlijke verhalen en emoties van inwoners laten zien hoe diep de bibliotheek met het leven van veel Edammers is verweven. Het is goed dat het college afziet van de sluiting die door het vorige college werd voorgenomen, maar een beperkte bibliotheek is geen volwaardig alternatief. De huisvesting van andere voorzieningen vraagt om een oplossing, maar hoeft geen reden te zijn om de bibliotheek te verschralen. Het is uiteindelijk een politieke keuze welke voorzieningen we willen behouden en wat we daarvoor over hebben.

Wij hoeven niet te kiezen tussen een volwaardige bibliotheek en goede huisvesting voor andere voorzieningen. Onze opdracht is voor beide een oplossing te vinden. Want uiteindelijk gaat het niet alleen om wat een voorziening kost, maar vooral om wat zij onze gemeenschap waard is. Vooruitgang voor Edam betekent niet steeds een beetje minder, maar blijven investeren in wat onze gemeenschap sterk maakt.

Overwegende dat:

1. ruim 3.200 inwoners zich met een petitie, naast breed maatschappelijk protest, nadrukkelijk hebben uitgesproken voor het behoud van de bibliotheek in Edam;
2. het college terecht afziet van volledige sluiting, maar het voorgestelde beperkte aanbod nog altijd afbreuk doet aan de bestaande voorziening;
3. de gemeenteraad met het Integraal Beleidskader Sociaal Domein en de Omgevingsvisie eerder nadrukkelijk het belang heeft onderschreven van een breed aanbod aan laagdrempelige en toegankelijke voorzieningen dichtbij inwoners;
4. voor de noodzakelijke alternatieve huisvesting van andere voorzieningen een passende oplossing gevonden moet kunnen worden, waarvan de financiële consequenties afzonderlijk in beeld kunnen worden gebracht;
5. de verdeling van schaarse middelen uiteindelijk een politieke keuze is, waarbij maatschappelijke waarde en leefbaarheid zwaar moeten wegen, en een volwaardige bibliotheek in Edam van zodanige maatschappelijke waarde is dat haar behoud onze inzet en middelen verdient.

Partijnamen en -logo's indienende fracties:

D66
edam-volendam
zeevang

Indien het amendement is aangenomen, wordt het raadsbesluit aangepast.

AMENDEMENT

Onderwerp: Bibliotheekvoorzieningen Edam-Volendam
De raad van de gemeente Edam-Volendam bijeen op 29 oktober 2026

Ondergetekende(n) stelt/stellen voor de beslispunten:

1. Te kiezen voor optie 3, waarbij de bibliotheekvestiging Edam in gebouw De Meerwijk tijdelijk wordt opengehouden in beperkte vorm, in combinatie met faciliteiten zoals de Buurtkamer en De Toegang;
2. De mogelijkheid te bieden het gebouw De Meerwijk tevens te gebruiken als alternatieve locatie voor clubs en het buurthuiswerk tijdens de verbouwing van de Singel;
3. Er kennis van te nemen dat in de begroting 2027 wordt voorgesteld het aangevraagde subsidiebedrag van Bibliotheek Waterland op te nemen, het meest uitgebreide scenario, waarbij de financiële consequenties, zodra deze bekend zijn, in een tussentijdse nota worden verwerkt.

Als volgt te amenderen:

1. Te kiezen voor het behoud van de bibliotheekvestiging in Edam, voorlopig op de huidige locatie in gebouw De Meerwijk, met behoud van de bestaande openingstijden en maatschappelijke functies, totdat een nieuwe bibliotheeklocatie in Edam in gebruik is genomen. Een eventuele tijdelijke beperking van het uitleenaanbod mag niet leiden tot het verlies van de overige bestaande dienstverlening en maatschappelijke functies.
2. De mogelijkheid te behouden om gebouw De Meerwijk tevens te gebruiken voor clubs en buurthuiswerk tijdens de verbouwing van de Singel, waarbij de praktische haalbaarheid en de belangen van alle betrokken gebruikers worden meegewogen.
3. Het college op te dragen om, in overleg met Bibliotheek Waterland en de betrokken maatschappelijke organisaties, een integraal huisvestingsvoorstel voor de voorzieningen in Edam uit te werken. Daarbij worden in ieder geval de huisvesting van de bibliotheek, kunst en cultuur, het CJG, de huisartsen en overige maatschappelijke voorzieningen in onderlinge samenhang onderzocht, met aandacht voor de mogelijkheden van De Meerwijk, de Singel en andere beschikbare locaties.
4. Het college op te dragen de raad inzicht te geven in de ruimtelijke en organisatorische haalbaarheid, de maatschappelijke meerwaarde, de bereikbaarheid, de exploitatiekosten, mogelijke besparingen, de financiële consequenties, de inzet van het subsidiebedrag Bibliotheek Waterland en het tijdpad van de onderzochte scenario's. Daarbij worden ook alternatieven voor de huisvesting van clubs en buurthuiswerk tijdens de verbouwing van de Singel betrokken.
5. Het college te verzoeken de raad zo spoedig mogelijk over de uitkomsten te informeren, zodat de raad op basis van een integrale afweging kan besluiten over de verdere uitvoering en de benodigde financiële middelen.
6. Daarbij wordt afzonderlijk inzichtelijk gemaakt welke structurele en incidentele kosten voortvloeien uit het behoud van de bestaande openingstijden en maatschappelijke functies, welke besparingen daadwerkelijk realiseerbaar zijn en welke gevolgen dit heeft voor de meerjarenbegroting 2027/2030. Voor eventuele aanvullende financiële verplichtingen wordt een concreet dekkingsvoorstel aan de gemeenteraad voorgelegd.

Toelichting:

De petitie, die ruim 3.200 keer is ondertekend, en de brede maatschappelijke reacties laten zien dat het behoud van de bibliotheek en de toekomst van de Singel van belang zijn voor onze inwoners. Deze signalen vragen om een zorgvuldige heroverweging van de voorgenomen huisvestingskeuzes en om betekenisvolle participatie van de betrokken partijen. Ook de toezegging van de wethouder dat we opnieuw in gesprek gaan met alle betrokken partijen, “participatie in optima forma”, geeft aan dat het college inziet dat we het anders moeten aanpakken.

In de kadernota 2025 hebben we als raad besloten dat de Singel wordt gerenoveerd om o.a. het CJG in te huisvesten. Deze bezuiniging is meegenomen in de meerjarenbegroting en deze actie werd gezien als de oplossing voor de puzzel van Edam. Later in 2026 kwam daar de huisvestingswens van de huisartsen bij. De combinatie huisarts en CJG heeft zeker meerwaarde maar hoeft niet per se in de Singel te komen.

Waarom een huisartsenpost op de 2de verdieping bij de Singel i.p.v. nabij de nieuwe Meermin. Waarom de combinatie kunst en cultuur met de zorgvoorzieningen.
Destijds leek dit logisch, nu lijkt het elkaar in de weg te zitten. Denk aan gedeeld gebruik van ruimtes, gezamenlijke activiteiten, bereikbaarheid en efficiënt gebruik van gebouwen.

De raad acht het wenselijk dat het college onderzoekt welke mogelijkheden er zijn om maatschappelijke functies in Edam efficiënt en duurzaam te combineren, mede aan de hand van voorbeelden uit andere gemeenten, zoals Obdam. Daarbij worden zowel de directe als de indirecte kosten en opbrengsten inzichtelijk gemaakt

Noem het voortschrijdend inzicht in de puzzel. De raad verzoekt het college de samenhang tussen de huisvesting van de bibliotheek, kunst en cultuur, het CJG, de huisartsen en de overige maatschappelijke voorzieningen opnieuw te beoordelen. Met als uitgangspunt dat deze voorzieningen voor Edam behouden blijven. Daarbij worden alternatieve huisvestingsscenario's voor De Meerwijk, de Singel en de overige beschikbare locaties onderzocht op maatschappelijke meerwaarde, ruimtelijke haalbaarheid, bereikbaarheid, exploitatiekosten en financiële consequenties.

Overwegende dat:

- Het behoud van de bibliotheek en de toegankelijkheid van maatschappelijke voorzieningen voor inwoners belangrijke publieke belangen zijn.
- De raad eerder keuzes heeft gemaakt over de renovatie en het gebruik van de Singel, maar dat gewijzigde omstandigheden aanleiding kunnen geven om de samenhang tussen de huisvestingsopgaven opnieuw te beoordelen.
- De huisvesting van bibliotheek, kunst en cultuur, het CJG, de huisartsen en andere maatschappelijke voorzieningen in onderlinge samenhang moet worden bekeken.
- Efficiënt ruimtegebruik en gedeelde voorzieningen mogelijk kansen bieden om maatschappelijke meerwaarde te vergroten en kosten te beperken.
- De financiële consequenties van de verschillende scenario's inzichtelijk moeten worden gemaakt voordat aanvullende financiële besluiten worden genomen

Partijnamen en -logo’s indienende fracties:

Indien het amendement is aangenomen, wordt het raadsbesluit aangepast.

Raadsvergadering

Zaaknummer Z25155634
Onderwerp: Realisatie Buurt- en Gezondheidscentrum in De Singel
Portefeuillehouder: Wethouder Kes

Aan de raad.

Voorstel

1. De locatie De Singel herontwikkelen tot een gecombineerd Centrum voor Jeugd en Gezin, Wijksteunpunt en Buurthuis in combinatie met De Toegang en huisartsenzorg conform scenario 3.
2. Het bestaande investeringskrediet Renovatie Singel/verhuizen CJG van € 1.500.000 verhogen met € 2.049.000 naar € 3.549.000. Bij een afschrijvingstermijn van 25 jaar leidt dit met ingang van 2029 tot een structurele verhoging van de afschrijvingslast met € 82.000.
3. De huuropbrengsten van De Singel voor 2028 verhogen met € 42.000 en met ingang van 2029 structureel met € 85.000.
4. De exploitatielasten van CJG/De Singel voor 2026 verlagen met € 63.000 en voor de jaren 2027 tot en met 2030 te verhogen met respectievelijk € 129.000, € 141.000, € 4.000 en € 4.000.
5. Er kennis van nemen dat deze bijstelling per saldo leidt tot een verhoging van het begrotingssaldo 2026 met € 63.000 en voor de jaren 2027 tot en met 2029 tot een verlaging met respectievelijk € 129.000, € 26.000 en € 1.000.

Kern van het voorstel, samenvatting

Per 1 januari 2023 kwam De Singel zonder hoofdhuurder te zitten, omdat de huurlasten in combinatie met de exploitatielasten te hoog werden om het financieel rendabel te houden. Vanaf dat moment kwam het pand weer volledig naar de gemeente toe en kregen wij de kans het pand te herontwikkelen tot een buurt- en gezondheidscentrum waarin veel maatschappelijke dienstverlening samenkomt op een unieke locatie. In de Kadernota 2024 is het besluit genomen het pand te ontwikkelen tot Centrum voor Jeugd en Gezin om daarmee de huidige huurlasten te verminderen. In het scenario dat nu voorligt wordt de dienstverlening welke vanuit De Singel wordt geboden in de nieuwe situatie nog verder uitgebreid met wijksteunpunt, buurthuiswerk, De Toegang (De Toegang is de plek waar alle inwoners terecht kunnen met hun vragen en hulpbehoefte) en huisartsenzorg. Dit om de dienstverlening optimaal vorm te geven. Tevens biedt de herontwikkeling een kans voor de toekomstbestendigheid van de huisartsenzorg in Edam. De huisartsenpraktijken in Edam zijn namelijk dringend op zoek naar alternatieve huisvesting. Dit is niet alleen aantrekkelijk voor de businesscase, maar is ook een mooie aanvulling van de dienstverlening die in de toekomstige Singel samenkomt. Om dit mogelijk te maken is een investeringskrediet nodig van €3.811.500. Dit wordt hieronder in het voorstel nader uitgewerkt, samen met een tweetal alternatieve scenario's.

Beleidsdoelstelling / Maatschappelijk effect

Door al deze functionaliteiten en dienstverlening samen in De Singel te huisvesten, realiseren we een plek waar veel sociaal-domein dienstverlening samen komt (van preventie en De Toegang tot eerstelijnsvoorzieningen). Inwoners kunnen er niet alleen terecht voor het stellen van een vraag of voor een stuk gezondheidszorg, maar ook om elkaar te ontmoeten en activiteiten te bezoeken. De verwachting is dat dit een impuls kan opleveren voor het gebruik van onze voorliggende voorzieningen

(ook door inwoners die woonachtig zijn in de Singelwijk) en daarmee een positief effect op het aantal inwoners dat (op tijd) om hulp durft te vragen. Daarnaast is het een plek waar professionals, inclusief huisartsen, kunnen samenwerken en samen komen voor (casuïstiek) overleg om de best mogelijke ondersteuning en/of hulp te bieden. Tevens is het een mooie gelegenheid om de continuïteit van huisartsenzorg en tegelijkertijd goede huisvesting in Edam te garanderen. Meer dan 3 op de 4 huisartsen ervaren een huisvestingsprobleem in het land. Dit resulteert in de volgende risico's: geen ruimte om nieuwe patiënten aan te nemen (patiëntenstop), geen ruimte om extra personeel aan te nemen, geen ruimte om huisartsen of ander personeel op te leiden, onvoldoende mogelijkheden om de praktijk uit te breiden. Met de realisatie van de Singel kunnen we deze risico's wegnemen en duurzame huisartsenzorg in Edam realiseren.

Toelichting en argumenten
De realisatie van de Singel heeft gedurende de afgelopen jaren een aantal keer vertraging opgelopen. Er moest constructief en flora en fauna onderzoek worden uitgevoerd. Daarnaast werd de locatie nog aangewezen als alternatief voor de nieuwbouw van basisschool de Trimaran. Na de zomer van 2024 is er, na besluit van de raad dat de Singellocatie voor de nieuwbouw van de Trimaran definitief verviel, weer volop doorgepakt. In het voorjaar van 2025 is de architect-keuze definitief gemaakt en in november 2025 was het flora en fauna-onderzoek afgerond en staan alle seinen op groen om tot ontwikkeling van het pand over te gaan.

Tijdens de ontwerpfase (welke nog steeds loopt) is de architect aan de slag gegaan met het maken van diverse schetsontwerpen (scenario's). Met deze ontwerpen konden door een onafhankelijke externe partij een drietal bouwkostencalculaties worden uitgevoerd:

- Scenario 1: Huidige pand wel verbouwen, maar niet uitbreiden (€1.825.000 excl. BTW en overige kosten). In deze calculatie is al rekening gehouden met de benodigde vervanging van het dak ter waarde van €225.000.
- Scenario 2: Uitbreiding van het pand waarmee enkel dienstverlening van het Centrum voor Jeugd en Gezin, Wijksteunpunt, De Toegang en huisartsenzorg gecombineerd wordt (€2.650.000 excl. BTW en overige kosten)
- Scenario 3: Uitbreiding van het pand waarmee de buurthuisfunctie behouden blijft en aangevuld wordt met dienstverlening van het Centrum voor Jeugd en Gezin, Wijksteunpunt, De Toegang en huisartsenzorg (€3.050.000 excl. BTW en overige kosten)

Geadviseerd wordt te kiezen voor scenario 3, waarbij het pand een aanzienlijke uitbreiding en make-over ondergaat. Voor goede en toekomstbestendige huisartsenzorg in Edam is een totaal oppervlak van 500 m2 benodigd. Scenario 3 is het enige scenario dat deze vierkante meters extra realiseert, waardoor de overige, reeds bestaande, ruimte voor de overige maatschappelijke functies en buurthuiswerk ingezet kan worden. Daarmee is scenario 3 het enige scenario waarbij zowel jeugdgezondheidszorg, Centrum voor Jeugd en Gezin, Wijksteunpunt, De Toegang, Buurthuiswerk en huisartsenzorg optimaal gecombineerd kunnen worden op één plek. Dit maakt het voor inwoners heel makkelijk om een locatie te bezoeken waar al deze dienstverlening en informatie eenvoudig te verkrijgen is. De verwachting is dat dit de dienstverlening en de vindbaarheid en toegankelijkheid ervan ten goede komt.

Een alternatief is scenario 2. In dit scenario wordt het pand nog steeds uitgebreid waardoor het combineren van meerdere maatschappelijke functies mogelijk gemaakt wordt. Alleen de buurthuisfunctie kan in dit scenario niet (of heel beperkt) behouden blijven, waardoor hiervoor een alternatief moet worden gezocht. Voor een alternatief kan gedacht worden aan het combineren van de

buurthuisfunctie met de nog nieuw te ontwikkelen basisschool De Trimaran (op de locatie van de Piramide).
Kanttekening bij scenario 2 is dat er minder vierkante meters gerealiseerd worden dan in scenario 3. Hierdoor zal er meer van de bestaande vierkante meters ingezet moeten worden voor de huisartsenpraktijken. Daardoor blijft er minder ruimte over voor het samen komen en samenwerken aan (complexe) casuïstiek voor de Toegang, het Breed Sociaal Loket en de jeugdgezondheidszorg. Ook is er minder ruimte om inwoners te ontvangen en van ondersteuning of hulp op locatie te voorzien (simpelweg omdat er minder spreekkamers en overlegruimten gerealiseerd kunnen worden. Omdat er behoefte zal zijn aan spreekkamers en overlegruimten (bijvoorbeeld voor multidisciplinair overleg bij complexe vraagstukken) moet deze ruimte wel elders gevonden worden, wat kan leiden tot hogere huurlasten.

Verhuur deel bovenverdieping
In scenario 3 wordt 500 m2 extra gerealiseerd op de bovenverdieping welke gereserveerd wordt voor de huisartsen van Edam. Daardoor blijft de overige (reeds bestaande) ruimte over voor buurthuiswerk, Wijksteunpunt, CJG en de Toegang (denk bij de laatste drie partijen vooral aan werkplekken, spreekkamers en vergaderruimten).
Door een deel van de bovenverdieping geschikt te maken voor huisartsen wordt de functionaliteit van het pand aanzienlijk versterkt en kan er meer verbinding tussen preventie en zorg worden gerealiseerd. Daarnaast levert het aanzienlijke huurinkomsten op (de verwachting is dat dit minimaal €85.000 zal zijn), wat de businesscase een mooie impuls geeft.

In scenario 2 wordt er ca. 250 m2 extra gerealiseerd op de bovenverdieping van het middendeel, waardoor er voor een huisartsenpraktijk meer van het oppervlak van de bovenverdieping van het bestaande rechterdeel moet worden gereserveerd en verbouwd. Hierdoor blijft er minder ruimte over voor het bieden van maatschappelijke ondersteuning en buurthuiswerk. Ook op de begane grond wordt minder extra ruimte gerealiseerd, waardoor ook hier de mogelijkheden beperkter zijn ten opzichte van scenario 3.

Verbouwing en verbouwingskosten
Het pand is gebouwd in 1990 en dient gerenoveerd en verduurzaamd te worden. Het voldoet niet meer aan de hedendaagse eisen en de installaties zijn aan vervanging toe, ook om aan de huidige duurzaamheidseisen te voldoen. Tevens dient de indeling veranderd te worden voor de toekomstige gebruikers om optimale samenwerking te bevorderen.

Sinds duidelijk is dat de Singel geen alternatieve locatie meer is voor de realisatie van een school, zijn de gesprekken met diverse partijen weer opgestart, waaronder ook de huisartsen. Deze hebben aangegeven dat het voor goede en toekomstbestendige huisartsenzorg in Edam nodig is om in het nieuwe pand de beschikking te hebben over minimaal 500m² bvo. Op basis daarvan heeft de architect een nieuw schetsontwerp gemaakt t.b.v. scenario 3 waarbij deze vierkante meters extra worden gerealiseerd. Daardoor blijft de overige vierkante meters beschikbaar voor de rest van de maatschappelijke dienstverlening die in het pand samen kan komen. Op basis van dit nieuwe schetsontwerp is er door een externe partij een bouwkostencalculatie opgesteld. De totale verbouwingskosten voor de realisatie van scenario 3 zijn ingeschat op €3.050.000. Daar moeten nog kosten bij worden opgeteld (hierbij moet voornamelijk gedacht worden aan onvoorziene kosten). Daarmee komt het totaal benodigde investeringskrediet op €3.150.000 excl. BTW uit. Voorgesteld

wordt daarom om een investeringskrediet van €3.811.500 (inclusief BTW) beschikbaar te stellen. Dit investeringskrediet wordt in 25 jaar afgeschreven.

Scenario 2 is iets voordeliger, omdat er geen uitbreiding van fundering noodzakelijk is op de begane grond. Daarmee wordt dit scenario in z'n totaliteit €400.000 goedkoper, waarmee de bouwkosten op €2.650.000 excl. BTW uitkomen. Ook hierbij moet rekening gehouden worden met onvoorziene kosten, waardoor het totaal benodigde bedrag voor realisatie op €2.750.000 excl. BTW uitkomt. Het benodigde investeringskrediet, inclusief BTW, komt daarmee uit op €3.328.000. Ook dit investeringskrediet wordt in 25 jaar afgeschreven.

Verduurzamen
Het verduurzamen van panden in het algemeen staat hoog op de agenda. De Singel is gebouwd in 1990 en daarna middels diverse verbouwingen uitgebreid en aangepast, waardoor het gebouw in feite bestaat uit drie delen. In het uitgebreide scenario wordt het middendeel tot aan de fundering gesloopt en opnieuw opgetrokken. Dit deel van het pand zal na oplevering voldoen aan de huidige gestelde eisen voor wat betreft nieuwbouw. Voor de overige twee delen zal worden gekeken naar mogelijkheden m.b.t. het verduurzamen. In ieder geval worden de installaties (lucht en warmte) vervangen (verduurzaamd) en worden er zonnepanelen op het dak geplaatst. Voorstelbaar is het vervangen van bestaand glas voor warmte-werende HR++ beglazing en het vervangen van de bestaande dakisolatie voor één met een hogere isolatiewaarde eventueel in combinatie met een sedum-dak. Voor deze verduurzamingsmaatregelen hopen wij een Dumava-subsidie te kunnen aanvragen. In hoeverre we hiervoor in aanmerking gaan komen en wat dan de hoogte van de subsidie zal zijn, is nog onbekend.

De subsidie bedraagt (maximaal) tussen de 20-40% van de projectkosten, het energieadvies en het energielabel samen. De komende periode wordt onderzocht of het project hiervoor in aanmerking komt en onder welke voorwaarden.

De huisvestingskosten van het CJG, WSP, De Toegang en buurthuiswerk
Op de begane grond en een deel van de eerste verdieping worden zowel het Centrum voor Jeugd en Gezin, het Wijksteunpunt en De Toegang gehuisvest. Daarnaast is er op beide verdiepingen ook ruimte voor buurthuiswerk. Als gemeente zijn we verplicht de huisvesting voor het CJG te organiseren en te bekostigen. Tevens is het wettelijk verplicht om een stevig Lokaal Team in te richten. Deze opdracht is gedeeltelijk neergelegd bij De Toegang middels een aanbestedingsprocedure (de dienstverlening van De Toegang wordt aangevuld met de gemeentelijke dienstverlening van het Breed Sociaal Loket). Hetzelfde geldt voor buurthuiswerk en Wijksteunpunt (preventieve ondersteuning voor inwoners van 18+, op grond van de Wmo). Hiervoor kan je wel huurinkomsten vragen maar deze betaal je altijd middels een inkoopovereenkomst of subsidierelatie weer terug aan de uitvoerende partij.
Daarmee komt de opbrengst voor deze partijen onder aan de streep op €0,-.

BTW
Over de kosten van de verbouwing van het pand moet BTW worden betaald. Het is belangrijk dat er aandacht wordt besteed aan dit aspect zodat de te betalen BTW eventueel kan worden teruggevorderd. Indien het pand een multifunctionele toepassing krijgt is het zaak om alle activiteiten te beoordelen om te kijken onder welk btw-regime ze vallen. Dit is van invloed op de aftrekbaarheid van de btw.

In dit geval wordt de Singel verhuurt aan het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en een huisartsenpraktijk. Deze gebruikers zijn niet Btw-plichtig. De BTW is niet aftrekbaar en werkt in dit geval dus kostprijsverhogend.

Kanttekeningen en alternatieven
Gedurende het proces is er regelmatig afstemming geweest met de huidige hoofdgebruiker en tevens beheerder van het pand (het CBW) en het Comité 'Red de Singel'. Het comité is de vertegenwoordiger van de enkele gebruikers die niet onder het CBW vallen. Ook heeft er in een eerder stadium al afstemming plaatsgevonden met het Centrum voor Jeugd en Gezin over wat er nodig is om een goede en volwaardige CJG-vestiging te realiseren.
De gesprekken met het CBW waren zeer positief, ook in relatie tot het toevoegen van de huisartsenzorg. Dit wordt gezien als een mooie aanvulling van de beschikbare dienstverlening en dit zal de samenwerking onderling zeker ten goede komen.

De gesprekken met het Comité gingen met name over het belang van het behoud van Buurthuiswerk, inclusief een podiumfunctie in De Singel. In de voorgestelde scenario's is er nog wel plek voor buurthuiswerk, maar komt de podiumfunctie te vervallen. Hiervoor zien we een heel mooi alternatief in Edam, namelijk in het nieuw te realiseren schoolgebouw van de Trimaran op de plek van de Piramide. Zodra het schoolgebouw gereed is zou dat betekenen dat er twee podia op steenworp afstand van elkaar zijn en dat is overbodig. Vandaar dat de voorkeur uitgaat naar het zoeken van een tijdelijke oplossing voor het podium, bijvoorbeeld door gebruik te blijven maken van de aula van SG De Triade.

In de hierboven genoemde scenario's is het ook mogelijk om wel te kiezen voor het behoud van de podiumfunctie. Daarmee komt altijd een andere maatschappelijke functie te vervallen. Hierdoor wordt de maatschappelijke meerwaarde van de verbouwing aanzienlijk minder en dit heeft tevens een effect op de huurinkomsten of huuruitgaven (óf de huurinkomsten voor het huisvesten van de huisartsen óf de besparing op de huurlasten van het CJG of WSP komen te vervallen). Daarmee heeft het dus ook een effect op de terugverdientijd van de investering.
Daarbij betalen alle huidige gebruikers op dit moment relatief weinig voor het gebruik van de Singel. Alle gebruikers betalen namelijk slechts een gebruikersvergoeding om de kosten van warmte, water en licht te dekken. In de toekomstige situatie zullen de gebruikers een kostprijs dekkende huur moeten gaan betalen, wat een groot verschil is ten opzichte van de huidige prijzen. De vraag is of de huidige gebruikers in dat geval gebruik blijven maken van de Singel en wat het effect daarvan is op de bezetting en daarmee op het rendabel maken van de investering.

Financiële middelen en effecten begroting
In de begroting zijn voor de verbouwing van de Singel reeds een viertal investeringskredieten beschikbaar gesteld. Totaal gaat het om een budget van € 1.763.000. Hieronder een overzicht van deze investeringskredieten.

·	Renovatie Singel verhuizen CJG:	€ 1.500.000
·	Singel warmteopwekking:	€ 173.000
·	Singel ledverlichting:	€ 49.000
·	Singel zonnepanelen:	€ 41.000

Naast bovenstaande investeringskredieten zijn in de exploitatiebegroting verschillende budgetten opgenomen voor de huidige huisvesting van het CJG, Wijksteunpunt en de Singel. In eerste instantie zijn we ervan uitgegaan dat de verbouwing van de Singel in 2026 zou worden afgerond. Door deze nieuwe

ontwikkelingen is dit niet meer mogelijk. Het is de verwachting dat de renovatie in 2028 zal worden afgerond. Dit heeft gevolgen voor de huurkosten van het CJG, overige exploitatielasten en de afschrijvingslasten van de investeringen. De huur- en exploitatiekosten gaan langer doorlopen, een bedrag van € 145.000 in 2027 en 2028. In de begroting 2026 was reeds rekening gehouden met het vervroegd afschrijven van de restantboekwaarde van het actief Inrichting CJG. Omdat er nu langer gebruik zal worden gemaakt van de huidige huisvesting wordt deze vervroegde afschrijving teruggedraaid. Dit zorgt voor een eenmalige meevaller van € 60.000 in 2026.

De gemeente hoopt voor de verduurzamingsmaatregelen die worden genomen nog in aanmerking te komen voor een Dumava-subsidie. Indien deze wordt toegekend zal dit leiden tot een verlaging van de lasten.

Scenario 1: Ontwikkelen van het pand tot een gecombineerd Centrum voor Jeugd en Gezin en Wijksteunpunt.
De kosten voor de verbouwing van de Singel worden in dit scenario ingeschat op € 2.210.000 (inclusief BTW). In deze kostenberekening is rekening gehouden met de renovatie van het pand plus verduurzaming. Hiervoor zijn een viertal investeringskredieten beschikbaar gesteld met een totaal van € 1.763.000. Er is voor scenario 1 dus een verhoging van het krediet nodig van € 447.000. Bij een afschrijvingstermijn van 25 jaar leidt dit een hogere afschrijvingslast van € 17.880 per jaar. De kosten stijgen in 2027 en 2028 door de huur- en exploitatielasten van het CJG die 2 jaar langer wordt gehuurd. In 2028 vervallen de afschrijvingslasten van de investeringen doordat deze pas in 2028 gereedkomen.

Onderstaand een cijfermatige weergave van de bijstelling als gevolg van dit scenario:

(bedragen * 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Huuropbrengsten	0	0	0	0	0
Afschrijvingslasten	0	0	73	-18	-18
Exploitatielasten	63	-129	-141	-4	-4
Totaal:	**63**	**-129**	**-68**	**-22**	**-22**

Per saldo leidt deze bijstelling tot een verhoging van het begrotingssaldo 2026 met € 63.000 en voor de jaren 2027 tot en met 2030 tot structurele verlaging van het begrotingssaldo met respectievelijk € 129.000, € 68.000, € 22.000 en € 22.000.

Scenario 2: Ontwikkelen van het pand tot een gecombineerd Centrum voor Jeugd en Gezin en Wijksteunpunt in combinatie met verhuur van een gedeelte van het pand voor huisartsenzorg.
De kosten voor de verbouwing van de Singel worden in dit scenario ingeschat op € 3.328.000 (inclusief BTW). In deze kostenberekening is rekening gehouden met de renovatie van het pand plus verduurzaming. Hiervoor zijn een viertal investeringskredieten beschikbaar gesteld met een totaal van € 1.763.000. Er is voor scenario 2 dus een verhoging van het krediet nodig van € 1.565.000. Bij een afschrijvingstermijn van 25 jaar leidt dit een hogere afschrijvingslast van € 62.580 per jaar. De kosten stijgen in 2027 en 2028 door de huur- en exploitatielasten van het CJG die 2 jaar langer wordt gehuurd. In 2028 vervallen de afschrijvingslasten van de investeringen doordat deze pas in 2028 gereedkomen.

Tegenover de extra uitgaven staat dat de gemeente extra huurinkomsten van de huisartsenpost gaat ontvangen. Deze worden geraamd op minimaal € 85.000 per jaar. In 2028 wordt gerekend op een huuropbrengst voor de periode van 6 maanden.

Onderstaand een cijfermatige weergave van de bijstelling als gevolg van dit scenario:

(bedragen * 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Huuropbrengsten	0	0	42	85	87
Afschrijvingslasten	0	0	73	-63	-63
Exploitatielasten	63	-129	-141	-4	-4
Totaal:	**63**	**-129**	**-26**	**18**	**20**

Per saldo leidt deze bijstelling tot een verhoging van het begrotingssaldo 2026 met € 63.000 en tot een verlaging van het begrotingssaldo 2027 en 2028 met respectievelijk € 129.000 en € 26.000. Voor de jaren 2029 en 2030 stijgt het begrotingssaldo met respectievelijk € 18.000, en € 20.000.

Scenario 3: Ontwikkelen van het pand tot een gecombineerd Centrum voor Jeugd en Gezin, Wijksteunpunt en Buurthuis in combinatie met huisartsenzorg.
De kosten voor de verbouwing van de Singel worden in dit scenario ingeschat op € 3.812.000 (inclusief BTW). In deze kostenberekening is rekening gehouden met de renovatie van het pand plus verduurzaming. Hiervoor zijn een viertal investeringskredieten beschikbaar gesteld met een totaal van € 1.763.000. Er is voor scenario 3 dus een verhoging van het krediet nodig van € 2.049.000. Bij een afschrijvingstermijn van 25 jaar leidt dit een hogere afschrijvingslast van € 81.960 per jaar. De kosten stijgen in 2027 en 2028 door de huur- en exploitatielasten van het CJG die 2 jaar langer wordt gehuurd. In 2028 vervallen de afschrijvingslasten van de investeringen doordat deze pas in 2028 gereedkomen. Tegenover de extra uitgaven staat dat de gemeente extra huurinkomsten van de huisartsenpost gaat ontvangen. Deze worden geraamd op minimaal € 85.000 per jaar. In 2028 wordt gerekend op een huuropbrengst voor de periode van 6 maanden.

Onderstaand een cijfermatige weergave van de bijstelling als gevolg van dit scenario:

(bedragen * 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Huuropbrengsten	0	0	42	85	86
Afschrijvingslasten	0	0	73	-82	-82
Exploitatielasten	63	-129	-141	-4	-4
Totaal:	**63**	**-129**	**-26**	**-1**	**0**

Per saldo leidt deze bijstelling tot een verhoging van het begrotingssaldo 2026 met € 63.000. Voor de jaren 2027 tot en met 2029 daalt het begrotingssaldo met respectievelijk € 129.000, € 26.000 en € 1.000.

Uitvoering of vervolgproces
Als het benodigde investeringskrediet beschikbaar gesteld wordt, starten we in Q1 2027 met alle voorbereidingen voor de renovatie.
Op hoofdlijnen zien de stappen er als volgt uit:
– De architect werkt het schetsontwerp verder uit
– Aanvragen/verlenen vergunningen
– Aanbesteding van de renovatie
Realisatie/bouw (bouwtijd is circa 12 maanden). Er wordt gestreefd naar een oplevering in 2028.

Participatie en communicatie
Tijdens de raadsvergadering op 7 mei zijn de hierboven omschreven scenario's gepresenteerd en hebben betrokken inwoners, huidige gebruikers en de huisartsen de gelegenheid gehad om in te spreken. Naar aanleiding hiervan zijn de scenario's extra uitgewerkt, waarmee is getracht een zo goed mogelijk beeld te schetsen van de mogelijkheden die het pand te bieden heeft en welk effect (zowel maatschappelijk als financieel) de diverse opties met zich mee brengen.

Na een besluit van de gemeenteraad op dit voorstel worden alle betrokkenen direct geïnformeerd en zal tevens het aanbestedings- en vergunningentraject worden opgestart. Ook zal er met de huidige en toekomstige gebruikers van het pand gekeken worden naar de indeling van het pand en zal de 'look en feel' worden bepaald. Het is bekend dat de toekomstige, nieuwe gebruikers enthousiast zijn over de mogelijkheden die het pand te bieden heeft. Met de huidige gebruikers die terug kunnen keren zal gekeken worden naar wat zij nodig hebben om de activiteiten en de buurthuisfunctie een goede plek te geven. Met de huidige gebruikers die niet terug kunnen keren zal verder gekeken worden naar een alternatief. Gedurende het proces houdt de projectorganisatie alle betrokkenen en de raad op de hoogte van de vervolgstappen.

Rapportage en evaluatie
De raad zal gedurende de verbouwing van het pand op de hoogte gehouden worden over de voortgang. Op het moment dat de geplande opleverdatum bekend is zal hierover een raadsinformatiebrief worden gestuurd.

Achterliggende documenten en eerder genomen besluiten
Presentatie Edamse Puzzel (inclusief De Singel) bespreekronde raadsvergadering 7 mei
Kadernota 2025 (pagina 13 en 30: Verplaatsen activiteiten CJG naar Singel)

Bijlagen
-

Edam-Volendam, d.d.

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,	de burgemeester,
N.A. Hellingman-Kuiper	R.J. Beukers.

Dit voorstel is elektronisch ondertekend. Dit is na besluitvorming zichtbaar op de volgende pagina.

Zaaknummer Z25155634

De raad van de gemeente Edam-Volendam;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;

B e s l u i t :

1. De locatie De Singel herontwikkelen tot een gecombineerd Centrum voor Jeugd en Gezin, Wijksteunpunt en Buurthuis in combinatie met De Toegang en huisartsenzorg conform scenario 3.
2. Het bestaande investeringskrediet Renovatie Singel/verhuizen CJG van € 1.500.000 verhogen met € 2.049.000 naar € 3.549.000. Bij een afschrijvingstermijn van 25 jaar leidt dit met ingang van 2029 tot een structurele verhoging van de afschrijvingslast met € 82.000.
3. De huuropbrengsten van De Singel voor 2028 verhogen met € 42.000 en met ingang van 2029 structureel met € 85.000.
4. De exploitatielasten van CJG/De Singel voor 2026 verlagen met € 63.000 en voor de jaren 2027 tot en met 2030 te verhogen met respectievelijk € 129.000, € 141.000, € 4.000 en € 4.000.
5. Er kennis van nemen dat deze bijstelling per saldo leidt tot een verhoging van het begrotingssaldo 2026 met € 63.000 en voor de jaren 2027 tot en met 2029 tot een verlaging met respectievelijk € 129.000, € 26.000 en € 1.000.

Aldus besloten door de gemeenteraad van
Edam-Volendam in zijn vergadering
d.d. 29 oktober 2026.

De griffier,
M.C.A. Karregat-Eerdhuijzen

De voorzitter,
R.J. Beukers

Dit besluit is elektronisch ondertekend. Deze is na de besluitvorming zichtbaar op de volgende pagina.

©ev2020

Vraag en antwoord wegingstafel 20 oktober 2026		
Verbouwing De Singel		
Datum vraag	Fractie(s)	Vraag en antwoord
07-10-2026	D66	Vraag 1: Zou het college de schetsontwerpen voor de verbouwing van De Singel met de raad kunnen delen? Antwoord 1: Dat kan. Deze worden als bijlage bij de beantwoording van deze vragen toegevoegd. Belangrijk om erbij te vermelden is dat de hele indeling van het pand nog kan wijzigen. Het verdere ontwerp en de inrichting van het pand moet nog volledig opgesteld worden en dit zal gebeuren in gezamenlijkheid met de toekomstige gebruikers. Vraag 2: Hoe gaat de invulling van de podiumfunctie er tijdens en na de verbouwing van de Singel uitzien? Welke maatregelen gaat het college treffen om het verdwijnen van deze functie te voorkomen? Welke tijdelijke en structurele oplossingen worden hiervoor door het college gerealiseerd? Antwoord 2: Op het moment dat de Singel verbouwd gaat worden zal er een alternatieve podiumlocatie voor de clubs die hier gebruik van maken moeten worden gezocht. Veel clubs zijn hier zelfstandig al mee aan de slag gegaan, omdat een tijdelijke sluiting van de Singel al langer aangekondigd is. Hierdoor is er al uitgeweken naar de aula van de Triade. Na besluitvorming in de raad gaan we hierover indien nodig nadere afspraken maken met het schoolbestuur, maar vooralsnog is dit door de huidige gebruikers van de Singel zelfstandig opgepakt. Mocht scenario 3 zoals voorgesteld aan de raad besloten worden zal qua structurele oplossing worden ingezet op het realiseren van een permanente podiumfunctie in de Trimaran. Het college vindt het niet wenselijk om op zo'n korte afstand van elkaar twee podiumzalen beschikbaar te stellen. Vraag 3: Wat zou het effect zijn om de podiumfunctie wel te behouden in het gebouw De Singel? Welke andere functie moet er dan

		verdwijnen, en wat zijn daar de (strategische en financiële) voor- en nadelen van? Antwoord 3: Als besloten wordt de podiumfunctie te behouden zal een keuze gemaakt moeten worden tussen het Centrum voor Jeugd en Gezin met Wijksteunpunt en de Toegang of de huisartsenpraktijken die dan niet meer passen. Dat betekent financieel dat we óf de huurlasten van het CJG moeten blijven begroten óf dat we geen huurinkomsten gaan ontvangen. In beide gevallen wordt de kostendekkendheid en de businesscase van de Singel ook lager.
07-10-2026	PRO	In het huidige gebouw De Singel vinden veel activiteiten plaats, naast de activiteiten die georganiseerd worden door CBW. In scenario 3 t.o.v. 2 wordt de buurthuisfunctie behouden. Het is niet duidelijk of daarmee het CBW bedoeld wordt of ook de maatschappelijke activiteiten van organisaties, clubs en inwoners. Vraag 1. Voor welke maatschappelijke activiteiten van organisaties, clubs en inwoners is straks concreet géén ruimte meer in De Singel? Antwoord 1: Hierover kan nu nog geen definitieve uitspraak worden gedaan, omdat we op dit moment alleen nog plattegronden hebben opgesteld om een goede bouwkostencalculatie te kunnen maken. Na besluitvorming zal met de architect verder worden gewerkt aan de definitieve plattegrond. Hierbij zal ook een afvaardiging van de huidige gebruikers worden betrokken zoals het CBW en het comité ‘de Singel moet blijven’. Vraag 2. Hoeveel m2 is er in scenario 3 beschikbaar in De Singel voor maatschappelijke activiteiten van organisaties, clubs en inwoners? Antwoord 2: Zie antwoord vraag 1. Vraag 3. Kunt u concreet beschrijven hoe de beschikbare ruimte voor deze maatschappelijke activiteiten er uitziet en hoe deze gescheiden wordt van de andere ruimten? Antwoord 3:

		Zie antwoord vraag 1. Vraag 4. Door wie en op welke wijze wordt het centrum straks organisatorisch, functioneel en technisch beheerd? Antwoord 4: Daar is in dit stadium nog niet over gesproken. Zodra er meer duidelijkheid is over het gekozen scenario en we met de volgende stap van de ontwikkeling van de Singel verder kunnen gaan we daarover met de toekomstige gebruikers in gesprek. De Singel en de activiteiten die hier georganiseerd worden zijn heel belangrijk voor de levendigheid van Edam. Niet alleen de organisaties en inwoners die De Singel huren, maar ook de Edammers die deelnemen aan activiteiten die hier plaatsvinden hebben belang bij de verbouwing van De Singel. Vraag 5. Welke participatie heeft er (conform het Participatiebeleid) plaatsgevonden met de bewoners van de kern Edam? Graag een specificatie van datum, betrokkenen en wijze van participatie. Antwoord 5: Tot op heden hebben er meermaals gesprekken plaatsgevonden met het Club- en Buurthuiswerk als hoofdgebruiker en beheerder van het pand en het comité ‘de Singel moet blijven’. Dit waren gesprekken om te rapporteren over de voortgang van de besluitvorming rondom de Singel omdat het de uitvoering van een ombuigingsvoorstel uit de door de raad vastgestelde Kadernota 2025 betrof (zie pagina 30 uit de Kadernota 2025 voor de toenmalige toelichting en financiële doorrekening). Het idee was om na besluitvorming alle gebruikers te betrekken bij de totstandkoming van de definitieve plattegrond, om dit zoveel mogelijk aan de wensen en eisen te laten voldoen. Met betrekking tot het podium van De Singel wordt voorgesteld om deze niet meer terug te laten keren en te realiseren in de nieuwe Trimaran. Tot de nieuwe Trimaran klaar is moet gezocht worden naar een tijdelijke oplossing voor de podiumfunctie. Genoemd wordt de aula van de Triade. Met betrekking tot het podium van De Singel wordt voorgesteld om deze niet meer terug te laten keren en te realiseren in de nieuwe Trimaran. Tot de nieuwe Trimaran klaar is moet gezocht worden naar een tijdelijke oplossing voor de podiumfunctie.

		Genoemd wordt de aula van de Triade. Vraag 6. Zijn hier al afspraken over gemaakt met het schoolbestuur? Antwoord 6: Tot op heden hebben de gebruikers van het podium zelf gezocht naar alternatieve locaties, zoals de Triade, dus wij als gemeente hebben hierover nog geen afstemming gehad met het schoolbestuur. Op het moment dat besluitvorming heeft plaatsgevonden en we de planning meer helder hebben gaan we hierover met het schoolbestuur in gesprek. Vraag 7. Is deze tijdelijke en permanente oplossing voorgelegd aan toneelvereniging d'Ye? Wat was hun reactie? Antwoord 7: Dit is nog niet voorgelegd aan de toneelvereniging. Alle huurders hebben gedurende het besluitvormingsproces over de Singel brieven gekregen om aan te geven tot wanneer gebruik gemaakt kon worden van de Singel. In deze brief stond ook de oproep om vooral op zoek te gaan naar alternatieve huisvesting voor de activiteiten. De gemeente heeft aangeboden hiervoor hulp te bieden op het moment dat de zoektocht naar een alternatief niet lukte en hierover hebben wij vanuit de toneelvereniging niks vernomen. Wel is het altijd het uitgangspunt geweest om na besluitvorming over het vervolg en het gekozen scenario met de gebruikers in gesprek te gaan over de status van de zoektocht naar huisvesting, zodat we hiermee kunnen helpen. Zorg vraagt om rust en privacy, een buurtcentrum juist om levendigheid. Een wachtkamer voor patiënten is iets anders dan een ruimte waar buurtactiviteiten plaatsvinden. Geluid, drukte en bezoekersstromen kunnen daardoor botsen. Vertrouwelijkheid ook. Denk bijv. aan een kind dat met zijn ouders naar het CJG gaat en klasgenoten tegenkomt in het Singelgebouw. Vraag 8. Hoe kijkt u tegen deze kwestie aan? Antwoord 8:

		Bij de ontwikkeling van de Singel wordt met deze verschillende behoeften rekening gehouden en zien we met name een groot voordeel door allerlei verschillende vormen van aanbod te bundelen. Dit kan de drempel om om hulp te vragen enorm verlagen en zorgt ervoor dat informatie en ondersteuning voor alle doelgroepen altijd dichtbij is. Daarbij zullen er diverse plekken gerealiseerd worden in het pand waar het mogelijk is om in rust en stilte vertrouwelijke gesprekken te voeren. Op soortgelijke manier is ook de indeling van het gezondheidscentrum in Oosthuizen tot stand gekomen. Vraag 9. Welke voorzieningen worden er getroffen om in het buurt- en zorgcentrum de rust en privacy te waarborgen? Antwoord 9: Hiermee zal rekening gehouden worden tijdens de nadere ontwerpfase van het pand. Daarbij worden voorzieningen zoals het CJG en een huisartsenpraktijk altijd in aparte ruimten in het pand gerealiseerd, waardoor de benodigde rust en privacy gerealiseerd wordt. Aan de hand van dit principe is ook de definitieve plattegrond voor het gezondheidscentrum in Oosthuizen tot stand gekomen, waar alle toekomstige gebruikers van dat pand aan hebben meegewerkt. Vraag 10. Welke voorzieningen worden er getroffen om het centrum goed bereikbaar en toegankelijk te maken? Antwoord 10: Zie antwoord vraag 9. De ontwerpfase voor de verbouwing van de Singel loopt nog steeds. Vraag 11. In welke deelfase bevindt de ontwerpfase zich? Welke aspecten van het ontwerp moeten nog verder worden uitgewerkt voordat het ontwerp klaar is? Antwoord 11: Op dit moment zitten we nog vroeg in de ontwerpfase. Het ontwerp dat door de architect gemaakt is diende slechts om een bouwkostencalculatie te kunnen maken. Het verdere ontwerp en de inrichting van het pand moet nog volledig opgesteld

		worden en dit zal gebeuren in gezamenlijkheid met de toekomstige gebruikers. Vraag 12. Waarom legt u dit voorstel aan de gemeenteraad voor terwijl de ontwerpfase nog loopt? Antwoord 12: Voor de Singel is hetzelfde proces gevolgd als bij het gezondheidscentrum in Oosthuizen. Ons inziens is de juiste route om de raad een besluit te laten nemen over de gewenste invulling en grootte van het pand en hiervoor de benodigde middelen beschikbaar te stellen. Dan kan op basis van de kaders die door de raad worden meegegeven verder gewerkt worden aan het definitieve ontwerp en hierover zal de raad periodiek worden geïnformeerd. In het voorstel staat dat voor de huisartsenpraktijk een ruimte van 500m2 nodig is. Vraag 13. Zijn door de gemeente of de huisartsen ook alternatieve locaties voor de huisartsenpost onderzocht of aangeboden, zoals bijv. De Meerwijk? Antwoord 13: De huisartsen hebben al een aantal jaar geleden bij de gemeente aangegeven dat zij zich zorgen maken over hun huidige huisvesting en hebben gevraagd of wij met ze mee kunnen denken danwel huisvesting kunnen faciliteren. We hebben in verschillende gesprekken met de huisartsen meegedacht over mogelijke toekomstige locaties, alleen veel van deze locaties zijn niet van de gemeente en dan is het aan de huisartsen zelf om die ontwikkeling tot stand te brengen. Op dat moment liepen de ontwikkelingen van het gezondheidscentrum in Oosthuizen, waarbij een mooie combinatie van maatschappelijke en zorgfuncties gerealiseerd gaat worden. Dit heeft tot de inspiratie geleid om een soortgelijke voorziening te realiseren in de Singel en deze niet alleen te verbouwen voor het CJG, WSP en buurthuiswerk. Omdat de Meerwijk geen eigendom is van de gemeente en gehuurd wordt door Bibliotheek Waterland is deze wel genoemd in de eerdere gesprekken als locatie die mogelijk op termijn in beeld kan komen, maar daarbij is ook aangegeven dat het dan aan Wooncompagnie is om te bepalen wat ze met het vrijgekomen pand willen doen. We hebben de huisartsen daarom alleen kunnen aanbieden hen te informeren over de ontwikkelingen zodat ze zouden weten wanneer een gesprek met Wooncompagnie hierover zinvol zou zijn.

		Vraag 14. Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom zijn deze locaties afgevallen? Antwoord 14: Zie antwoord op vraag 13. De locaties zijn door ons slechts benoemd, wanneer ze niet in ons eigendom zijn is het aan de huisartsen zelf om dit verdere proces op te pakken. Er zitten nogal wat onduidelijkheden en onzekerheden in de berekeningen. Vraag 15. In de berekeningen wordt in alle scenario's vanaf 2029 gerekend met slechts € 4.000 aan kosten voor exploitatie. Waarop is dit getal gebaseerd? Antwoord 15: Dit gaat om een bijstelling van de kosten die gerelateerd zijn aan de huidige exploitatie die op dit moment in de begroting staan. Vraag 16. Belangrijk onderdeel van het voorstel is de "verwachte huur van min. € 85.000". Is dat een marktconforme huur en in welke fase zijn de gesprekken daarover met de huisartsen? Antwoord 16: Dit is een schatting van de marktconforme huur op basis van de afspraken die gemaakt zijn met de huisartsen in Oosthuizen. Wat de exacte huurprijs per vierkante meter wordt is nog niet bekend, omdat daarvoor ook bekend moet zijn hoeveel de realisatie van de huisartsenpraktijk in de Singel gaat kosten, maar dit is een voorzichtige schatting welke zeker niet lager zal uitvallen. Hierover zijn de huisartsen al geïnformeerd om te bepalen of dit voor hen een haalbaar scenario was. Hier hebben zij positief op gereageerd en daarmee is dit uiteindelijk onderdeel geworden van het voorstel dat nu voorligt. In het raadsvoorstel worden nergens de huurprijzen voor de maatschappelijke organisaties genoemd, terwijl deze al bekend moeten zijn. Immers, de gemeenteraad heeft wel een kostenraming gekregen voor de verbouwing. Dan moet het ook mogelijk

		zijn om de kostprijs dekkende huur te berekenen of ten minste een indicatieve huurprijs te berekenen. Vraag 17. Wat wordt de kostendekkende huurprijs per m2? Antwoord 17: Hier is nog niet met zekerheid iets over te zeggen op dit moment. Dat is afhankelijk van de totale kosten die de verbouwing van de Singel met zich mee gaat brengen en de kosten die het beheer van het pand met zich mee gaan brengen. In Oosthuizen is bij de berekening van de businesscase uitgegaan van €150 per vierkante meter als kostprijsdekkende huur, maar deze situatie is niet te vergelijken met die van de Singel vanwege het andere type gebruikers. Vandaar dat er in dit stadium nog geen uitspraken gedaan zijn over de definitieve huurprijs per m2 voor maatschappelijke organisaties. Vraag 18. Is het mogelijk om in De Singel huurprijzen voor maatschappelijke activiteiten en initiatieven te vragen die lager liggen dan de kostendekkende huurprijs? Antwoord 18: Dat is een mogelijkheid, die op 2 manieren tot stand zou kunnen komen: 1) de gebruiker betaalt de kostprijsdekkende huur, maar ontvangt aan de andere kant een subsidie van de gemeente of 2) de gemeenteraad legt vast dat de verenigingen die gebruik maken van de Singel vallen onder een 'Algemeen belang'. In dat geval mag de gemeente afwijken van de Wet markt en overheid. Dit betekent wel dat de terugverdientijd van de investering verlengd wordt, omdat het bedrag dat de gemeente ontvangt lager is dan wanneer kostprijsdekkende huur wordt ontvangen.
07-10-2026	CDA	Vraag 1) Hoe concreet zijn de afspraken met de huisartsenpraktijken? Zijn er intentieverklaringen of andere toezeggingen die de geraamde huurinkomsten onderbouwen? Antwoord 1: Er hebben tot op heden alleen gesprekken plaatsgevonden over hun ruimtebehoefte, zodat we konden bekijken of we dit bij de verbouwing van de Singel konden realiseren. Daarbij hebben zij zelf de intentie uitgesproken dat ze hier naartoe willen verhuizen, mocht de raad zo besluiten. Daarbij hebben we als gemeente een indicatie gegeven van de huurprijs die dan betaald

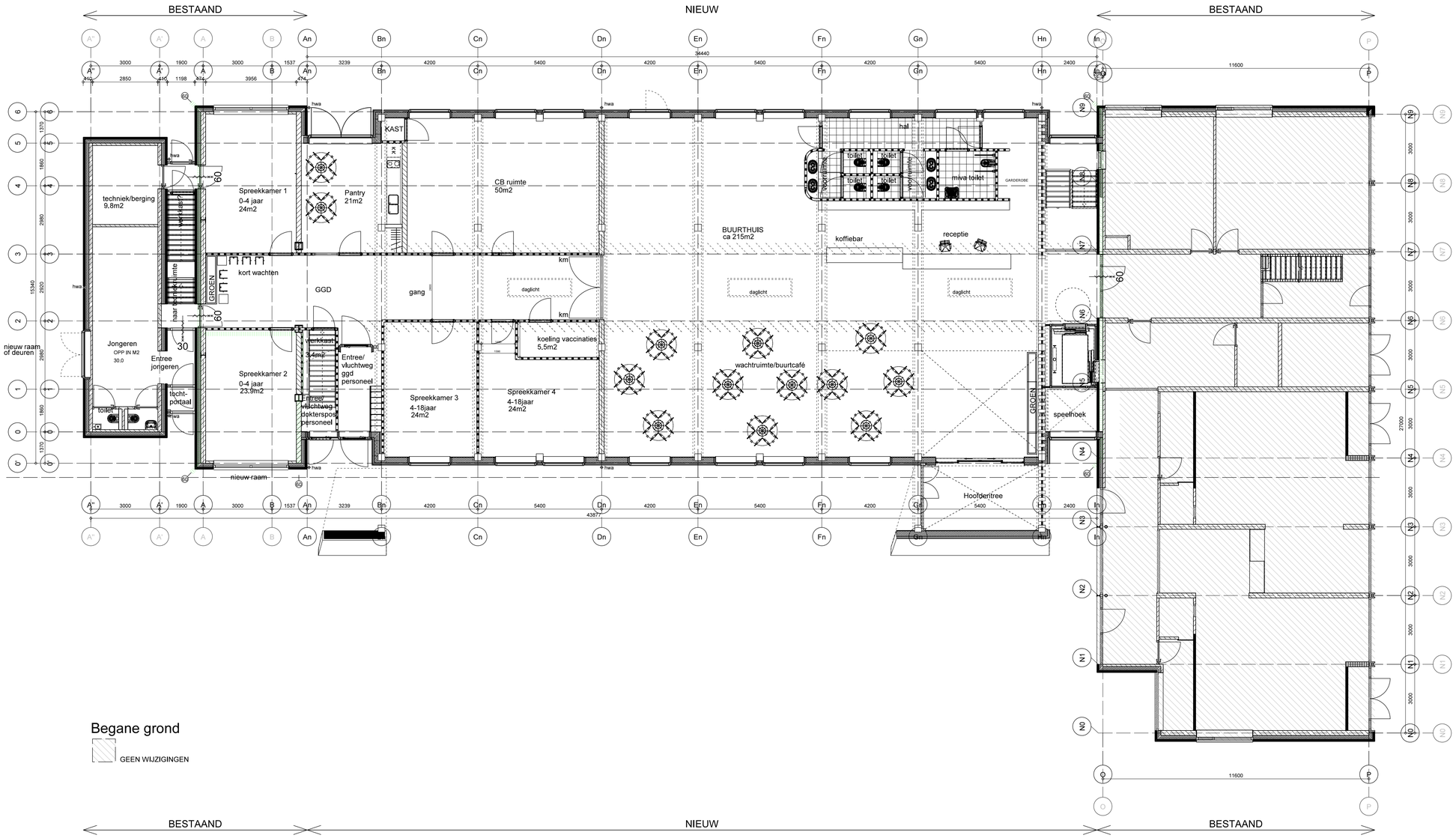
		moet worden, waarbij we zijn uitgegaan van het gezondheidscentrum in Oosthuizen als voorbeeld. Hierbij zijn we uitgegaan van een voorzichtige schatting, zodat het bedrag dat wij gaan ontvangen (wanneer gekozen wordt voor scenario 3 incl. huisartsenpraktijk) in ieder geval niet lager wordt dan in de businesscase opgenomen. Vraag 2) Welke gevolgen heeft het voor de businesscase wanneer de beoogde huisartsenhuisvesting of de verwachte huurinkomsten niet volledig gerealiseerd worden? Antwoord 2: Wanneer besloten wordt dat de ruimte op een andere manier wordt ingevuld dan het vestigen van de huisartsenpraktijken, zullen de huurinkomsten komen te vervallen. Daarmee wordt de terugverdientijd van de investering aanzienlijk verlengd. Er is geen reden tot zorg dat de verwachte huurinkomsten lager worden dan in het voorstel opgenomen, omdat dit een voorzichtige schatting is. Zie ook het antwoord vraag 1. Vraag 3) Het voorstel noemt dat huidige gebruikers in de toekomst een kostendekkende huur moeten betalen. Hoe voorkomt het college dat maatschappelijke organisaties hierdoor afhaken en de beoogde maatschappelijke functie onder druk komt te staan? Antwoord 3: Daarover zullen t.z.t. afspraken gemaakt moeten worden met de gebruikers die kunnen terugkeren. Vraag 4) De podiumfunctie verdwijnt uit De Singel. Kan de wethouder garanderen dat er een volwaardig alternatief beschikbaar is voordat de huidige voorziening verdwijnt? Antwoord 4: Op initiatief van de gebruikers van het podium is op dit moment de aula van de Triade beschikbaar. Op het moment dat besluitvorming in de raad heeft plaatsgevonden en de planning voor de verbouwing definitief gemaakt wordt, zullen wij indien nodig helpen om nadere afspraken te maken met het schoolbestuur zodat ook tijdens de verbouwing van de Singel er een

		podiumfunctie beschikbaar blijft in Edam. In dit scenario gaan wij er niet vanuit dat het nodig is om andere (commerciële) mogelijkheden in Edam of alternatieve locaties in Volendam en Oosthuizen te verkennen.
13-10-2026	VVD	Vraag 1. Welke onderdelen zijn wel en niet inbegrepen in het krediet van € 3,812 miljoen en welke risicoreserve is opgenomen? Antwoord 1: In dit budget zitten alle kosten die gemoeid zijn met de verbouwing, dus zowel de architect om tot een definitief ontwerp te komen, de totale verbouwingskosten en het ontwerp en plaatsen van installaties. Er is binnen dit budget ook rekening gehouden met een post onvoorzien van €100.000. De uiteindelijke structurele kosten voor beheer, schoonmaak, nutsvoorzieningen en evt. beveiliging zitten hier niet in. Vraag 2. Zijn met de huisartsen reeds bindende intenties of huurovereenkomsten overeengekomen over oppervlakte, huurprijs, looptijd en indexatie? Antwoord 2: Met de huisartsen hebben tot op heden slechts verkennende gesprekken plaatsgevonden om de haalbaarheid van een scenario met huisartsenpraktijken te kunnen bepalen. Hierbij is ook gesproken over een indicatie van de huurprijs, welke is gegeven op basis van de gemaakte afspraken met de huisartsenpraktijk die zich in het gezondheidscentrum in Oosthuizen gaat vestigen. Hier zijn verder geen bindende intenties of huurovereenkomsten uit ontstaan, omdat is aangegeven dat het aan de gemeenteraad is om te bepalen welke keuze er uiteindelijk gemaakt wordt met betrekking tot de mogelijke scenario's. Wel hebben de huisartsen aangegeven van het aanbod gebruik te willen maken als de raad daarvoor kiest. Zij hebben de Raad middels hun inspreekrecht ook het belang van goede huisvesting duidelijk te maken. Vraag 3. Wat is het financiële effect als de huisartsruimte niet volledig of later wordt verhuurd? Antwoord 3: Voor de businesscase zal dit een nadelig effect hebben. Het scheelt minimaal €85.000 op jaarbasis, wat een nadelig effect heeft op de terugverdientijd van de investering. De ruimte is gebaseerd op het programma van eisen van de huisartsen dus het is

		niet aannemelijk dat het niet volledig wordt verhuurd wanneer de Raad besluit de huisartsen te huisvesten in de Singel. Vraag 4. Hoe wordt voorkomen dat kostprijs dekkende huren leiden tot vertrek van huidige gebruikers of verschraling van buurthuisactiviteiten? Antwoord 4: Op dit moment is daar nog niks over ingeregeld, maar het is mogelijk om af te wijken van kostprijsdekkende huur wanneer het maatschappelijke activiteiten betreft. Dit kan op 2 manieren tot stand komen: 1) de gebruiker betaalt de kostprijsdekkende huur, maar ontvangt aan de andere kant een subsidie van de gemeente of 2) de gemeenteraad legt vast dat de verenigingen die gebruik maken van de Singel vallen onder een 'Algemeen belang'. In dat geval mag de gemeente afwijken van de Wet markt en overheid. Dit betekent wel dat de terugverdientijd van de investering verlengd wordt, omdat het bedrag dat de gemeente ontvangt lager is dan wanneer kostprijsdekkende huur wordt ontvangen. Dit leidt dus tot een kostenstijging voor de gemeente. Vraag 5. Wat is het concrete permanente alternatief voor de podiumfunctie, inclusief planning, capaciteit en kosten? Antwoord 5: Voorgesteld wordt een permanente podiumfunctie te realiseren in de nog nieuw te ontwikkelen Trimaran, welke gebouwd gaat worden op de huidige locatie van basisschool de Piramide. In de tussentijd gaan we, na besluitvorming, proberen om een goed alternatief te realiseren in SG de Triade. Welke planning, capaciteit en kosten hieraan verbonden zullen zijn is nog niet bekend, omdat besluitvorming m.b.t. het Singeldossier nog wordt afgewacht. Welke keuze hierin gemaakt wordt heeft namelijk veel invloed op de afspraken die gemaakt moeten worden en de duur ervan. Bij het vaststellen van de projectopdracht van de Trimaran medio 2027 wordt dit inzichtelijk. Ook de mate waarin dubbelgebruik mogelijk is. Vraag 6. Welke duurzaamheidsnorm wordt minimaal gehaald en wordt een niet toegekende DUMAVA-subsidie binnen het krediet opgevangen of leidt dit tot versobering? Antwoord 6: Het nieuw te bouwen middendeel zal voldoen aan de gestelde nieuwbouweisen. Voor de twee "zijarmen" zal worden gekeken om deze ook op het hoogst mogelijke duurzaamheidsniveau te krijgen t.o.v. nieuwbouw. De DUMAVA-subsidie is, zoals in het

		voorstel aangegeven, aangevraagd voor de HR++ beglazing en het dak, maar kan ook gebruikt worden om een grondboring te doen om geothermische energie op te wekken voor de verwarming van het pand (hiermee kunnen we de Singel grotendeels of geheel gasloos maken). Als de subsidie niet toegekend wordt is het de vraag of dit laatste opgevangen kan worden binnen het aangevraagde krediet. Zo niet, kan gekozen worden voor een meer voordelig maar minder duurzaam alternatief. De overige duurzaamheidsmaatregelen zoals genoemd in het voorstel blijven gehandhaafd. Vraag 7. Kan het college vóór aanbesteding een geactualiseerde businesscase met bezetting, huurcontracten, total cost of ownership en risicoanalyse aan de raad verstrekken? Antwoord 7: Dat kan. Het college zal, zodra alles bekend is, hierover een raadsinformatiebrief sturen. Vraag 8. Welke functies zijn tijdens de verbouwing waar gehuisvest en wat kost dat? Antwoord 8: Dit overzicht is op dit moment nog niet exact te maken. Hierover zijn we met het CBW in gesprek en waar nodig zullen we de overige huurders en gebruikers ook ondersteunen bij het zoeken naar een alternatieve locatie. Vraag 9. Wat betekent scenario 3 voor het Singelfestival op het Singelterrein? Veranderd het antwoord voor scenario 1 en 2? Als dit niet meer kan op het Singelterrein, is er gesproken met de organisatie voor een alternatieve locatie? Antwoord 9: Er is goed contact met de organisatie van het Singelfestival over een alternatieve locatie als de Singel verbouwd gaat worden. Het Singelfestival heeft hiervoor een alternatief op het oog en er is in de subsidie te wij vanuit de gemeente verstrekken al rekening gehouden met de hogere kosten die dit alternatieve scenario met zich meebrengt. Het Singelfestival vindt grotendeels buiten plaats, maar voor een aantal activiteiten wordt ook gebruik gemaakt van de Singel. In scenario 3 zal er een grote, flexibel in te zetten ruimte op de begane grond beschikbaar blijven welke voor het Singelfestival ingezet kan worden. In

		scenario 2 (en zeker in scenario 1) wordt ruimte logischerwijs steeds kleiner, waardoor het vermoedelijk lastiger wordt om het Singelfestival op het Singelterrein te laten terugkeren. Maar dit is vanzelfsprekend ook afhankelijk van de wensen van de organisatie van het Singelfestival en hoe zij na verbouwing van de Singel het programma van het festival opzetten. Hierover zullen wij in nauw contact blijven met het Singelfestival en waar mogelijk wordt rekening gehouden met hun wensen voor terugkeer naar het Singelterrein.

Begane grond

GEEN WIJZIGINGEN

BESTAAND NIEUW BESTAAND

Maatvoering i.h.w. bepalen c.q. controleren

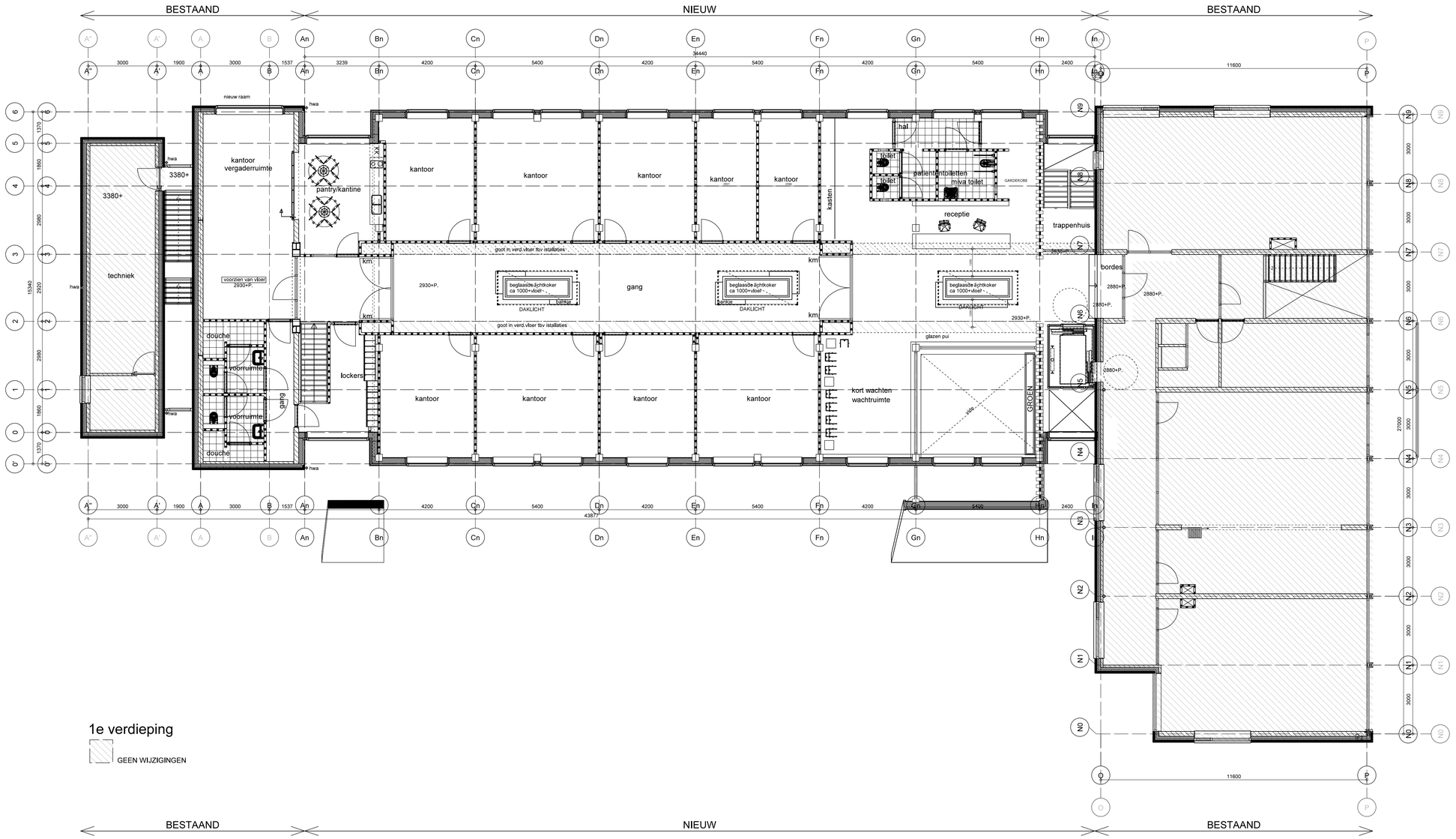
gewijzigd

project	Herontwikkeling Burgemeester Versteeghsingel 5b te Edam
opdrachtgever	Gemeente Edam-Volendam, dhr. M. Hassing
omschrijving	Voorlopig Ontwerp Plattegrond begane grond

Wagengouw 12
1151 EG Broek in Waterland
tel. 020-4031391
www.w3architecten.nl
email:w3@wadman.nl

ARCHITECTEN EN INGENIEURS BV

refs	25020
schaal	1:100/A1
getekend	JLI / mvk datum ..18-11-2025
werk	25022
tekening	VO-01

Maatvoering i.h.w. bepalen c.q. controleren

gewijzigd

project	Herontwikkeling Burgemeester Versteeghsingel 5b te Edam
opdrachtgever	Gemeente Edam-Volendam, dhr. M. Hassing
omschrijving	Voorlopig Ontwerp Plattegrond 1e verdieping

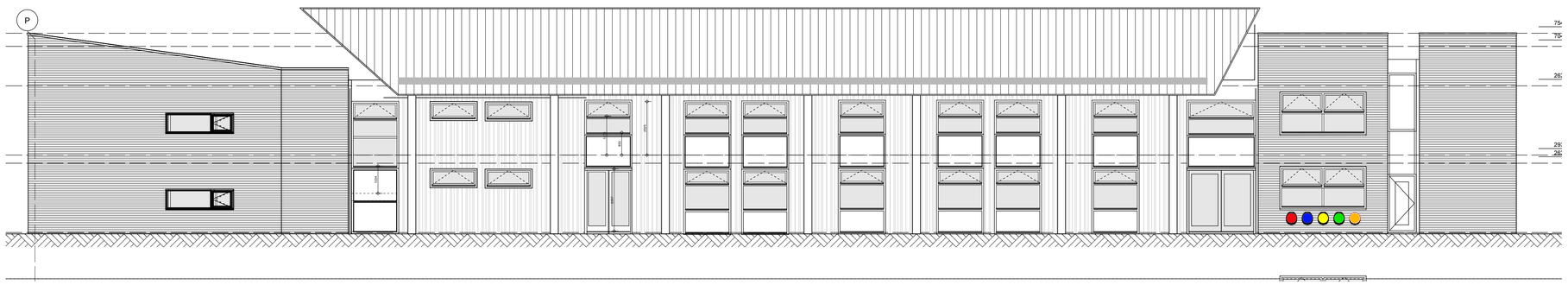
Wagengouw 12
1151 EG Broek in Waterland
tel. 020-4031391
www.w3architecten.nl
email:w3@wadman.nl

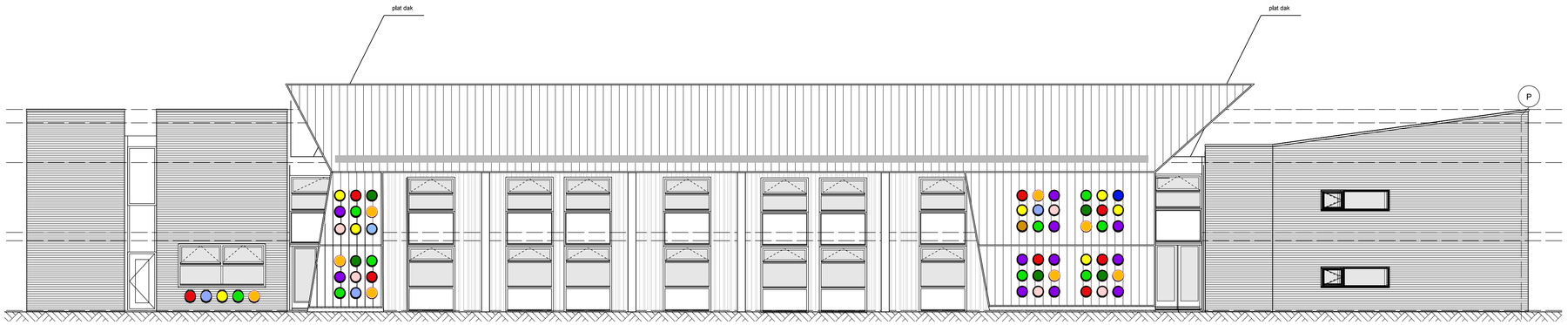
ARCHITECTEN EN INGENIEURS BV

refs	25020
schaal	1:100/A1
getekend	JLI / mvk datum 18-11-2025

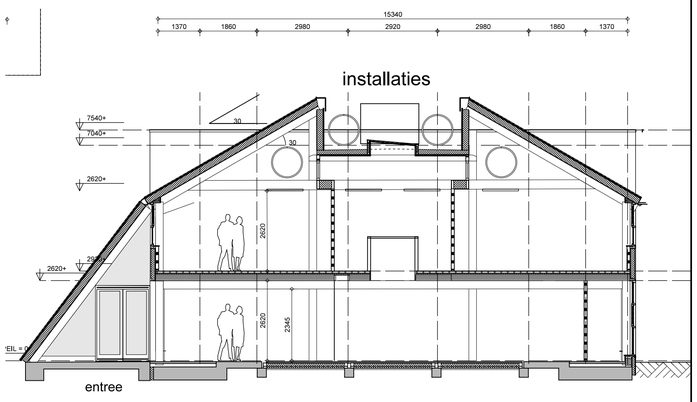
werk 25022

tekening VO-02

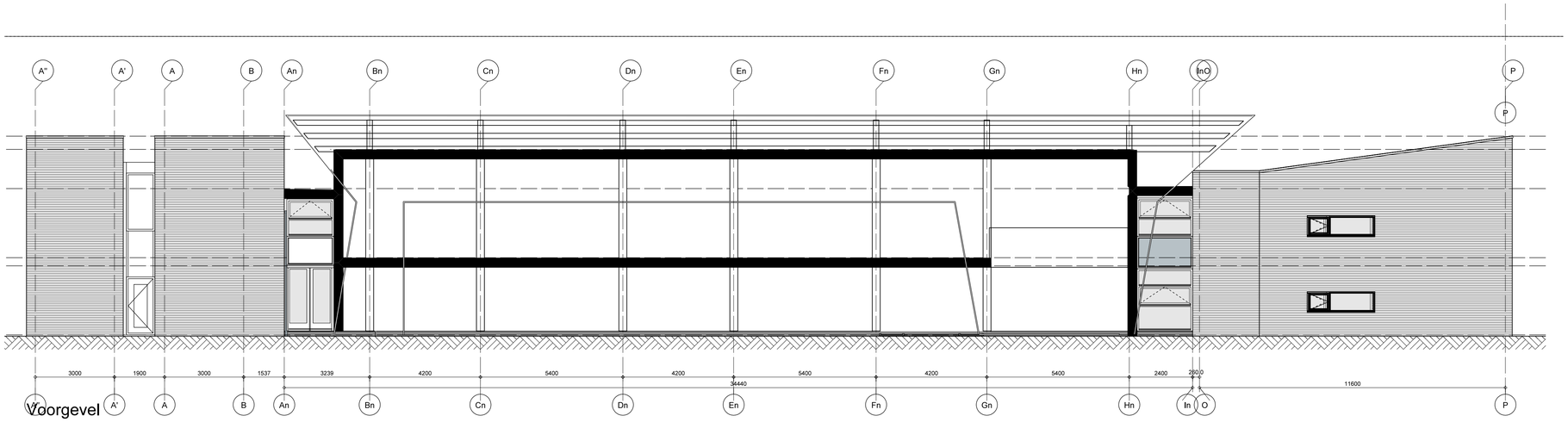

Schets gevel

schets doorsnede dwars

Schets Doorsnede Langs

Maatvoering i.h.w. bepalen c.q. controleren

gewijzigd					

project	Herontwikkeling Burgemeester Versteeghsingel 5b te Edam
opdrachtgever	Gemeente Edam-Volendam, dhr. M. Hassing
omschrijving	Voorlopig Ontwerp Doorsnedes en gevel schets

ARCHITECTEN EN INGENIEURS BV
Wagengouw 12
1151 EG Broek in Waterland
tel. 020-4031391
www.w3architecten.nl
email:w3@wadman.nl

refs	25020
schaal	1:100/A1
getekend	JLI / mvk datum 18-11-2025

werk	tekening
25022	SO-05

Gemeente
EDAM
VOLENDAM

MOTIE

Onderwerp: Onderzoek verhuizen bibliotheek Edam naar de Singel

De raad van de gemeente Edam-Volendam bijeen op 29 oktober 2026

Roept het college op om:

1. Onderzoek te doen naar de mogelijkheden om een volwaardige bibliotheek in de Singel te vestigen, in combinatie met een buurthuisfunctie en ruimte voor culturele en maatschappelijke organisaties.

2. In beeld te brengen wat de ruimtelijke, financiële en maatschappelijke consequenties van dit scenario zijn en mogelijke alternatieve locaties voor het CJG en de huisartsen aan te dragen.

3. In dit onderzoek breed te kijken naar de verschillende mogelijkheden, waarbij keuzes die de gemeenteraad in een eerder stadium heeft gemaakt heroverwogen kunnen worden.

4. De resultaten van dit onderzoek beschikbaar te stellen aan de gemeenteraad vóórdat een besluit gevraagd wordt over de scenario's voor de verbouwing en invulling van de Singel.

Constaterende dat:

1. Het college voorstelt om de bibliotheek Edam tijdelijk in afgeslankte vorm open te houden op de huidige locatie in gebouw De Meerwijk en de bibliotheekvestiging te combineren met het Wijksteunpunt, de Toegang en ruimte voor maatschappelijke organisaties.

2. Het college de voorkeur heeft uitgesproken om deze tijdelijke bibliotheekvestiging op de langere termijn te vervangen door een uitleenpunt of servicepunt in de nieuwe Trimaran.

3. De beoogde locatie, de grootte en het voorzieningenniveau van de 'permanente' bibliotheek nog niet vast staat en dat de gemeenteraad hier nog een besluit over moet nemen.

Overwegende dat:

1. Er naast de discussie en besluitvorming over de toekomst van de bibliotheek Edam ook een discussie loopt over de toekomstige functies en invulling van het Singelgebouw.

2. De actiegroepen voor behoud van de Singel en de bibliotheek en enkele betrokken inwoners de gemeenteraad hebben gewezen op de mogelijkheid om de bibliotheek onder te brengen in de Singel, waardoor dit gebouw een brede cultureel-maatschappelijke functie krijgt.

3. Het verhuizen van de bibliotheek naar de Singel tot nu toe niet als serieus scenario in de plannen is opgenomen ondanks signalen vanuit de politiek en de samenleving, en de gemeenteraad daarom geen afweging kan maken over de wenselijkheid van deze optie.

4. Het verhuizen van de bibliotheek direct of kort na de verbouwing van de Singel ruimte vrijspeelt in gebouw de Meerwijk die weer ingezet kan worden voor andere voorzieningen in Edam zoals de huisartsen, het Centrum voor Jeugd en Gezin of het Wijksteunpunt.

5. Het pauzeren van de besluitvorming over de Singel kansen biedt om dit scenario nader te onderzoeken en duidelijkheid te bieden aan betrokken inwoners en de gemeenteraad.

Partijnamen en -logo's indienende fracties:

PRO ZEEVANGS BELANG